VIIMSE AJA PÜHADE JEESUSE KRISTUSE KIRIK • OKTOOBER 2015

Liahoona

Kaanelugu: Kui mõjuvõimas on teada plaani! lk 32

Nägijakivid, Joseph Smith ja Mormoni Raamat, lk 10

Head 100. aastapäeva: Pereõhtu kogu maailmas, lk 26

Pornograafia katsumuse ümberdefineerimine, lk 50

„Teise tähendamissõna ta rääkis neile: Taevariik on haputaigna sarnane,
mille naine võttis ja segas kolme vaka jahu sekka, kuni kõik läks hapnema!"
Mt 13:33

Liahoona, oktoober 2015

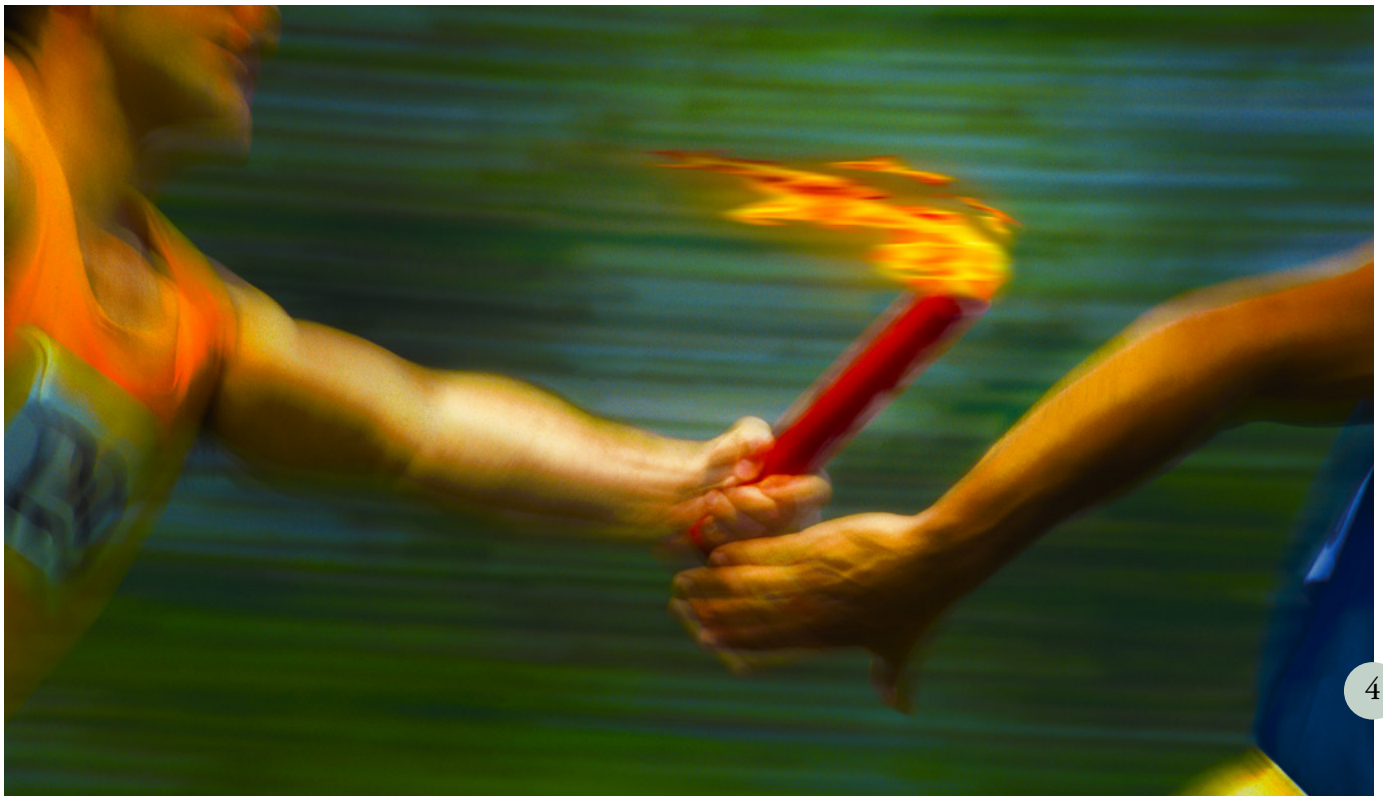

SÕNUMID

4 **Esimese Presidentkonna sõnum: Jõudke finišisse põleva tõrvikuga**
President Dieter F. Uchtdorf

7 **Külastusõpetuse sõnum: Jeesuse Kristuse jumalikud omadused: täidetud ligimesearmastusega**

PÕHIARTIKLID

10 **Nägija Joseph**
Richard E. Turley jr., Robin S. Jensen ja Mark Ashurst-McGee
Kuidas suutis prohvet Joseph Smith täita oma nägijakutset ja tõlkida Mormoni Raamatu?

18 **Sõnad, mis muudavad maailma**
Norman C. Hill
Ghana ringkonna nõukogu püüdlused parandada kirjaoskust tõid mõne püha jaoks kaasa mõõtmatuid õnnistusi.

22 **Õpetame noortele, kuidas juhtida Päästja viisil**
Carol S. McConkie
Noored on Kiriku tulevased juhid, kuid nad võivad saada juhtimiskogemusi juba praegu.

26 **Pereõhtu tähistamine**
Vaadake, kuidas liikmed kogu maailmas osalevad selles tähtsas perekonda tugevdavas tegevuses.

32 **Päästmisplaan: püha teadmiste aare meie juhtimiseks**
Vanem Robert D. Hales
Surelikkusele eelnevas elus oli meie edu võti Taevase Isa plaani toetamine, samamoodi on see meie edu võtmeks ka selles elus.

ALAJAOTUSED

8 **Teenimine Kirikus: Kas ma tegin piisavalt?**
Brooke Barton

9 **Meenutused: Kõrvitsad või melonid?**
Rachel Cox

40 **Viimse aja pühade hääled**

80 **Jällenägemiseni!: Tee varjupaika**
President Henry B. Eyring

KAANEPILDID
Esikaanel: Cody Bell fotoillustratsioon. Esikaane siseküljel: © StockFood/Talbott, Barbara foto. Tagakaane siseküljel: Tiffany Myloan Tongi foto

NOORTELE TÄISKASVANUTELE

44 **Elada tõsise kavatsusega**
Randall L. Ridd
Oma otsuste põhjuste uurimine aitab teil elada eesmärgipärasemat ja keskendunumat elu.

48 **Usk, teenimine ja leivapäts**
Nissanka (Nissh) Muthu Mudalige
Ma tahtsin minna koos misjonäridega õpetama, kuid ei teadnud, kuidas saada piisavalt raha, et sinna jõuda.

NOORTELE

50 **Pornograafialõksust pääsemine**
Vanem Dallin H. Oaks
Viis põhimõtet, mis aitvad teil sobilikult reageerida seksuaalse sisuga meediale.

56 **Õigel ajal õiges kohas**
Mõnikord sa lihtsalt tead, et Issand on pannud sind – või teisi – sinna, kus te olete, kindla põhjusega.

58 **Plakat: Sinu eluraamat**

59 **Rida rea peale: 1Ms 1:26–27**

60 **Minu tõeotsing**
Peng Hua
Kui ma üles kasvasin, õpetati mulle, et Jumalat pole olemas, kuid ma pidin ise teada saama.

62 **Imetlusväärsed noored mehed ja noored naised pühakirjades**
Gisela Guthier
Just nagu teie, seisid ka noored pühakirjades silmitsi katsumuste ja kiusatustega. Mida võite te õppida nende usu ja julguse eeskujust?

64 **Küsimused ja vastused**
Kuidas leppida, et mu ema suri – isegi pärast seda, kui olin paastunud ja palvetanud, et ta elama jääks?

LASTELE

66 **Võidukas otsus**
Marissa Widdison
Mirandal oli lõpuks ometi võimalus mängida võitjate meeskonnas. Kas ta aga peaks mängima pühapäeviti?

68 **Küsimusenurk**
Mis sulle Kiriku liikmeks olemise juures kõige enam meeldib?

69 **Meie lehekülg**

70 **Pühakirja aeg: Peetrus, Korneelius ja ingel**
Erin Sanderson

72 **Abi leidmine**
Kimberly Reid
Tate nägi midagi, mida ta poleks pidanud nägema, kuid ta kartis sellest oma vanematele rääkida.

74 **Oo, ei! Mis nüüd saab?**
Mida teha, kui näete midagi, mis on halb?

75 **Pauli kõrvitsad**
Paul ei uskunud, et saab kunagi nii suureks nagu tema vend, et misjonile minna.

79 **Muusika: Meid kokku on miljon**
Jan Pinborough ja Michael F. Moody

Kas sa leiad üles sellesse väljaandesse peidetud Liahoona? Vihje: Kust võid sa abi leida, kui sa ei tea, mida teha?

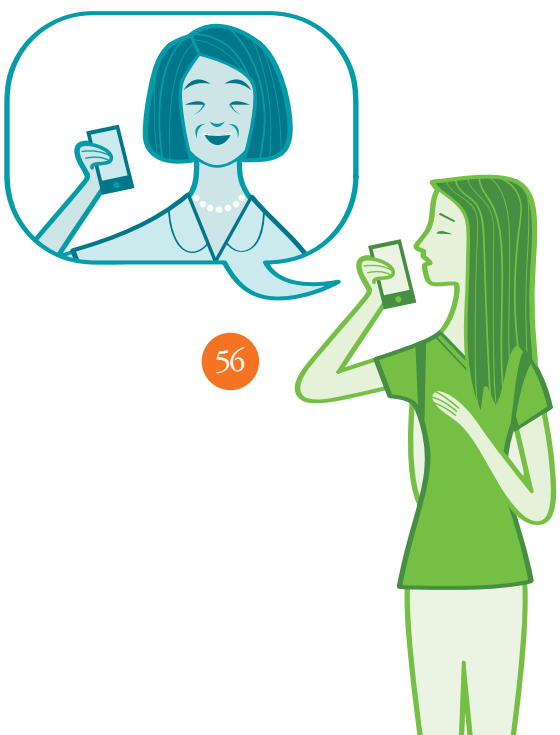

OKTOOBER 2015 17. AASTAKÄIK NR 2
LIAHOONA 12570 124
Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku eestikeelne ajakiri

Esimene Presidentkond: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Kaheteistkümne Apostli Kvoorum: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Peatoimetaja: Joseph W. Sitati
Konsultandid: Randall K. Bennett, Craig A. Cardon, Christoffel Golden, Larry R. Lawrence, James B. Martino

Tegevdirektor: David T. Warner
Pere ja liikmete tugiosakonna juhataja: Vincent A. Vaughn
Kiriku ajakirjade osakonna juhataja: Allan R. Loyborg
Toimetuse juhataja: Garff Cannon

Tegevtoimetaja: R. Val Johnson
Tegevtoimetaja asetäitja: Ryan Carr
Kaastoimetaja: Megan VerHoef
Toimetus: Brittany Beattie, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garry H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jill Hacking, Charlotte Larcabal, Mindy Anne Leavitt, Michael R. Morris, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Paul VanDenBerghe, Marissa Widdison

Kujundusosakonna juhataja: J. Scott Knudsen
Kujundusjuht: Tadd R. Peterson
Kujundusosakonna personal: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie M. Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Nate Gines, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst
Intellektuaalomandi koordineerija: Collette Nebeker Aune
Tootmisjuht: Jane Ann Peters
Tootmisosakonna personal: Connie Bowthorpe Bridge, Julie Burdett, Katie Duncan, Bryan W. Gygi, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Gayle Tate Rafferty
Trükiettevalmistus: Jeff L. Martin

Trükiosakonna juhataja: Craig K. Sedgwick
Levijuht: Stephen R. Christiansen

Tõlkijad: Karin Kornav ja Märt Baumer

LIAHOONA tellimiseks võtke ühendust kohaliku jaotuskeskusega.

Käsikirjad ja küsimused esitage internetiaadressil liahona.lds.org, e-posti teel liahona@ldschurch.org või postiaadressil *Liahona,* Rm. 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0024, USA.

Ajakiri Liahoona (Mormoni Raamatust pärit sõna, mis tähendab kompassi või suunanäitajat) ilmub albaania, armeenia, bislama, bulgaaria, eesti, fidži, hiina, lihtsustatud hiina, hispaania, hollandi, horvaadi, indoneesia, inglise, islandi, itaalia, jaapani, khmeeri, kiribati, korea, kreeka, leedu, läti, malagassi, maršalli, mongoli, norra, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, samoa, sebu, sloveeni, soome, suahiili, taani, tagalogi, tahiti, tai, tonga, tšehhi, ukraina, ungari, urdu, vene ja vietnami keeles. (Ilmumise sagedus sõltub keelest.)

© 2015 Kõik õigused kuuluvad Intellectual Reserve Inc-le. Trükitud Ameerika Ühendriikides.

Liahoona teksti ja pildimaterjale võib kopeerida osaliseks kasutamiseks mittekaubanduslikul eesmärgil kirikus või kodus. Piltmaterjalide kopeerimine ei ole lubadud, kui taiest puudutaval real on selle kohta vastav märge. Autoriõigusega seonduvates küsimustes pöörduge intellektuaalomandi kontori poole aadressil: 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150, USA; e-posti aadress: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada: October 2015 Vol. 17 No. 2. LIAHONA (USPS 311-480) Estonian (ISSN 1521-4745) is published two times a year (April and October) by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $2.00 per year; Canada, $2.40 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

Soovitusi pereõhtu pidamiseks

Väljaanne sisaldab artikleid ja tegevuste soovitusi, mida saab kasutada pereõhtul. Järgnevalt on esitatud kaks ideed.

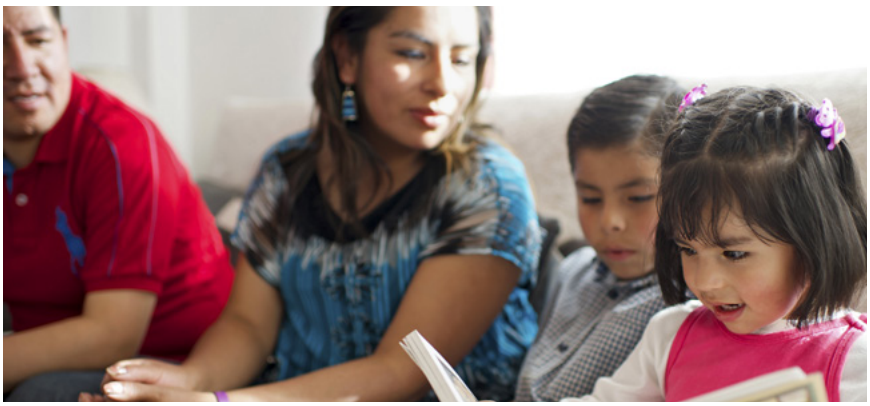

Pereõhtu tähistamine, lk 26: Peate te pereõhtut usinasti igal nädalal või on see teie esimene katse, kaaluge erilise pereõhtu pidamist ja seda pereõhtu *auks*! Artiklit lugedes võite näha, kuidas kogu maailma pered naudivad üheskoos aja veetmist ja evangeeliumi õppimist. Võite arutada, kuidas saavutada oma pereõhtu pidamise eesmärki. Kuidas võite seda mugandada oma pere vajadustele? Võite perekonnana uuesti pühenduda, et muuta hoolimata olukorrast see 100-aastane traditsioon oma kodus prioriteediks.

Abi leidmine, lk 72: Võite lugeda seda artiklit koos perega ja seejärel arutada järgmiste küsimuste üle: 1) Milliste piltide või meediaga võivad lapsed kokku puutuda? 2) Milliseid neist ei ole meil hea vaadata või millele keskenduda? 3) Mida teeks iga inimene situatsioonis, kus ta näeb või kuuleb midagi, mida ei tohiks? Arutage artiklis „Oo, ei! Mis nüüd saab?" (lk 74) toodud strateegiaid, kui teil on vaja abi ideede leidmisel (situatsioonist eemaldumine, vanematele rääkimine, teenimine, jne).

EMAKEELES

Liahoonat ja muid Kiriku materjale paljudes keeltes leiate aadressilt **languages.lds.org.** Et leida ideid pereõhtuks, pühapäevasteks õppetundideks ja sõnumiteks jagamiseks, külastage lehekülge **Facebook.com/liahona.magazine,** materjalid sel leheküljel on inglise, hispaania ja portugali keeles.

SELLE VÄLJAANDE TEEMAD

Number näitab, mis leheküljel artikkel algab.

Abielu, *30*
Hingamispäev, *66*
Ilmutus, *80*
Inspiratsioon, *40, 41, 42, 56*
Jeesus Kristus, *7*
Joseph Smith, *10*
Juhtimine, *22*
Kaastunne, *50*
Kiriku ajalugu, *10*
Kiriku kutsed, *8*
Kiriku liikmeskond, *68*
Kirjaoskus, *18*
Ligimesearmastus, *7*
Meedia, *50, 72, 74*
Misjonitöö, *44, 48, 60, 70*
Mormoni Raamat, *10, 44*
Noortele, *22, 62*
Nõukogud, *18*
Otsused, *9, 44, 58, 66*
Palve, *43, 64, 72*
Pereõhtu, *26*
Pornograafia, *50, 72*
Prioriteedid, *9*
Prohvetid, *10, 80*
Päästmisplaan, *32*
Pühakirjad, *18, 59, 62*
Surm, *64*
Teenimine, *8, 56*
Templid, *69*
Usinus, *4*
Usulepöördumine, *60*
Uus Testament, *70*
Valikuvabadus, *32*
Vana Testament, *59*

President
Dieter F. Uchtdorf
Teine nõuandja
Esimeses
Presidentkonnas

JÕUDKE finišisse PÕLEVA TÕRVIKUGA

Muistses Kreekas võistlesid jooksjad teatevõistluses nimega *lampadedromia*.[1] Selles võidujooksus hoidsid jooksjad käes tõrvikut ja andsid seda edasi järgmisele jooksjale, kuni võistkonna viimane liige finišijoone ületas.

Auhinda ei antud mitte võistkonnale, kes kõige kiiremini jooksis, vaid esimesele võistkonnale, kes jõudis finišisse põleva tõrvikuga.

Siin peitub sügavmõtteline õppetund, mida on õpetanud nii muistsed kui ka nüüdisaegsed prohvetid: kuigi on oluline võistlusega algust teha, on veelgi tähtsam, et me selle lõpetame, tõrvik ikka veel põlemas.

Saalomon alustas jõuliselt

Vägev kuningas Saalomon on eeskuju inimesest, kes alustas jõuliselt. Kui ta oli noor, siis ta „armastas küll Jehoovat, käies oma isa Taaveti seadluste järgi" (1Kn 3:3). Jumalale oli ta meelt mööda ja Ta ütles: „Palu, mida ma sulle peaksin andma!" (1Kn 3:5).

Selle asemel, et küsida rikkusi või pikka iga, palus Saalomon, et talle antaks „sõnakuulelik süda, et ta võiks [..] rahvale kohut mõista ning vahet teha hea ja kurja vahel" (1Kn 3:9).

See rõõmustas Issandat sedavõrd, et Ta andis Saalomonile mitte ainult tarkust, vaid ka mõõtmatul hulgal rikkust ja pikka iga.

Kuigi Saalomon oli tõepoolest väga tark ja tegi palju häid asju, ei lõpetanud ta jõuliselt. Kahjuks hiljem oma elus „[tegi] Saalomon kurja Jehoova silmis ega käinud ustavalt Jehoova järel" (1Kn 11:6).

Meie enda võidujooksu lõpetamine

Kui mitu korda oleme me midagi alustanud, aga mitte lõpule viinud? Toitumisharjumused? Treeningprogrammid? Igapäevane pühakirjalugemine? Otsused olla paremad Jeesuse Kristuse jüngrid?

Kui tihti anname me lubadusi jaanuaris ja järgime neid siis mõne päeva, nädala või isegi mõne kuu jooksul kindlalt vaid selleks, et oktoobrikuus avastada, et meie pühendumise leegist ei ole enam järel muud kui jahtunud tuhk.

Ühel päeval sattusin ma nägema naljakat pilti koerast, kes lebas paberilehe kõrval, mille ta oli tükkideks rebinud. Paberil olid sõnad: „Koera kuulekuskoolituse tunnistus".

Meie oleme vahetevahel sellised.

Meil on head kavatsused, me teeme jõuliselt algust, soovime olla parimad, mis olla võime. Lõpuks aga jäävad meie lubadused meist maha tükkideks rebituna, kõrvale heidetuna ja unustatuna.

Inimesele on loomuomane komistada, kogeda nurjumisi ja tahta mõnikord võidujooksus alla anda. Kuid Jeesuse Kristuse jüngritena ei ole me pühendunud üknes võidujooksu alustamisele, vaid ka selle lõpule viimisele – tõrvik lõpetades veel eredalt põlemas. Päästja lubas oma jüngritele: „Aga kes otsani vastu peab, see pääseb!" (Mt 24:13).

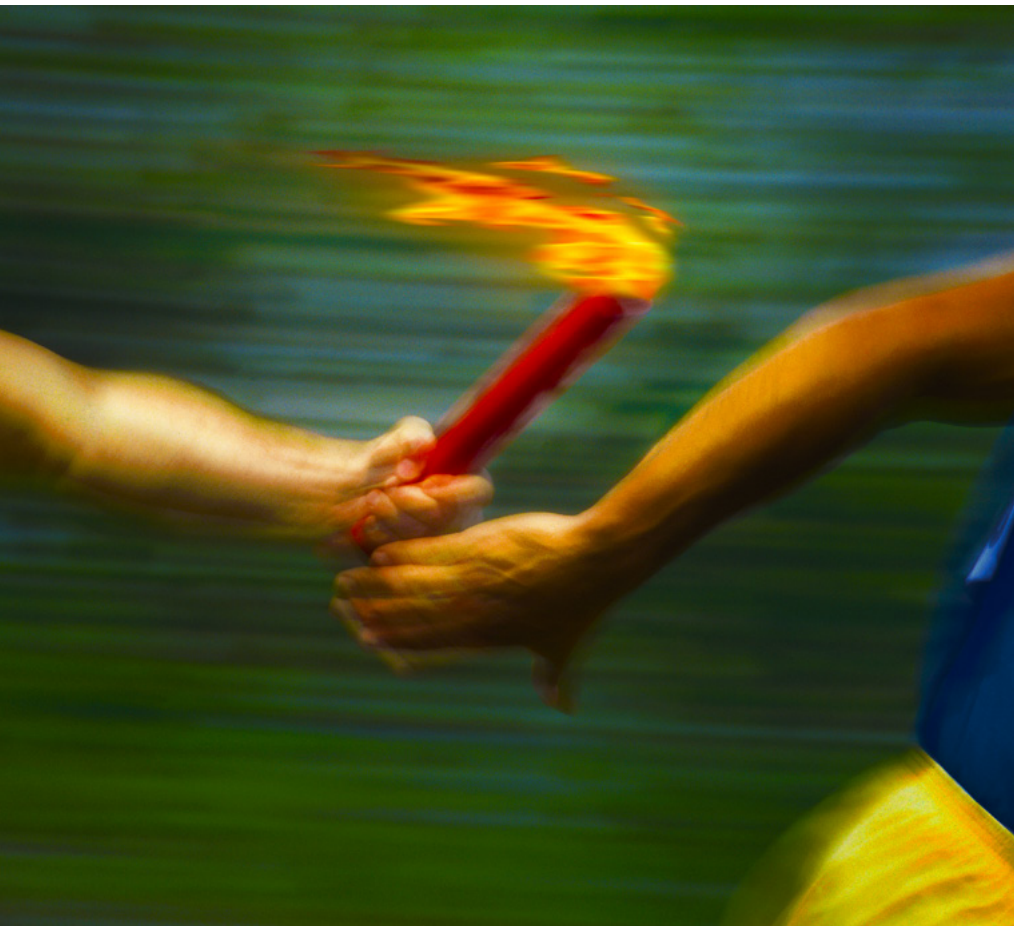

Las ma võtan lühidalt kokku, mis Päästja on meie päevil lubanud: kui me peame kinni Tema käskudest ja peame vastu lõpuni, saame me igavese elu, milline and on suurim kõikidest Jumala andidest (vt ÕL 14:7; vt ka 2Ne 31:20).

Valgus, mis kunagi ei kustu

Mõnikord me heitume pärast komistamist, nurjumisi või isegi allaandmist ja usume, et valgus on kustunud ning me oleme võidujooksu kaotanud. Kuid ma tunnistan, et Kristuse valgust ei ole võimalik kustutada. See särab kõige pimedamas öös ja sütitab meie südame uuesti, kui me pöörame oma südame Tema poole (vt 1Kn 8:58).

Pole tähtsust, kui tihti või kui kõrgelt me kukume, Kristuse valgus põleb alati eredalt. Ja isegi sügavaimas öös, kui me vaid Tema poole astume, ajab Tema valgus minema varjud ja sütitab uuesti meie hinge.

Jüngerluse võidujooks ei ole sprint, vaid maraton. Ja pole suurt tähtsust, kui kiiresti me jookseme. Tegelikult ainuke viis, kuidas me võime võidujooksu kaotada, on see, kui alla anname.

Niikaua kui me jätkame püstitõusmist ja oma Päästja poole liigume, võidame me võidujooksu, tõrvikud eredalt säramas.

Sest tõrvik ei sõltu meist ega meie tegudest.

See sõltub maailma Päästjast.

Ja Tema on valgus, mida ei saa kunagi kustutada. Tema on valgus, mis neelab pimeduse, parandab meie haavad ja leegitseb isegi keset sügavaimat kurbust ja seletamatut pimedust.

See valgus ületab kogu mõistmise.

Soovin, et me kõik võiksime lõpetada selle jooksuraja, mida oleme alustanud. Ja meie Päästja ja Lunastaja Jeesuse Kristuse abiga lõpetame me teekonna rõõmsalt, tõrvikud ikka veel põlemas. ■

VIIDE

1. Harpers Dictionary of Classical Antiquities 1898, „Lampadedromia," www.perseus.tufts.edu/hopper. Pausanias kirjeldab teistsugust tõrvikuvõistlust, milles tõrvikukandjad, võimalik, et üks igast suguharust, ei andnud oma tõrvikut edasi. Kuid samamoodi nagu *lampadedromia* puhul, oli võitja see, kes esimesena lõpetas võistluse põleva tõrvikuga.

SÕNUMI ÕPETAMINE

Soovi korral innustage neid, keda õpetate, mõtisklema, kus nemad on elu võidujooksus. Kas nende tõrvikud leegitsevad eredalt? Võite lugeda fraasi, mis ütleb, et Kristus „on valgus, mis neelab pimeduse, parandab meie haavad ja leegitseb isegi keset sügavaimat kurbust ja seletamatut pimedust". Seejärel võite arutada nendega, keda õpetate, kuidas Kristuse valgus on minevikus teie elu mõjutanud ja kuidas see mõjutab teie elu praegu.

COMSTOCK/STOCKBYTE/THINKSTOCK FOTO

Suurenda oma tõrviku leeki: 30-päevane prooviaeg

Kiriku noortel, kelle elu on kiire, võib olla kerge sattuda rutiini lõksu, eriti vaimsetes asjades. Me loeme pühakirju, palvetame ja kummardame Jumalat sama moodi peaaegu iga päev ja siis imestame, miks oleme vaimses madalseisus.

Üks parim viis hoida oma vaimutõrvikut eredalt põlemas on teha kindlaks, et meil on tähendusrikkad vaimsed kogemused. Seda on aga kergem öelda kui teha. Niisiis on siin mõned soovitused, mis aitavad teil vaimselt edeneda: mõtelge evangeeliumiga seotud tegevusele, mida te kunagi teinud pole (või peaaegu kunagi) ja lubage endale, et teete seda iga päev kuu aega järjest. Võite alustada väikeste asjadega, sest neid on kergem kestvaks muuta. Tehes asju, mis meid vaimsest mugavustsoonist välja sunnivad, on meil vaja rohkem uskuda ja pingutada, kuid kui me neid teeme, kutsume Püha Vaimu endaga ja näitame suuremat usku Taevasesse Isasse ning soovi Temaga lähedasemaks saada. Siin on mõned mõtted, millest alustada:

- Seadke eesmärk palvetada nii hommikul kui ka õhtul. Proovige palvetada häälega.
- Ärgake 15 minutit varem ja lugege enne kooli pühakirju.
- Lugege möödunud üldkonverentside kõnesid.
- Pange pühakirjasalm Mormoni Raaamtust üles sotsiaalmeediasse.
- Kuulake oma tavapärase muusika asemel kirikulaule või Kiriku muusikat.

Pane oma tõrvik eredamalt särama

Kaua aega tagasi korraldati Kreekas võidujooks, kus jooksjad kandsid tõrvikuid. Kes jooksis kogu võidujooksu, ilma et tõrvik kustuks, oli võitja. President Uchtdorf ütles, et elu on nagu võidujooks. Tõrvik, mida me hoiame, on Kristuse valgus. Kui me püüame olla Jeesuse Kristuse sarnased, paneme oma tõrviku eredamalt särama.

Värvi ära kõik ringid asjadest, mida see poiss võib teha, et olla nagu Jeesus ja panna oma tõrvik eredamalt särama.

SIMONE SHIN ILLUSTRATSIOON

Uurige seda sõnumit palvemeelselt ja mõelge läbi, mida sellest teistega jagada. Kuidas aitab Päästja jumalike omaduste mõistmine tugevdada teie enda usku Temasse ja õnnistada teie külastusõpetuse hoolealuseid? Loe lisaks internetist www.reliefsociety.lds.org.

Jeesuse Kristuse jumalikud omadused: täidetud ligimesearmastusega

See külastusõpetuse sõnum on osa seeriast, mis kajastab Päästja jumalikke omadusi.

Pühakirjajuht ütleb, et ligimesearmastus on „ülim, õilsaim ja tugevaim armastus" (Märksõna „Ligimesearmastus".– Pühakirjajuht). See on Kristuse puhas armastus. Kui me õpime Jeesusest Kristusest ja püüame saada Tema-sarnaseks, hakkame tundma Tema puhast armastust oma elus ja õhutust armastada ja teenida teisi nagu Tema. „Ligimesearmastus tähendab kannatlikkust kellegagi, kes on meid alt vedanud," ütles president Thomas S. Monson. „See tähendab, et me hoidume kergesti solvumisest. Me lepime nõrkuste ja puudustega. Me võtame inimesi sellistena, nagu nad on. Me näeme välimusest kaugemale, omadusi, mida ei tuhmista aeg. See tähendab, et me ei kipu teisi sildistama."[1]

Mormoni Raamat õpetab meile suurt tõde: „Paluge Isa kogu südame

jõuga, et te võiksite täituda selle armastusega, mida ta on andnud kõigile, kes on tema Poja, Jeesuse Kristuse tõelised järgijad; et te võiksite saada Jumala poegadeks; et kui ta ilmub, oleme me tema sarnased, sest me näeme teda, nii nagu ta on; et meil võiks olla see lootus; et me võiksime saada puhastatud just nagu tema on puhas" (Mn 7:48).

Täiendavad pühakirjakohad

Johannese 13:34–35;
1. korintlastele 13:1–13;
1. Nefi 11:21–23; Eteri 12:33–34

Mõtiskle järgneva üle

Kuidas on Kristus meie täiuslik eeskuju ligimesearmastusest?

VIITED

1. Thomas S. Monson. Armastus ei hävi ilmaski. – 2010. a sügisene üldkonverents.
2. Daughters in My Kingdom: The History and Work of Relief Society, 2011, lk 119–120.
3. Daughters in My Kingdom, lk 87.

Usk, pere, tröost

Meie ajaloost

„Hiljuti leseks jäänud õde oli tänulik külastusõpetajate eest, kes koos temaga leinasid ja teda lohutasid. Ta kirjutas: „Ma vajasin hädasti kedagi, kelle poole võiksin pöörduda, kedagi, kes mind kuulaks. .. Ja nad kuulasid. Nad lohutasid mind. Nad nutsid koos minuga. Ja nad kallistasid mind .. [ja] aitasid mind välja sügavast meeleheitest ja masendusest nende esimeste üksildaste kuude jooksul."

Üks teine naine kirjeldas oma tundeid, kui talle sai osaks külastusõpetaja tõeline ligimesearmastus: „Ma teadsin, et olen enamat kui vaid number ülestähenduste raamatus, keda ta peab külastama. Ma teadsin, et ta hoolib minust.""[2]

Nende õdede sarnaselt võivad paljud viimse aja pühad kogu maailmas tunnistada Kaheteistkümne Apostli Kvoorumi juhataja Boyd K. Packeri (1924–2015) sõnadest: „Kui lohutav on teada, et kuhu tahes [üks perekond võib] minna, ootab neid seal Kiriku perekond. Alates saabumispäevast kuulub mees preesterluse kvoorumisse ja naine Abiühingusse."[3]

JULIE ROGERS, THE INFLUENCE OF RIGHTEOUS WOMEN

KAS MA TEGIN PIISAVALT?

Brooke Barton

Õppetund kadunud lambast aitas mul mõista, kuidas teenida paremini oma kutses.

Kui ma olin 23-aastane, kutsuti mind meie abielus tudengite koguduse Abiühingu juhatajaks. Mäletan, et tundsin küündimatust, kuid soovisin anda endast parima. Olin küll elevil ja tahtsin innukalt teenida, kuid kahtlesin oma võimetes olla hea juht.

Pärast mõnda kuud Abiühingu juhatajana tundsin ma, et ei tee küllalt. Soovisin saada õdedega suuremat sidet ja teada nende individuaalseid vajadusi, kuid tundsin, et see mul ei õnnestu.

Rääkisin oma piiskopiga ja väljendasin oma muret. Selgitasin, et ma ei suutnud jõuda kõikide õdedeni, kelleni soovisin. Kirjeldasin, kuidas igatsesin, et mind oleks viis, et saaksin töö tehtud nii, nagu minu arvates peaks. Püüdsin jagada oma muret kergelt ja huumoriga, kuid mu silmad täitusid kiiresti heitumuspisaratega. Piiskop naeratas ja andis mulle parimat juhtimisnõu, mida olen kunagi saanud.

„Kas oled tuttav looga karjusest, kes pärast ühe lamba kaotamist jättis üheksakümmend üheksa, et kadunut leida?" küsis ta (vt Lk 15:4–7). Ma noogutasin.

„Selles tähendamissõnas on nii palju tarkust," jätkas piiskop. „Karjane teadis, et üheksakümne üheksa lambaga ei juhtu midagi, kui ta eksinud lammast otsima läheb."

Seejärel andis piiskop mulle järgmist nõu:

„Üheksakümmend ja üheksa hoolitsevad sinu äraolekul ise üksteise eest. Nad toetavad üksteist ja hoiavad hästi kokku. Ma soovitan, et sa keskenduksid neile, kes paistavad eksinud olevat. Ülejäänutega on kõik korras."

Tundsin tugevat tunnistust, et see, mida ta mulle rääkis, on tõsi, ja ma ei pea muretsema üheaegselt terve karja pärast. Minu eesmärk on leida need, kes olid eksinud, ja kutsuda nad tagasi karja hulka. Sel viisil sain teoks teha Taevase Isa eesmärke ja võisin olla tööriistaks Tema käes.

Kui ma kuuletusin piiskopi nõuandele, hakkasin paremini mõistma, kuidas Issand soovib, et ma Tema kuningriigis teeniksin. Samuti sain ma vaimset jõudu, mis mind kutses tugevdas, kuna ma teenisin nii, nagu Päästja oli mind juhatanud. Püha Vaimu väel oli minu piiskop andnud mulle suure mõistmise anni.

Ma tunnistan, et kui me palvetame ja otsime juhatust oma preesterluse juhtidelt, inspireeritakse neid näitama, kuidas juhtida õigemeelsel viisil. ■

Artikli autor elab Ameerika Ühendriikides Utah' osariigis.

MIKE BOYLAND/ISTOCK/THINKSTOCK JA OLEKSIY FEDOROV/HEMERA/THINKSTOCK KOMPOSIITFOTO ILLUSTRATSIOON

KÕRVITSAD VÕI MELONID?

Rachel Cox

Mõnikord ei ole valet valikut.
On lihtsalt valik.

Minu isa oli päris üllatunud, kui avastas, et eelmisel aastal istutatud kõrvitsaseemned otsustasid idaneda sellel suvel keset melonipeenart. Melonid kasvasid päris jõudsalt – kuid jõudsalt kasvasid ka kõrvitsad. Seepärast oli minu isal kiusatus lasta kõrvitsatel edasi kasvada. Ta teadis aga, et kui ta neil kasvada laseb, siis piiravad need melonite kasvu.

Tal tuli teha valik. Ta võis kõrvitsad üles tõmmata, et melonitel oleks parem võimalus õitseda, või lasta kõrvitsatel kasvada ja vaadata, kuidas nad võivad melonite kasvu takistama hakata, lõpuks kannataks mõlema saak. Kõrvitsad või melonid? Valida tuli kahe hea valiku vahel.

Kahte valikut kaaludes otsustas mu isa jõudsalt kasvavad kõrvitsataimed üles tõmmata. Need ei olnud lihtsalt kasvamisega hilinenud, vaid isa otsustas, et tahab pigem *planeeritud* meloneid kui üllatusena tulnud kõrvitsaid.

See kogemus pani mind mõtlema valikutele, mis me teeme, eriti suhetes teistega. Olgu siis tegu meie perekonnaga, sõpradega, tööandjaga või kellegagi, kellega me kohtamas käime või abiellume, kui meil on valik kahe hea asja vahel, on mõnikord raske teada, kumb valik on õige, eriti kui tahame vältida valet valikut. Hirm vale valiku ees mõnikord halvab meid ja takistab usus edasi minna. Kuid tõde on, et vahel ei ole *valet* valikut. On lihtsalt valik. Minu isa tegi oma otsuse vastavalt sellele, mida ta rohkem *väärtustas*. Talle ei meeldinud kõrvitsaid üles võtta, kuid ta teadis, et kahetseb nende poolt melonitele tehtud kahju.

Elus seisame tihti silmitsi valikutega, millel pole tähtsust, näiteks: mida süüa hommikusöögiks? Mis värvi kleiti peaksin ma täna kandma? Kui me peame tegema valiku kahe hea asja vahel, siis võime teha nagu mu isa ja küsida endalt, mida me rohkem hindame? Seejärel peame tegema otsuse ja usus edasi minema, usaldades, et Issand meid korrigeerib, kui oleme mingil moel valesti valinud.

Mõned valikud on aga *väga* tähtsad. President Thomas S. Monson ütles kord: „Valikuid tuleb teha alailma. Tarkade valikute tegemiseks läheb vaja julgust – julgust öelda „ei", julgust öelda „jah". Valikud määravad ära meie saatuse" (Õiged valikud, vastutus ja tagajärjed. – 2007. a sügisene üldkonverents). Kui seisame silmitsi selliste valikutega, oleks hea küsida: „Mida *Issand* rohkem hindab?" Kui teame vastust sellele küsimusele, siis peame vaid oma väärtused Tema väärtustega joondama ja seda valikut järgima. See on alati õige valik. ■

Artikli autor elab Utah' osariigis Ameerika Ühendriikides.

CAROLYN VIBBERTI ILLUSTRATSIOON

Nägija

JOSEPH

Ajalooandmed selgitavad, kuidas Joseph Smith täitis nägija rolli ja tõlkis Mormoni Raamatu.

Richard E. Turley Jr., Kiriku abiajaloolane ja ülestähendaja,
Robin S. Jensen ja Mark Ashurst-McGee, Kiriku ajaloo-osakond

6. aprillil 1830, päeval, mil Joseph Smith organiseeris Kristuse Kiriku (hiljem hakati seda kutsuma Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kirikuks),[1] kuulutas ta kogunenud inimestele saadud ilmutuse sõnad. „Vaata," kuulutas Jumala hääl, „teie seas tuleb pidada ülestähendust; ja selles tuleb sind [Joseph Smith] kutsuda nägijaks" (D&C 21:1).

Kõige nähtavam märk Joseph Smithi rollist nägijana äsja moodustatud Kirikus oli Mormoni Raamat, mis, nagu ta korduvalt selgitas, tõlgiti „Jumala anni ja väega".[2] Paljud Josephi lähedased olid enne Kiriku organiseerimist olnud Mormoni Raamatu esiletulemise protsessi tunnistajaks ja mõistsid pisut sõna *nägija* tähendust.

Nägija tähendus

Mida tähendas *nägija* noorele prohvetile ja tema kaasaegsetele? Joseph kasvas peres, kus loeti Piiblit, milles mainitakse korduvalt nägijaid. 1. Saamueli raamatus selgitab selle kirjutaja: „Muiste ütles Iisraelis igaüks nõnda, kui ta läks Jumalat küsitlema: „Tulge, lähme nägija juurde!" Sest keda nüüd hüütakse prohvetiks, hüüti muiste nägijaks" (1Sm 9:9).

Samuti mainitakse Piiblis, kuidas inimesed said vaimseid ilmutusi füüsiliste objektide abil, näiteks keppide,[3] ridva otsa pandud vaskmao (millest sai laialt levinud arstiteaduse sümbol),[4] õlarüü (preestrirüü osa, mis sisaldas kahte vääriskivi),[5] ning Uurimi ja Tummimi kaudu.[6]

JOSEPH SMITH, OMISTATUD DAVID ROGERSILE, AVALDATUD COMMUNITY OF CHRIST RAAMATUKOGU ARHIIVI LOAL, INDEPENDENCE, MISSOURI.

AVALDATUD KIRIKU AJALOORAAMATUKOGU LOAL

Joseph ja tema naine Emma Hale Smith elasid selle kodu ühekorruselises osas, kui osa Mormoni Raamatust tõlgiti. Kahekorruseline juurdeehitus püsitati hiljem.

Joseph Smithi tundsid prohveti, nägija ja ilmutajana tuhanded liikmed tema eluajal ja miljonid pärast tema surma.

„Nägemine" ja „nägijad" olid osa Ameerika ja perekultuurist, mille sees Joseph Smith üles kasvas. Piiblikeele ja Euroopa kultuuride mõjul, mis sisserändajad olid Põhja–Ameerikasse kaasa toonud, usuti 19. sajandi alguses, et mõned inimesed võivad „näha" või saada vaimseid ilmutusi läbi aineliste objektide, näiteks nägijakivide.[7]

Noor Joseph Smith võttis omaks tema päevil levinud rahvajutud, sealhulgas idee, et nägijakivisid võib kasutada kadunud või peidetud asjade leidmiseks. Kuna piiblilugudest oli näha, kuidas Jumal kasutas muistsetel aegadel füüsilisi esemeid, et fookustada inimeste usku või vaimselt suhelda, oletasid Joseph ja teised sama ka oma aja kohta. Josephi vanemad, Joseph Smith vanem and Lucy Mack Smith, kinnitasid, et nende pere sellist kultuuri viljeleb ja füüsilisi esemeid sellisel viisil kasutab, ning New Yorgi Palmyra ja Manchesteri elanikud palusid Josephi abi kadunud asjade leidmisel, enne kui ta 1827. aasta lõpus Pennsylvaniasse kolis.[8]

Nende jaoks, kes ei mõista, kuidas 19. sajandi inimesed Josephi piirkonnas oma usus elasid, võivad nägijakivid tundmatud olla, ka õpetlased on kaua vaielnud tema elu selle perioodi üle. Osaliselt valgustusajastu ehk mõistuse ajastu mõjul, mis rõhutas teadust ja nähtavat maailma vaimsete teemade asemel, hakkasid paljud Josephi päevil tundma, et aineliste esemete, näiteks kivide või keppide kasutamine usulistel eesmärkidel oli ebausklik või sobimatu.

Hilisematel aastatel, kui Joseph rääkis oma imetlusväärset lugu, rõhutas ta oma nägemust ja teisi vaimseid kogemusi.[9] Samas aga mõned tema endised tuttavad keskendusid sellele, kuidas ta oli varem nägijakive kasutanud, püüdes hävitada tema mainet maailmas, mis üha enam selliseid praktikaid hukka mõistis.Soovides aidata teistel usku pöörduda otsustasid Joseph ja teised algusaegade pühad jutlustamisel mitte keskenduda rahvapärimuste mõjule, kuna paljude potentsiaalsete pöördunute usk hakkas valgustusajastu mõjul muutuma. Mis aga puutus kanoniseeritud ilmutustesse, siis õpetas Joseph jätkuvalt, et nägijakivid, teised nägija abivahendid ja võime nendega töötada olid tähtsad ja pühad Jumala annid.[10]

Mormoni Raamatu tõlkimisel kasutatud abivahendid

Nägijakivisid mainitakse ka ajaloolistes ülestähendustes, mis kirjeldavad Joseph Smithi ja Mormoni Raamatu tõlkimist. Josephi ametlik ajalugu, algusega aastal 1838, kirjeldab ingel Moroni külastust, kes rääkis Josephile lähedal asuva mäekünka sisse peidetud kuldplaatidest. Joseph kirjutas, et kui ta ingliga kõneles „avati [ta] vaimusilmad" nii selgesti, et ta „tund[is] selle koha hiljem seda külastades ära" (JSA 1:42).

Joseph Smithi ajaloos, mida Joseph hakkas visandama aastal 1838, hoiatas Moroni teda, et „Saatan üritab (kasutades ära [Josephi] isa perekonna vaesust) viia [teda] kiusatusse võtta need plaadid rikastumise eesmärgil". Seda ingel keelas, kirjutas Joseph, öeldes, et tal „ei tohi olla muud ajendit" peale Jumala kuningriigi ehitamise, vastasel juhul ta „neid ei saa" (JSA 1:46). Oma varasemas, 1832. aasta ajaloos selgitas Joseph: „Ma .. otsisin plaate, et saada rikkusi ega pidanud käsku, et pilk oleks suunatud üksnes Jumala aule."[11] Selle tõttu pidi ta iga aasta nelja aasta jooksul künka juurde naasma, kuni oli valmis plaadid saama (vt JSA 1:53–54).

Joseph on öelnud, et kui ta lõpuks 1827. aastal sai Moronilt plaadid, sai ta ka kaks kivi, mida nende tõlkimisel kasutada. Tema ja ta lähedased kaaslased jätsid nendest kividest ülestähendusi, kirjeldades, et need nägid

JOSEPH SMITH, OMISTATUD DAVID ROGERSILE, AVALDATUD COMMUNITY OF CHRIST RAAMATUKOGU ARHIIVI LOAL, INDEPENDENCE, MISSOURI.

välja valged või läbipaistavad, olid seatud hõberaami nagu tänapäeva prillid ja kinnitatud suure rinnaplaadi külge.[12] Selle kirjelduse järgi pidi seadeldis olema küllaltki kogukas. Joseph Smithi ema ütles, et Joseph eemaldas kivid rinnaplaadilt, et neid oleks mugavam kasutada.[13]

Mormoni Raamatu tekst kutsub neid kivisid „tõlkijateks" ja selgitab, et „need asjad olid valmistatud algusest peale ja need anti edasi põlvest põlve keelte tõlkimise otstarbel" ja et „Issanda käsi on neid pidanud ja hoidnud" (Mo 28:14–15, 20).

Veel on kirjas, kuidas Issand andis „kaks kivi" Jeredi vennale, lubades, et need aitavad tulevastel põlvkondadel tema sõnu tõlgendada. „Kirjuta need asjad ja pitseeri need," andis Issand talle juhiseid, „ja ma näitan neid inimlastele minu enda poolt heaksarvatud ajal." Issand ütles, et need kivid selgitavad „inimeste silmadele seda, mida sina kirjutad" (Et 3:24, 27).

Selleks ajaks, kui Joseph Smith 1829. aasta keskpaigas lõpetas Mormoni Raamatu tõlke üleskirjutajatele dikteerimise, oli sõna *nägija* tekstis veelgi selgitatud. Mormoni Raamat sisaldab prohvetlikku kuulutust, mis on omistatud Egiptuse Joosepile, et ühest tema järeltulijast – ilmselgelt Joseph Smithist – saab „parim nägija" ning ta toob teisi järeltulijaid „teadmisele lepingutest", mida Jumal sõlmis nende esivanematega (2Ne 3:6, 7).

Teises Mormoni Raamatu ülestähenduses annab Alma noorem tõlkijad üle oma pojale Heelamanile. „Hoia neid tõlkijaid," annab Alma talle juhatust, viidates kahele kivile hõberaamis. Kuid Alma tsiteerib ka prohvetlikku kuulutust, mis paistab viitavat üksikule kivile: „Ja Issand ütles: Ma valmistan oma teenijale Gaselemile kivi, mis särab pimeduses valguseks" (Al 37:21, 23).

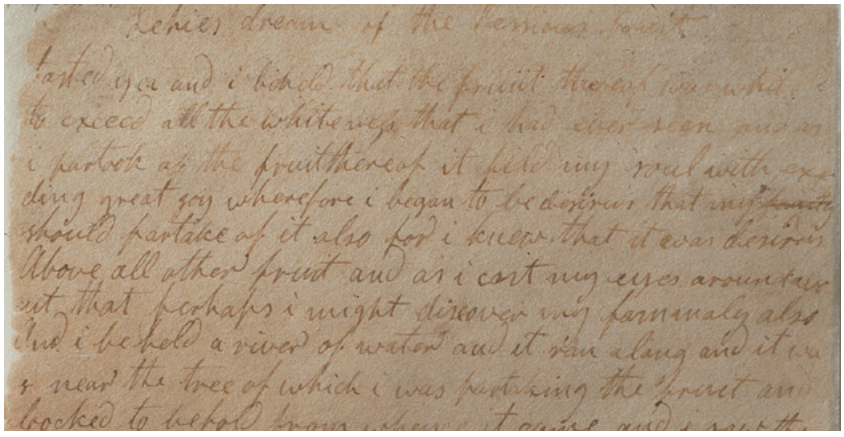

AVALDATUD KIRIKU AJALOORAAMATUKOGU LOAL; FOTOT ON SELGUSE HUVIDES SUURENDATUD

Fragment Mormoni Raamatu originaalkäsikirja lehest, mis räägib Lehhi pere lahkumisest Jeruusalemmast ja mis tänapäeval on kirjas salmis 1. Nefi 2. Joseph Smith dikteeris Mormoni Raamatut mitmele kirjutajale, teiste hulgas Oliver Cowderyle, kelle kirjutatud on need read siin.

On märkimisväärne, et kuigi see prohvetlik kuulutus anti „tõlkijate" (mitmuses) kontekstis, räägib see, et teenijale antakse „kivi" (ainsuses),[14] „mis särab pimeduses valguseks". Algusaegade pühad uskusid, et see prohvetlikult kuulutatud teenija on Joseph Smith.[15]

Ajalooline tõestusmaterjal näitab, et lisaks kahele nägijakivile, mida kutsutakse „tõlkijateks", kasutas Joseph Smith Mormoni Raamatu tõlkimisel veel vähemasti ühte kivi, pannes selle tihti mütsi sisse, et blokeerida valgust. Joseph Smithi kaasaegsete sõnul tegi ta seda selleks, et kivile ilmuvaid sõnu paremini näha.[16]

1833. aastaks hakkasid Joseph Smith ja tema kaasaegsed kasutama Piibli terminit „Uurim ja Tummim", et viidata igasugusele

C. C. A. CHRISTENSEN, INGEL MORONI JOSEPH SMITHILE PLAATE ANDMAS

Kiriku liikmed on kogu Kiriku ajaloo jooksul püüdnud mõista Joseph Smithi ajaloo algusaastaid ja seda, kuidas ta leidis ja tõlkis kuldplaadid. See pilt kunstnik C. C. A. Christensenilt aastal 1886 kujutab, kuidas Joseph Smith sai kuldplaadid ingel Moronilt.

jumaliku ilmutuse saamiseks kasutatavale kivile, nii nefilaste tõlkijatele kui ka ühele nägijakivile.[17] Selline ebatäpne terminikasutus on muutnud keeruliseks rekonstrueerida täpset meetodit, mida Joseph Smith Mormoni Raamatu tõlkimisel kasutas. Martin Harrise sõnade kohaselt kasutas Joseph Smith Mormoni Raamatu tõlkimisel mugavuse mõttes ka ühte tema nägijakividest. Teised allikad kinnitavad, et Joseph vahetas tõlkeinstrumente.[18]

Pärast Mormoni Raamatu ilmumist

Pärast Mormoni Raamatu ilmumist 1830. aasta märtsis alustasid Joseph Smith ja tema kirjutajad tööd, mida kutsutakse tänapäeval Joseph Smithi Piiblitõlkeks, prohvetlikuks kuningas Jamesi piibliversiooni ülevaatuseks.[19] Josephi ülestähenduste järgi ei saanud ta selleks tööks kasutada nefilaste tõlkijaid, kuna tal ei olnud neid enam.

Oma ajaloos selgitab Joseph Smith: „Jumala tarkuse abil jäid [plaadid ja tõlkijad] ohutult minu kätte, kuni ma olin nende abil teostanud selle, mida minult nõuti. Kui sõnumitooja vastavalt kokkuleppele neile järele tuli, loovutasin ma need temale ja need on tema valduses kuni tänaseni" (JSA 1:60).

Nagu president Brigham Young (1801–1877) seda selgitas: „Joseph pani U[urimi ja] T[ummimi] tagasi plaatide juurde, kui oli tõlkimise lõpetanud."[20]

Josephil oli ka teisi nägijakivisid, kuid vanem Orson Pratti (1811–1881), Kaheteistkümne Apostli Kvoorumi liikme sõnade kohaselt oli Joseph selleks ajaks juba vaimses mõistmises kasvanud. Ühel koosolekul 28. juunil 1874, kus osalesid president Brigham Young ja paljud teised üldjuhid, rääkis vanem Pratt kuulajaskonnale, et oli „mitmel korral juures viibinud", kui Joseph Smith „Uut Testamenti tõlkis". Nähes, et tõlkeprotsessis ei kasutata tõlkeinstrumente, imestas ta, miks Joseph „ei kasutanud Uurimit ja Tummimit nagu Mormoni Raamatu tõlkimisel".

Kui vanem Pratt jälgis prohvetit tõlkimas, „vaatas Joseph üles, nagu oleks tema mõtteid lugenud, ja selgitas, et Issand andis talle Uurimi ja Tummimi, kui ta oli inspiratsiooni Vaimu vallas kogenematu. Kuid nüüd oli ta nii kaugele arenenud, et mõistis, kuidas see Vaim toimis, ega vajanud enam selle instrumendi abi."[21]

Brigham Young rääkis kuulajaskonnale oma mõtetest nägijakivi saamise kohta. „Ma ei tea, et mul oleks iial olnud soov nägijakivi saada," meenutas ta.[22] Brighami ütlus väljendas tema mõistmist, et nägijaks olemisel ei olnud nägijakivi oluline.

25. oktoobril 1831. aastal osales Joseph Smith konverentsil Ohio osariigis Orange maakonnas. Konverentsi ajal ütles tema vend Hyrum, et tema „arvates oleks parem, kui Joseph ise räägiks Mormoni Raamatu esiletulemisest kohalviibivatele vanematele, et kõik võiksid ise teada". Vastavalt koosoleku protokollile ütles Joseph, et „polnud ette nähtud, et maailmale räägitaks kõiki Mormoni Raamatu esiletulemise üksikasju" ja „et temal polnud kohane nendest asjadest rääkida".[23] Olles oma nägijarollis arenenud ja mõistnud, et nägijakivid ei ole ilmutuse saamisel olulised, muretses ta ehk selle pärast, et inimesed keskenduvad liiga palju sellele, kuidas raamat esile tuli, ja liiga vähe raamatule endale.

Kõige silmapaistvam märkus, mille Joseph Smith Mormoni Raamatu esiletulemise kohta tegi, oli, et ta tegi

FOTO UMBES AASTAST 1866, AVALDATUD KIRIKU AJALOORAAMATUKOGU LOAL

Phineas Young, kes istub Youngi vendade keskel, Brigham Youngi vasakul käel, sai Oliver Cowderylt nägijakivi, mida kasutati Mormoni Raamatu tõlkimisel, ja andis selle oma vennale Brighamile.

WELDEN C. ANDERSENI JA RICHARD E. TURLEY JR. FOTO

Siin kujutatud kivi on kaua seostatud Joseph Smithi ja Mormoni Raamatu tõlkimisega. Kivi, mida Joseph Smith kasutas Mormoni Raamatu tõlkimisel, kirjeldati tihti kui ovaalse kujuga šokolaadi värvi kivi. See kivi anti edasi Joseph Smithilt Oliver Cowderyle ja seejärel Brigham Youngi ja teiste kaudu Kirikule.

MIS SAI NÄGIJAKIVIST?

Vastavalt Joseph Smithi ajaloole andis ta Uurimi ja Tummimi ehk nefilaste „tõlkijad" tagasi inglile. Kuid mis sai teisest nägijakivist või kividest, mida Joseph Mormoni Raamatu tõlkimisel kasutas?

David Whitmer kirjutas, et „pärast seda, kui Mormoni Raamatu tõlkimine oli lõpule viidud, 1830. aastal enne 6. aprilli, andis Joseph Smith kivi Oliver Cowderyle ja ütles mulle ja teistele, et oli sellega ühel pool ega kasutanud seda kivi enam".[1]

Oliver, kes oli kümme aastat Kirikust eemal, kuni ta 1848. aastal uuesti ristitud sai, plaanis minna läände, et koos pühadega Utah's olla, kuid suri 1850. aastal Missouris Richmondis, enne kui reisi ette võttis.[2] Phineas Young, kes aitas Oliver Cowdery tagasi Kirikusse tuua sai nägijakivi Oliveri leselt, Elizabeth Ann Whitmer Cowdery'lt, kes oli David Whitmeri õde. Phineas omakorda andis selle oma vennale Brigham Youngile.[3]

„Mul on Josephi esimene nägijakivi, mille ma sain Oliver Cowderylt," tunnistas president Young 1853. aastal. Oli veel teisigi nägijakive. „Josephil oli 3, mis on Emma käes," lisas ta, „2 väikest ja 1 suur."[4] Kaks aastat hiljem rääkis Brigham Young kokkukogunenud Kiriku juhtide grupile, et „Oliver saatis mulle Josephi esimese nägijakivi, Oliver hoidis seda enda käes, kuni ta selle mulle saatis."[5]

Pärast Brigham Youngi surma leidis üks tema naistest, Zina D. H. Young, kellest sai hiljem kolmas Abiühingu üldjuhataja, Brighami asjade hulgast šokolaadi värvi nägijakivi, mis vastas Josephi poolt Mormoni Raamatu tõlkimiseks kasutatud nägijakivi kirjeldusele, ja annetas selle Kirikule.[6] Sellest ajast peale on Kiriku juhid tunnistanud, et nägijakivi on Kiriku omanduses.[7]

VIITED

1. David Whitmer, An Address to All Believers in Christ 1887, lk 32.
2. Lisainformatsiooni selle kohta, kuidas Oliver Cowdery enne surma Kirikusse naasis, vt Scott F. Faulring, The Return of Oliver Cowdery, John W. Welch ja Larry E. Morris, toim, *Oliver Cowdery: Scribe, Elder, Witness* 2006, lk 321–362.
3. Vt protokoll, 30, sept 1855, Church History Library, Salt Lake City; David Whitmer, *The Historical Record,* okt 1888, lk 623; Maria L. Cowdery Johnsoni kiri David Whitmerile, 24. jaan 1887, Community of Christ raamatukogu arhiivid, Independence, Missouri; ning Franklin D. Richards, Journal, Mar. 9, 1882, Church History Library.
4. Protokoll, 17. apr 1853, Church History Library.
5. Protokoll, 30. sept 1855, Church History Library.
6. Vt Zina Youngi kiri Franklin D. Richardsile, 31. juuli 1896, Journal History of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, July 31, 1896, lk 4, Church History Library.
7. Vt B. H. Roberts, *A Comprehensive History of the Church,* 6:230–231; Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation,* koost Bruce R. McConkie, 3 kd 1954–1956, 3:225; Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine,* 2. kd 1966, lk 818–819.

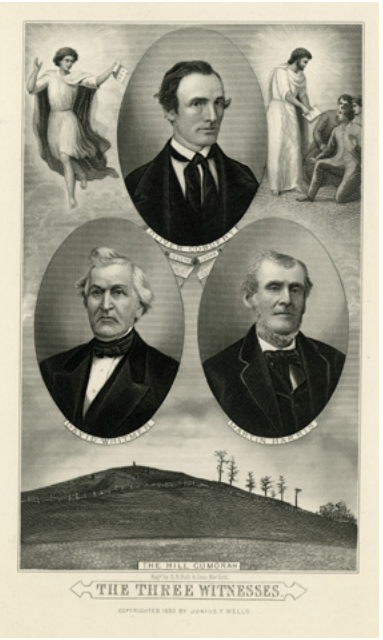

AVALDATUD KIRIKU AJALOORAAMATUKOGU LOAL

1883. aastal avaldas Kiriku ajaleht The Contributor artikli Mormoni Raaamtu kolmest tunnistajast. Viimse aja pühad on juba kaua tunnustanud olulist rolli, mida iga mees mängis, kui aitas Joseph Smithil Mormoni Raamatut tõlkida ja avaldada.

seda „Jumala anni ja väega".[24] Raamatu enda kohta õpetas ta Kiriku juhtidele, „et Mormoni Raamat on korrektsem igast raamatust maa peal .. ning et inimene saab selle õpetuste järgi elades Jumalale ligemale kui ühegi teise raamatu abil".[25] ■

VIITED

1. Vt ÕL 115.
2. Mormoni Raamatu tiitelleht, aug 1829, Documents, Volume 1: July 1828–June 1831, 1. kd dokumentide seeriast „The Joseph Smith Papers", 2013, lk 93. Vt ka Mormoni Raamatust kolme tunnistaja tunnistust.
3. Vt 2Ms 4:1–5, 17, 20–21; 7:8–21; 8:16–19; 9:22–26; 10:12–15; 14:15–18; 17:1–13; Numbers 17:1–10; 20:7–11; Hebrews 9:4.
4. Vt 4Ms 21:7–9; Jh 3:14–15.
5. Vt 2Ms 28:12; 35:9, 27; 1Sm 23:9–12; 30:7–8.
6. Vt 2Ms 28:30; 3Ms 8:8; 4Ms 27:21; 5Ms 33:8; 1Sm 28:6; Esr 2:63; Ne 7:65.
7. Lisainformatsiooniks 19. sajandi usukultuuri kohta vt *Journals, Volume 1: 1832–1839,* 1. kd dokumentide seeriast „The Joseph Smith Papers" 2008, lk xix ja *Revelations and Translations, Volume 3: Printer's Manuscript of the Book of Mormon,* 3. kd dokumentide seeriast „The Joseph Smith Papers" 2015, lk xv–xvi; Dallin H. Oaks, Recent Events Involving Church History and Forged Documents. – Ensign, okt 1987, lk 68–69.
8. Vt Joseph Smith vanema avaldust, mida tsiteeris Francis W. Kirkham, *A New Witness for Christ in America: The Book of Mormon,* 2. kd 1959, lk 366; vt ka Lucy Mack Smith, Lucy Mack Smith, History, 1844–1845," 3. raamat, lk 10, josephsmithpapers.org/paperSummarylucy-mack-smith-history-1844–1845. Martin Harris mäletas, kuidas ta pani Josephi võimed proovile, lastes tal nõela heinakuhjast üles leida (vt Mormonism—No. II, *Tiffany's Monthly,* juuli 1859, lk 164).
9. Vt näiteks Joseph Smith – ajalugu Kallihinnalises Pärlis.
10. Vt ÕL 130:10–11. Vt ka Õpetus ja Lepingud 8 varasemat sõnastust, mis oli suunatud Oliver Cowderyle, kui ta soovis aidata Joseph Smithi Mormoni Raamatu tõlkimisel (Revelation, Apr. 1829–B, *Documents, Volume 1: July 1828–June 1831,* lk 44–47).
11. Joseph Smith, History, ca. Summer 1832, teoses *Histories, Volume 1: 1832–1844,* ajaloode 1. kd seerias *The Joseph Smith Papers* 2012, lk 14.
12. Vt JSA 1:35; Joseph Smith, Church History, teoses *Histories, Volume 1: 1832–1844,* lk 495; Martin Harris, teoses Mormonism—No. II, lk 165–66; Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, 5. raamat, lk 7–8, josephsmithpapers.org.
13. Vt näiteks Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, 5. raamat josephsmithpapers.org.
14. Mõistetavalt on see erinevus kommenteerijaid hämmingusse ajanud. Vt näiteks Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine,* 2. kd 1966, lk 307–308; Joseph Fielding McConkie ja Robert L. Millet, *Doctrinal Commentary on the Book of Mormon,* 4 vols. 1987–1992, 3:278 ja Matthew B. Brown, *All Things Restored: Confirming the Authenticity of LDS Beliefs* 2000, lk 62.
15. Vt William W. Phelps, Funeral Semon of Joseph Smith, Church History Library, Salt Lake City; Orson Pratt, Explanation of Substituted Names in the Covenants, *The Seer,* märts 1854, lk 229; William W. Phelps, kiri Brigham Youngile, 10. apr 1854, Brigham Young, Office Files, 1832–1878, Church History Library, Salt Lake City. *Revelations and Translations, Volume 2: Published Revelations,* 2. kd dokumentide seeriast *The Joseph Smith Papers,* 2011, lk 708–709.
16. Lisainformatsiooni leidmiseks Mormoni Raamatu tõlkimise kohta vaadake lds.org/topics/book-of-mormon-translation. Vt ka Russell M. Nelson, A Treasured Testament, – Ensign, juuli 1993, lk 61–65; Neal A. Maxwell, By the Gift and Power of God, – Ensign, jaan 1997, lk 36–41.
17. Näiteks Wilford Woodruff kutsus nägijakivi, mida ta nägi Nauvoos, Uurimiks ja Tummimiks (Wilford Woodruff journal, Dec. 27, 1841, Church History Library). Vt ka *Revelations and Translations, Volume 3: Printer's Manuscript of the Book of Mormon,* lk xix.
18. Vt Revelations and Translations, Volume 3: Printer's Manuscript of the Book of Mormon, lk xviii–xix.
19. Lühikene kokkuvõte selle töö algusest on toodud Documents, Volume 1: July 1828–June 1831, lk 150–152.
20. Protokoll, 17. apr 1853, Church History Library.
21. Two Days' Meeting at Brigham City, June 27 and 28, 1874, *Millennial Star,* 11. aug 1874, lk 498–499.
22. Protokoll, 30. sept 1855, Church History Library.
23. Protokoll, 25.–26. oktoober 1831, Documents, Volume 2: July 1831–June 1833, 2. kd dokumentide seeriast The Joseph Smith Papers, 2013, lk 84)
24. Mormoni Raamatu tiitelleht, aug 1829, Documents, Volume 1: July 1828–June 1831, lk 93. Vt ka Mormoni Raamatust kolme tunnistaja tunnistust.
25. Joseph Smithi tsitaat, Wilford Woodruff journal, Nov. 28, 1841, Church History Library; või Mormoni Raamatu eessõna.

SIMON DEWEY. *JUMALA ANNI JA VÄEGA*

TÕLKEPROTSESSI KUJUTAMINE

Aastate jooksul on kunstnikud püüdnud kujutada Mormoni Raamatu tõlkimist, näidates osalisi erinevates oludes ja poosides erinevate aineliste objektidega. Iga kunstiline tõlgendus põhineb kunstniku enda arvamusel, uurimustööl ja kujutlusvõimel, mõnikord ka teiste juhendamisel. Siin on mõned stseenid, mis on aastate jooksul loodud.

DEL PARSON. *JOSEPH SMITH MORMONI RAAMATUT TÕLKIMAS*

Kunstniku pilt Joseph Smithist ja Oliver Cowderyst Mormoni Raamatu tõlke kallal töötamas. Vastupidiselt siin kujutatule ütles Oliver Cowdery, et ta ei näinud plaate, enne kui tõlketöö oli lõpule viidud. Protsessi tunnistajad jutustasid, et tõlkeprotsessi ajal olid plaadid pilkude eest varjatud, näiteks kaetud linase riidega.

Kunstniku tõlgendus Joseph Smithist plaate uurimas. Joseph ütles, et ta kopeeris suurel hulgal kirjamärke plaatidelt. Kui ta oli need kirjamärgid Uurimi ja Tummimi abil tõlkinud, viis Martin Harris need Charels Anthonile ja teistele õpetlastele tõlke kinnituseks (vt JSA 1:62–64).

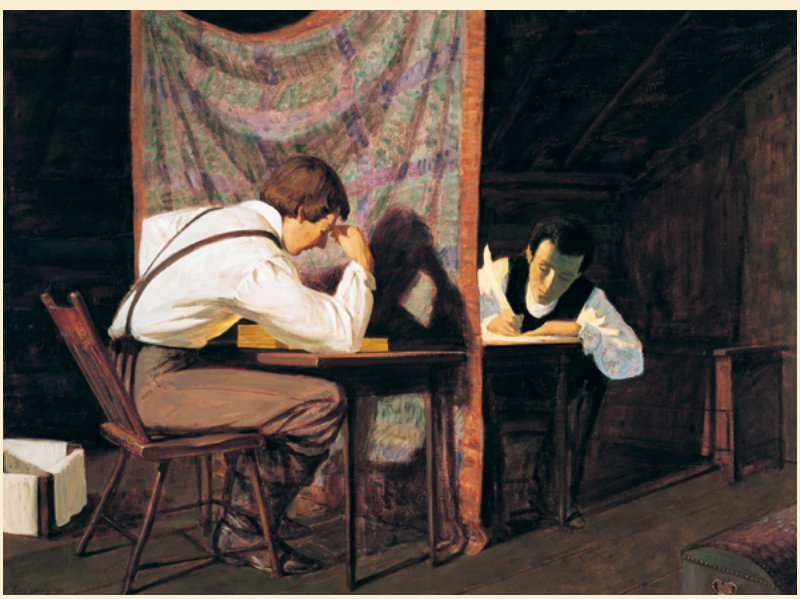

EARL JONES. *PLAATIDE TÕLKIMINE*. AVALDATUD KIRIKU AJALOOMUUSEUMI LOAL

Kunstniku tõlgendus Joseph Smithist ja kirjutajast tõlkimas, tekk nende vahel. Kuigi enamikus tõlkeprotsessi kirjeldustes ei mainita tekki, kasutati seda tõlkeprotsessi alguses, et varjata plaate, prille ja rinnakilpi kirjutaja pilgu eest. Tõlkeprotsessi hilisemal ajal võidi kasutada tekki, et varjata tõlkijat ja kirjutajat teiste pilkude eest, kes soovisid uudishimust tõlkimist pealt näha.

ROBERT T. BARRETT. ILLUSTRATSIOON

Kunstniku tõlgendus Joseph Smithist tõlkimas, kandes rinnakilpi koos sellele kinnitatud tõlkijate või prillidega, mida hiljem nimetati Uurimiks ja Tummimiks.

Sõnad, MIS MUUDAVAD maailma

Norman C. Hill
Ghana Accra läänemisjoni juhataja

Ghana ringkonna nõukogu näitas, kuidas koos nõupidamine ja kohalike ressursside kasutamine võib luua võimalusi isiklikuks kasvuks ja teiste teenimiseks.

Õde Vida Osei Ghanast soovis õppida inglise keelt lugema ja kirjutama. Ta proovis mitu korda oma kogukonna programme, kuid heitus ja jättis need paari nädala pärast pooleli. Kuid ühel pühapäeval teises koguduses koosolekul osaledes kuulis ta, et Asamankese ringkond korraldab inglise keele kirjaoskuse programmi. Ta otsustas ennast kirja panna.

Peagi leidis ta, et see programm on teistmoodi. Ta võib osaleda koos sõpradega kirikust. Õppematerjalina kasutati pühakirju, nii õppis ta korraga inglise keelt ja evangeeliumi.

Kaks kuud pärast kursuse algust ütles Vida klassis esimest korda palve – esimest korda elus. Kolm kuud pärast algust tegi ta sakramendikoosolekul oma elu esimese kõne, osaliselt kohalikus Aafrika tvii keeles ja osaliselt inglise keeles. Neli kuud pärast alustamist hakkas ta kirjutama kulunud märkmikusse oma õmblustöö tellimusi, kulusid ja hindu. Ta tegi klientidega vähem vigu, sai kaupmeestelt paremaid hindu ja teenis rohkem raha kui ühelgi varasemal kuul.

„Ma olin liiga häbelik, et kirjaoskuse kursusel osaleda koos võõrastega," rääkis ta. „Kuid kui kursus toimus kogudusehoones koos liikmetega, keda ma tundsin, andis see mulle julgust taas proovida. Ja nüüd oskan ma inglise keeles lugeda ja kirjutada ning saan tänu sellele pühakirju lugeda ja oma äri edendada."

Sahara-taguses Aafrikas ei oska paljud lugeda ega kirjutada, eriti naised. Kirjaoskamatus on nii laialt levinud, et Aafrika vanasõna ütleb: „Kui soovid midagi salajas hoida, siis kirjuta see raamatusse." Viimse aja pühast naiste seas nagu Vida on aga kirjaoskus tõusuteel.

TAYLOR CALLERY ILLUSTRATSIOONID

Osalejad, pereliikmed ja sõbrad ringkonna korraldatud kirjaoskusprogrammi lõpetamispidustustel.

Ületatavad katsumused

Piiratud infrastruktuur ja haridus enamikus Sahara-taguse Aafrika riikides tähendab piiratud võimalusi, eriti tüdrukutele. Hariduse kõrge hind ja tüdrukute madal staatus ühiskonnas teeb kirjaoskuse paljudele kättesaamatuks. Näiteks Ghanas, kus inglise keel on küll ametlik keel, räägivad uuringute järgi inglise keelt vähem kui pooled täiskasvanud naised. Ghana maakohtades on kaks kolmandikku naistest kirjaoskamatud.

„Enamik täiskasvanud naisi meie linnades ja külades ei räägi inglise keelt," ütleb Seth Oppong, Abomosu ringkonna juhataja Ghana Accra läänemisjonis. „Meie kohalik keel tvii on sajandeid olnud ainult kõnekeel. Alles hiljuti loodi tvii keelele tähestik, kuid ka seda oskavad vähesed."

„Õed peavad lootma teistele – enamasti abikaasadele, kui nad on abielus, või sõprade öeldule, kui nad ei ole abielus – et mõista evangeeliumi põhimõtteid ja Kiriku eeskirju," selgitab Georgina Amoaka, ringkonna Abiühingu juhataja. „Paljudel on suur soov teenida, kuid nad ei oska käsiraamatuid ega ajakirju lugeda ja seega on piiratud nende võimalused Kirikus kaasa lüüa."

Nõukogu nõuanne

Kuna naised ei räägi inglise keelt oma kodus ega turul, on Kirikus käimine suurimaks ajendiks keelt õppida. Kuid nii kauaaegsed liikmed kui ka uued pöördunud võivad kogeda pere vastuseisu keeleõppe programmidele. Ringkonna nõukogu arutas seda muret ja seejärel rääkis juhataja Oppong iga koguduse preesterluse ja abiorganisatsioonide juhtidega üleringkonnalisest kirjaoskuse koolitusest. Kuigi programm oli avatud kõigile kogukonna naistele, keskendus see naistele Kirikus. Selle asemel et kutsuda üksikisikuid eraldi, esitati kutse osaleda gruppides – näiteks osalesksid üheskoos Abiühingu ja Algühingu juhatused, et üksteist toetada.

Pärast kogudustega vestlemist otsustas ringkonna juhtkond teha kirjaoskuse koolitusi igas koguduses pühapäeviti ning lisaks kaks korda nädalas teistel päevadel. Pärast kuuekuulist intensiivset programmi anti neile, kes olid regulaarselt osalenud ja vajalikud kodutööd teinud, lõputunnistus.

Vajaduste järgi mugandatud vahendid

„Üks katsumustest oli leida viis, kuidas õpetada lugemist ja kirjutamist inimestele, kes oskasid vaid kõnekeelt," selgitas vanem Jim Dalton, ringkonnas teeniv seeniormisjonär. „Kuna tvii keelel on pikk traditsioon vaid kõnekeelena, siis enamik inimesi, kes seda kõnelevad, ei oska kirjutada, seega pidime neid kirjutama õpetama."

Ransford Darkwah Abomosu ringkonna kõrgemast nõukogust töötas koos kahe koju naasnud misjonäri Francis Ansah ja Cecelia Amankwah'ga, et kasutada kohapeal koostatud käsiraamatut. Osalejatele näidati pilte ja paluti kirjutada, mida nad pildil nägid. See aitas neil arendada baaskirjaoskust, samal ajal kui nad õppisid inglise keeles mõtlema. Kui algoskused olid omandatud, võis kasutada edasijõudnutele mõeldud matejali.

Ettevalmistus ja innovatsioon

Enne kui programmiga alustati, koolitasid spetsialistid instruktoreid, kuidas lisaks kirjaoskusele anda edasi ka praktilisi hügieeni ning pereeluga seotud oskusi. Kuid isegi kõige parem koolitus ei oleks osanud ette näha mõnd probleemi, millega kursuste alguses silmitsi seisti: tihedad voolukatkestused piirkonnas muutsid õhtuste tundide läbiviimise keeruliseks, kuulujutud, et rahutud kullakaevurid luusisid öösiti tänavatel, tekitas ärvust ja aeg-ajalt ei jõudnud hoone võtmetega inimesed õigeks ajaks kohale, et kogudusehoone avada.

Taas arutas ringkonna nõukogu, mida peaks tegema. Nende arupidamise tulemusel hakkasid osalejagrupid

kohale tulema koos. Neile anti taskulambid, et nad võiksid turvaliselt jalgradadel käia. Kohalikud juhid kiitsid heaks generaatorite kasutamise, et õhtuti kogudusehoonet valgustada. Usaldusväärsetele liikmetele, kes elasid kogudusehoonete läheduses, anti võtmed, et hoone õigel ajal lahti teha.

Etteasted lõpetamisel

Programmiga alustas kuuskümmend üks liiget ja Kirikuga tutvujat. Nelikümmend neli lõpetas kõik osad ja kodutöö. Lõpetamisel paluti neil kõigil teha väikene etteaste.

„Enne kui kirjaoskuse programm algas, ei osanud ma üldse lugeda," ütles Sandra Obeng Amoh Sankubenase kogudusest. „Kui minu mees oli tööreisil, ei pidanud ma pereõhtuid. Mõne nädala eest, kui ta ära oli, aitas mu vanim poeg mul käsiraamatut lugeda ja ma tegin oma lastele õppetunni inglise keeles. Sellest ajast peale olen ma seda teinud iga nädal, kui mu abikaasat kodus pole."

Prosper Gyekete, kes vaatamata piiratud ingliskeeleoskusele on jäänud ustavaks liikmeks Abomosu teises koguduses, luges ette kolmelauselise tunnistuse, mille oli ise kirja pannud. Ta ütles, et ei osanud enne kursuseid üldse lugeda ega kirjutada, kuid nüüd oskab oma väiksemaid lapsi koduste ülesannetega aidata. „Tänu kõigele, mida ma olen õppinud," ütles ta, „saan ma olla parem isa."

„Nüüd saan ma ise pühakirju lugeda," rääkis Kwaku Sasu Kwabeng'i kogudusest. „Varem ma teadsin, et Mormoni Raamat on tõsi, kuigi ma ei osanud seda lugeda. Nüüd ma tean, et see on tõsi, *sest* olen seda lugenud. Minu tunnistus üha kasvab ja kasvab."

Asunafo koguduse Abiühingu juhatuse liikmed rääkisid, et pühendasid kõik neljapäevad üksteisega inglise keeles rääkimisele. „See muutis mõned jutuajamised tol päeval pikemaks, kuna me ei suutnud leida õigeid sõnu üksteisega rääkimiseks," ütles Evelyn Agyeiwaa, Abiühingu juhataja. „Kuid peagi hakkasime üksteist tõlkima ja leidsime vajalikud sõnad. Kuna me õppisime kõik koos, ei tundnud keegi meist piinlikkust või hirmu, kui meil sõnad sassi läksid. Me lihtsalt aitasime üksteist."

Külluslik kasu

Naised, kes lõpetasid Abomosu ringkonna kirjaoskuse programmi, ütlesid, et nad tundsid ennast paremini ja osalesid Kirikus suurema tõenäosusega. Nad olid paremini nõus kutseid vastu võtma, pühakirju lugema ja õpetama nii kirikus kui ka kodus. Ka mõned mehed lõpetasid programmi. Need enamikus põllumehed rääkisid, et oskavad nüüd paremini oma köögivilja hinda ja müügtulu arvutada, aidata lapsi koduste ülesannetega ning lugeda pühakirju ise ja koos perekonnaga.

Abomosu edust innustatuna algatas ka naabruses olev Asamankese ringkond kirjoskuse õpetamise programmi.

„Võime lugeda ja kirjutada muudab meie ja meie laste elu," rääkis Gladis Aseidu Sankubenase kogudusest. „Sõnad muudavad maailma ja me täname oma Isa taevas." ■

AFRICANWAY/ISTOCK/THINKSTOCK. RIIDEMUSTRI KUJUND

INSPIREERITUD ENESEGA TOIMETULEK

„Kiriku hoolekandes pole ühtegi kõigile üheselt sobivat vastust. See on eneseabiprogramm, kus igaüks on vastutav isikliku enesega toimetuleku eest. Meie vahendite hulka kuuluvad isiklik palve, meie Jumala poolt antud anded ja võimed, meile saadaval olev perekonna- ja sugulastepoolne abi, erinevad ühiskondlikud ressursid ja muidugi meie preesterluse kvoorumite ja Abiühingu hoolitsev toetus. ..

Te peate tegema oma piirkonnas sedasama, mida Kristuse jüngrid on teinud igal evangeeliumiajajärgul. Pidage koos nõu, kasutage kõiki saadaolevaid ressursse, otsige Püha Vaimu juhatust ja paluge Issandalt kinnitust ning seejärel käärige käised üles ja hakake tööle."

President Dieter F. Uchtdorf, teine nõuandja Esimeses Presidentkonnas. Aidata Issanda viisil. – 2011. a sügisene üldkonverents.

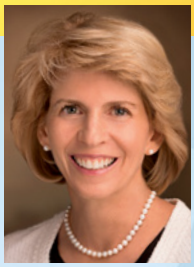

Carol F. McConkie
Esimene nõuandja
Noorte Naiste
üldjuhatuses

Õpetame noortele,

KUIDAS JUHTIDA PÄÄSTJA VIISIL

Meie noored ei ole vaid tuleviku juhid. Nad on tänapäeva juhid. Me võime aidata neil juhtida Päästja moodi.

Vanem David A. Bednar Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist kõneles noorte juhtidele ja vanematele sellest õrnast tasakaalust, mille me peame leidma: „Kutsuge noori tegutsema. Te peate olema nende kõrval, kuid mitte sekkuma. Te peate juhendama, ilma et kõik ise ära teeksite."[1]

Vanemad ja juhid võivad aidata noortel meestel ja noortel naistel õppida nelja põhimõtet, mis valmistavad neid juhtima õigemeelsuses ja ehitama Jumala kuningriiki maa peal.

Kui ma olin 14-aastane, kohtasin ma noori naisi, kes olid suurepärased juhid. Tol ajal kolis mu perekond teisele poole Ameerika Ühendriike ja hakkas käima uues koguduses. Ma ei mäleta, kes teenis Vestade klassi juhatuses, kuid mäletan, et need noored naised olid minu vastu eriti lahked. Nad embasid hirmunud ja kondist uut tüdrukut siiralt kui kaua kadunud sõpra ja ma tundsin end teretulnuna. Tulles Delaware'ist, kus ma olin oma keskkoolis ainus mormoonitüdruk ja kus ainus teine mormoonitüdruk, keda ma tundsin, elas meie kodust tunnipikkuse autosõidu kaugusel, mõtlesin ma: *„Selline* ongi vist taevas!"

Esimest korda elus oli mul sõprade ring, kes elasid „Sulle, noor" käitumisnormide järgi, kutsusid mind osalema üritustel ja jagasid minuga oma tunnistust evangeeliumist. Nende armastava lahkuse eeskuju tegi rohkem, et aidata mul tol ajal Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kirikus püsima jääda, kui oleks suutnud ükski kõne või õppetund. Nende armastus ja Kristuse valgus olid Kristuse evangeeliumi sõnumid ja nemad juhtisid mind Tema lambatarasse.

Mis oli see, mis tegi minu sõpradest suurepärased juhid?

Noor misjonär defineeris juhtimist väga lihtsal viisil. Ta ütles: „Me peame olema õigel ajal õiges kohas, tegema Issanda tahet ning aitama inimest, kes vajab meie abi. See ongi see, mis teeb meist juhi."[2] Nende olemuse ja neis särava Kristuse valguse kaudu on ustavatel noortel meestel ja noortel naistel kogu Kirikus võime *juhtida Päästja viisil* ning „aidata inimestel saada tõeliseks Jeesuse Kristuse järgijaks".[3]

Juhtidena me juhime, juhatame ja käime oma noorte meeste ja noorte naiste kõrval. Kuid klassi ja kvoorumi töö juhtimise ja juhatamise eest, sealhulgas pühapäevaste õppetundide valimise ja nädalasiseste ürituste planeerimise eest vastutavad klassi ja kvoorumi juhatajad. Klassi ja kvoorumi juhid kutsutakse ja asetatakse ametisse preesterluse võtmete hoidjate juhatusel, seega on neil volitus juhtida ja tugevdada teisi noori. Nad järgivad Päästja eeskuju ja õpivad teenima, nagu Tema teenis.

Noorte juhtimisvõimalused

Juhtimine algab kodus. „Vanemate ja juhtidena algab meie kohuse täitmine Jumala ees meie eeskujust – järjekindlast ja usinast evangeeliumi õpetuste järgi elamisest oma kodus," õpetas vanem Robert D. Hales Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist.[4] Vanemad õpetavad Kristuse õpetust. Nad aitavad noortel eesmärke seada ja saavutada. Programmid „Isiklik areng" ja „Kohus Jumala ees" aitavad noortel tugevdada tunnistust Jeesusest Kristusest, olla valmis sõlmima ja pidama pühasid lepinguid ja täitma nende jumalikku rolli ja vastutust peres, kodus ja Kirikus.

Kirikus võivad Aaroni preesterluse ja Noorte Naiste juhid aidata kvoorumi ja klassi juhtkondades teenivatel noortel mõista nende pühasid kohustusi ja suurendada nende kutset toita ja tugevdada kõiki teisi kvoorumi ja klassi liikmeid.

Täiskasvanud juhtidena valmistame me noori ette juhatama kvoorumi ja klassi koosolekuid ja ühisüritusi. Me kohtume noortega juhtkondade koosolekutel, kui nad otsustavad, kuidas teenida neid, kes vajavad abi, kuidas kaasata kõiki noori pühapäevastes õppetundides ja planeerida üritusi, teenimisprojekte ja noorte konverentse.

Me innustame noorte juhtkondi, et nad aitaks kõigil kvoorumi ja klassi liikmetel osaleda igas päästmistöö aspektis, sealhulgas liikme misjonitöös, pöördunute aktiivsena hoidmises, väheaktiivsete liikmete aktiivsusesse tagasitoomises, templi- ja pereajalootöös ning evangeeliumi õpetamises.[5] Noorte juhtkonnad aitavad kõikidel noortel meestel ja noortel naistel õppida, milline rõõm ja õnnistused tulevad Päästja nimel teenimisest ja Tema lammaste toitmisest.

Juhi töö ei tähenda võimet valmistada täiuslikke käsilehti või anda faktidest pungil loenguid. Juhi töö on aidata noortel meestel ja noortel naistel õppida ja rakendada põhimõtteid, mis aitavad *neil* juhtida Päästja viisil. Siin on neli nendest põhimõtetest.[6]

Vaimselt valmistumine

Aidake noortel mõista isikliku vaimse ettevalmistuse väge. Õpetage neile, kuidas rakendada usku lepingutesse, mida nad teevad sakramenditalituses. Nende soov võtta enda peale Kristuse nimi, Teda alati meeles pidada ja kinni pidada Tema käsudest teeb nad väriliseks, et Püha Vaim võib alati olla koos nendega. Nad ei ole oma teenistuses üksi, kui nad võivad saada Püha Vaimu õhutusi, neid ära tunda ja nende ajel tegutseda.

Nad valmistuvad vaimselt, otsides juhatust siiras palves ja uurides vastuste leidmiseks pühakirju. Nad püüavad pidada käske, et Püha Vaim kõneleks nende südames ja meeles, et nad võiksid tunda ja

ÕIGE HULK JUHATUST

Juhtimist õppides vajavad noored erineval tasemel toetust. Mõni võib ise rohkem ära teha, teised aga vajavad rohkem juhatust. Vanemad võivad teineteisega arutada, kuidas aidata oma lastel juhtima õppida, ning Noorte Meeste ja Noorte Naiste juhtkonnad võivad pidada omavahel ning piiskopkonnaga nõu, et otsustada, kui palju juhatust igale koguduse noorele anda. Eesmärk: aidata igal noorel mehel ja noorel naisel areneda, alustades sealt, kus nad hetkel on.

teada, kes vajab abi ja mida nemad saavad aitamiseks teha. Nad tunnevad Kristuse puhast armastust iga oma klassi või kvoorumi liikme vastu.

Vaimne ettevalmistus annab noortele kindlust, et nad on Issanda esindajad ja täidavad Tema ülesannet (vt ÕL 64:29).

Nõukogudes osalemine

Õpetage noortele nõukogude põhikorda ja ilmutuse jõudu, kui nad osalevad selles jumalikult seatud protsessis, mille kaudu juhitakse Issanda Kirikut ja õnnistatakse üksikisikuid ja peresid.[7] Piiskopkonna noortekomitee, kvoorumi ja klassi juhtkonna koosolekud on nõukogud, kus noored õpivad oma kohustusi ja saavad ülesandeid teisi teenida.

Nõukogude liikmed:

- On ühtsed ja järgivad preesterluse võtmeid hoidvate preesterluse juhtide juhiseid.
- Jagavad oma mõtteid ja ideid õigemeelsuse vaimus, pühaduses, usus, vooruslikult, kannatlikult, ligimesearmastuses ja vennalikkuses.
- Töötavad koos Püha Vaimu juhtimisel, et plaanida, mida teha abivajajate aitamiseks.

Teiste teenimine

Noored juhivad Päästja viisil, kui teenivad teisi armastuse ja lahkusega. Joseph Smith õpetas: „Miski ei sunni sel määral inimesi patte hülgama, kui see, kui me neil käest võtame ja hellalt nende järele vaatame. Kui inimesed on minu vastu veidigi heasüdamlikud ja armastavad, oo, milline võim on sel minu üle.”[8]

Päästja õpetas iga hinge kallist ja hindamatut väärtust (vt ÕL 18:10–15). Aidake oma noortel mõista imelist tõde, et Jeesus Kristus andis oma elu ja avas tee, et kõik võiksid tulla Tema juurde. Tänuks kõige eest, mis Ta on teinud, ulatavad tõelised Issanda teenijad abikäe ja teenivad armastava lahkusega igat noort meest ja igat noort naist, kelle eest Päästja kõik ohverdas.

Jeesuse Kristuse evangeeliumi õpetamine

Aidake noortel meestel ja noortel naistel tunda ära võimalusi evangeeliumi õpetamiseks ja mõista, et kõige tähtsam õpetus on nende eeskuju. Kui noored elavad prohvetite sõnade järgi ja peavad kinni brošüüri „Sulle, noor” käitumisnormidest, siis juhivad nad Päästja viisil. Oma sõnade ja tegude ausameelsusega näitavad nad, mida tähendab olla tõeline Jeesuse Kristuse jünger. Nad seisavad Tema tunnistajana, vabad silmakirjalikkusest. Kui nad tunnistavad, aitavad õpetada pühapäevast tundi või jagavad evangeeliumi tõdesid oma sõpradega, saavad nad täidetud Vaimuga ja nende sõnadel on vägi teisi usku pöörata.

Päästja viisil teenimine

Päästja viisil teenimine on püha au, mis nõuab, et noored annaksid endast parima teenides Issandat kodus, Kirikus ja kogukonnas. Noored mehed ja noored naised, kes juhivad Päästja viisil, saavad Kristuse evangeeliumi sõnumiks, vastuseks kellegi palvele, teenimisingel abivajajale ja Kristuse valgus maailmale. ■

VIITED

1. David A. Bednar, Youth and Family History. – lds.org/youth/family-history/leaders.
2. Kiri Carol F. McConkie lapselapselt, 13. märts 2015.
3. Handbook 2: Administering the Church, 2010, 3.1.
4. Robert D. Hales, Kohus Jumala ees: pealekasvava põlvkonna vanemate ja juhtide missioon. – 2010. a kevadine üldkonverents.
5. Vt Handbook 2: Administering the Church, 5.
6. Vt Handbook 2: Administering the Church, 3,2.
7. Vt Handbook 2: Administering the Church, 4,1.
8. Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith, 2007, lk 394, 428.

PEREÕHTU TÄHISTAMINE

1915. aastal andsid viimse aja prohvetid meile nõu pühendada üks õhtu nädalas peredele. Alguses kutsuti seda „kodu õhtuks" – see oli aeg, mil õppida evangeeliumi ja koos lõbusalt aega veeta, tugevdades samal ajal oma maiseid ja igavikulisi sidemeid.

Sada aastat hiljem aitab pereõhtu meil jätkuvalt rajada peresid, mis kestavad igavesti. Prohvetid lubavad, et pereõhtu kaudu on meie südames suurem usk ja vaimne jõud ning meie kodus valitseb suurem kaitse, ühtsus ja rahu.

Me kõik kuulume perekonda maa peal ja oleme oma Taevase Isa pere osa. Kus me ka ei oleks maailmas ja milline meie olukord elus ka poleks, võime me pereõhtut pidada ja seda tähistada. ■

Vasakul: Moua pere kolis hiljuti Taisse, kus nad õppisid evangeeliumi ja said ristitud. Pereõhtul uurivad nad Mormoni Raamatut nii hmongi keeles, oma emakeeles, kui ka tai keeles, mis on nende uue kodu keel.

All: Lõbusalt aega veetes ja mängides loob Santose perekond Portugalis pereõhtul lähedasi sõprussidemeid.

Paremal: Kongo Demokraatlikus Vabariigis on perekond on enamat kui ema, isa ja lapsed. Kui vend Suekameno kogub oma pere pereõhtuks kokku, liituvad nendega ka paljud teised külaelanikud.

Ülal: Õde Gercan Filipiinidel kasutab Algühingu laule ja traditsioonilist muusikat, et õpetada oma lapsi evangeeliumist rõõmu tundma.

Andersoni perele, kes viibivad sellel pildil oma Ameerika Ühendriikide Georgia osariigi kodu köögis, meeldib küpsiseid valmistada. Mõnikord kasutavad neid osana õpetusest ja mõnikord lihtsalt maiustusena.

Ülal: Vend ja õde Reynolds Ameerika Ühendriikides Washingtoni osariigis leiavad lihtsaid viise, kuidas oma väikestele lastele evangeeliumi õpetada, et nad võiksid seda õppida ja mõista.

Ülalt paremalt: Espinoza pere Boliivias kaasab pereõhtule oma austaud vanaema, kui nad laulavad ja evangeeliumi õpivad.

Jini pere jaoks Ameerika Ühendriikides Georgia osariigis on pereõhtu lemmiktegevuseks pereajaloo uurimine. Nad naudivad oma lastele Korea pärandi õpetamist.

Ligertwoodi pere Austraalias veedab mõnikord osa pereõhtust väljas, uurides oma linna kauneid paiku.

Selle Liahoona leheküljelt 3 leiate veel ideid pereõhtuks.

Oma pereõhtust saate pilte ja videoid jagada #FamilyNight.

Rohkem infot inglise, portugali ja hispaania keeles leiab leheküljelt facebook.com/liahona.magazine.

Kui me Jumala plaani mõistame ja seda kuulekalt järgime, hoiame endid eksimast rajalt, mis viib Taevase Isa juurde tagasi.

Vanem
Robert D. Hales
Kaheteistkümne
Apostli Kvoorumist

Päästmisplaan

PÜHA TEADMISTEAARE MEIE JUHTIMISEKS

Surelikkusele eelnevas elus oli meie edu võti toetus Isa plaanile. Samamoodi on see ka ka sureliku elu edu võtmeks.

Olen tihti mõtisklenud nende Jumala laste lootusetusele, kes ekslevad pimedas ja vaevalises maailmas teadmata, kes nad on, kust nad tulevad, miks nad on siin maa peal või kuhu nad lähevad pärast surelikku elu.

Me ei pea ekslema. Jumal on ilmutanud igavesi tõdesid, et nendele küsimustele vastata. Need võib leida Tema suurepärasest plaanis Tema lastele. Pühakirjades tuntakse seda plaani kui lunastusplaani,[1] õnneplaani,[2] ja päästmisplaani.[3]

Kui me Jumala plaani mõistame ja seda kuulekalt järgime, hoiame endid eksimast rajalt, mis viib Taevase Isa juurde tagasi.[4] Siis ja ainult siis võime me elada sellist elu, nagu elab Tema, mis on igavene elu, „milline and on suurim kõikidest Jumala andidest".[5]

Igavese elu and on väärt kõiki pingutusi uurida, õppida ja rakendada päästmisplaani. Kogu inimkond tõstetakse surnuist üles ja kõik saavad surematuse õnnistuse. Kuid igavene elu – elu, mida elab Jumal[6] – on väärt, et elada päästmisplaani kogu oma südame, meele, väe ja jõuga.

ASHER BROWN DURAND, *PÖÖKPUUD*. © THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. PILDI ALLIKAS: ART RESOURCE, NEW YORK. KOOPIATE TEGEMINE KEELATUD

Päästmisplaani mõistmine

Kui mõjuvõimas on teada plaani! Päästmisplaan on üks suurimatest teadmise aardeist, mis kunagi on inimkonnale antud, kuna see selgitab elu igavest eesmärki. Ilma selleta eksleme me tõepoolest pimeduses. Sellepärast on Jumala malliks anda oma lastele käsud „*pärast* seda, kui oli neile teatavaks teinud lunastusplaani".[7]

Igatsen aidata meil kõigil sellest teadmiste aardest kasu saada: mõista paremini päästmisplaani ja rakendada seda mõistmist igapäevaelus.

Valikuvabadus

Kuna valikuvabadus on plaani oluline osa, teeme algust sellega. Meie Isa on andnud meile võime tegutseda või tegutsemast keelduda[8] vastavalt igavestele tõdedele – tõdedele, mis teevad Jumalast selle, kes Ta on, ja taevast selle, mis see on.[9] Kui me kasutame valikuvabadust, et need tõed vastu võtta ja nende järgi elada, saame me igavest õnne. Kui aga kasutame oma valikuvabadust, et mitte sõna kuulata, et hüljata Jumala seadused, siis kogeme kannatusi ja kurbust.[10]

Jeesus Kristus oli Isa armastatud, väljavalitud ja ettemääratud Poeg algusest peale.

Valikuvabadus annab sobiva tausta päästmisplaani kolmele peatükile: surelikkusele eelnev elu, surelik elu ja surelikkusele järgnev elu.

Surelikkusele eelnev elu

Nagu on öeldud avalduses „Perekond: läkitus maailmale", on igaüks meist „taevaste vanemate armastatud vaimupoeg või -tütar", kellel on „jumalik loomus ja saatus".[11] Surelikkusele eelnenud nõukogus selgitas Taevane Isa meile oma lunastusplaani.[12] See plaan põhines õpetusel, seadusel ja põhimõtetel, mis on alati eksisteerinud.[13] Me õppisime, et kui võtame plaani omaks ja seda järgime, peame vabatahtlikult lahkuma oma Isa juurest ja meid pannakse proovile, et näha, kas me otsustame elada Tema seaduste ja käskude järgi.[14] Me rõõmustasime selle võimaluse üle[15] ja toetasime plaani tänulikult, kuna see pakkus meile viisi saada oma Taevase Isa sarnaseks ja pärida igavene elu.

Kuid plaaniga kaasnesid ka riskid: kui me otsustame surelikkuses mitte elada Jumala igaveste seaduste järgi, saab meile osaks midagi vähemat kui igavene elu.[16] Isa teadis, et surelikkuse kogemustest õppides me komistame ja patustame, seepärast andis Ta meile Päästja, et lunastada patust kõik, kes meelt parandavad, ja parandada vaimsed ja emotsionaalsed haavad kõigil, kes kuuletuvad.[17]

Jeesus Kristus oli Isa armastatud, väljavalitud ja ettemääratud Poeg algusest peale.[18] Ta toetas Isa plaani ja pakkus ennast meie Päästjaks, öeldes: „Siin ma olen, saada mind!"[19] Seega määras Isa Jeesuse elama surelikkusesse patuta elu, lepitama meie patud, kannatused ning tõusma üles, et purustada surma ahelad.

Lutsifer, keda tuntakse kui Saatanat, elas samuti surelikkusele eelnevas elus.[20] Isekatel põhjustel hülgas ta plaani, püüdis hävitada inimeste valikuvabadust ja mässas Isa vastu.[21] Selle tulemusena ei saa Saatan ja tema järgijad kunagi keha. Nad jäid ilma võimalusest osaleda Isa plaanis ja kaotasid oma jumaliku saatuse.[22] Tänapäeval jätkavad nad mässu Jumala vastu ja püüavad pöörata inimeste meeled ja südamed Tema vastu.[23]

See maailm kujundati ja loodi nendele, kes võtsid vastu Isa plaani.[24] Siin saame me keha, mis on loodud Jumala näo järgi. Siin pannakse meid proovile ja me peame end tõestama. Siin saame me kogemusi, mis on vajalikud igavese elu pärimiseks.[25]

Surelik elu

Jumal lõi Aadama ja Eeva ning pani nad paari mehe ja naisena, asetas nad Eedeni aeda ja käskis neil saada

CARL HEINRICH BLOCH, DETAIL MAALILT „*KRISTUS EMMAUSES*". DOUGLAS M. FRYER, „*AADAM JA EEVA*"

lapsi.[26] Kasutades valikuvabadust langesid Aadam ja Eeva koos Jumala juurest ja said surelikeks.[27] See täitis Isa plaani, sest andis neile võimaluse saada lapsi, Eedeni aias ei oleks see olnud võimalik.[28] Igavese seaduse järgi tuleb jumalikku sigitusjõudu kasutada ainult Taevase Isa seatud piirides. Nii tehes saame võimaluse kogeda igavest õnne. Selle püha väe igasugune kasutamine väljaspool Jumala seatud piire muudab meid lõpuks õnnetuks.[29]

Saatan, kes tahab „teha kõik inimesed sama õnnetuks, nagu ta ise on",[30] püüab tõmmata meid eemale Isa plaanis pakutavatest võimalustest. Miks lubab Taevane Isa Saatanal meid kiusata? Kuna Ta teab, et vastuseis on vajalik surelikkuses meie kasvamiseks ja proovilepanemiseks.[31] Vastuseis annab meile hindamatu võimaluse pöörduda Jumala poole ja toetuda Temale. Kuna hea ja halb on pidevalt meie ees, võime me selgelt väljendada oma südamesoovi, valides ühe ja hüljates teise.[32] Vastuseisu võib kohata Saatana kiusatustes, kuid samuti meie enda järeleandlikkuses, surelikkuse nõrkustes, mis on inimeseks olemisele omane.[33]

Et aidata meil targasti valida, ilmutas Jumal oma lunastusplaani ja andis meile käsud,[34] Kristuse valguse[35] ja Püha Vaimu kaasluse.[36] Kuid isegi kõikide nende andide olemsolul teeb igaüks meist selles langenud maailmas pattu ja nii ei saa me siseneda Jumala juurde omaenda teenete abil.[37] Seepärast on Tema armulikus plaanis koht Päästjale.

Jeesus Kristus tuli maa peale kui Jumala Ainusündinud Poeg ja täitis Talle määratud missiooni, alludes kõigis asjades täiuslikult Isa tahtele.[38] Vastavalt Isa halastavale plaanile ületas Päästja ülestõusmine langemise tagajärjed,[39] patu tagajärgedest võib üle saada ja nõrkusest võib saada tugevus, kui me kasutame Jeesuse Kristuse lepitust.[40]

Kasutades valikuvabadust langesid Aadam ja Eeva koos Jumala juurest ja said surelikeks. See täitis Isa plaani, sest andis neile võimaluse saada lapsi.

Igavese elu sügavaim olemus sisaldab igavest abielu mehe ja naise vahel, mis on oluline osa meie taevaste vanemate sarnaseks saamisel.

Me võime saada igavese elu vääriliseks ainult käskudele kuuletumise kaudu. See nõuab usku Issandasse Jeesusesse Kristusesse, meeleparandust, ristimist, Püha Vaimu anni saamist ja lõpuni vastupidamist Päästja eeskuju järgimisel.[41] Praktikas tähendab see, et me peame sama kõik vajalikud preesterluse talitused ja pidama lõpuni vastu, pidades kinni nende talitustega kaasnevatest lepingutest.

Surelikkusele järgnev elu

Pärast surma seisame me ühel päeval kohtumõistmiseks Päästja ees.[42] Kuna Jumal on halastav, siis neile, kes meeleparanduseks rakendasid usku Kristusesse, antakse andeks ja nad pärivad kõik, mis Isal on, sealhulgas igavese elu.[43] Kuna Jumal on õiglane, siis need, kes meelt ei paranda, ei saa igavese elu andi.[44] Iga inimene saab tasu vastavalt oma usule, meeleparandusele, mõtetele, soovidele ja tegudele.[45]

Päästmisplaani rakendamine igapäevaelus

Kui me mõistame kogu plaani tervikpilti ja näeme ennast selles, võime me saada midagi hindamatut, isegi esmaolulist: igavikulise vaatenurga. Igavikuline vaatenurk aitab meil teha igapäevaseid otsuseid ja tegusid. See stabiliseerib meie meelt ja hinge. Kui meie ümber pöörlevad veenvad, kuid igaviku seisukohast väärad arvamused, jääme me kindlaks ja kõigutamatuks.

Nagu õpetas vanem Neal A. Maxwell (1926–2004) Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist: „Ilma päästmisplaani, sealhulgas surelikkusele eelnenud elu, kohtumõistmist ning ülestõusmist mõistmata on püüded sellest elust aru saada, nagu näha kolme vaatusega näidendist ainult teist vaatust."[46] Me peame mõistma esimest vaatust (surelikkusele eelnevat elu), et teada, kuidas teha parimaid valikuid teises vaatuses

(surelikus elus), mis määrab selle, mis juhtub meiega kolmandas vaatuses (surelikkusele järgnevas elus).

Ehk teisisõnu muudab päästmisplaani mõistmine ja siiralt palvetamine seda, kuidas me näeme elu, kõike end ümbritsevat ja iseennast. Plaani mõistmine toob selgust meie vaimsesse nägemisse ja laseb meil näha asju nii, nagu need tõepoolest on.[47] Just nagu Uurim ja Tummim võimaldasid prohvet Joseph Smithil ilmutust ja juhatust saada,[48] niisamuti näitab teadmine päästmisplaanist meile, kuidas „toimida tulevikku puutuvas õpetuses ja põhimõtetes vastavalt moraalsele valikuvabadusele", mille Issand on meile andnud.[49] Seeläbi tugevneb meie usk ja me teame, kuidas määrata oma elu kurssi ja teha otsuseid, mis on kooskõlas igavese tõega.

Siin on mõned näited, mis on eriti sobilikud meie aja kohta.

Abielu eesmärk Jumala plaanis

Abielu ja perekod on rünnaku all, kuna vastane teab, et need on vajalikud Igavese elu saamiseks – sama vajalikud kui loomine, langemine ja Jeesuse Kristuse lepitus ja ülestõusmine.[50] Kuna Saatanal ei õnnestunud neid plaani tugisambaid ümber lükata, püüab ta hävitada meie arusaamist abielust ja perekonnast.

Kui Taevase Isa plaan on meie juhtpunktiks, siis mõistame me abielu eesmärki. Käsk jätta maha oma ema ja isa ning hoida abielus teineteise poole[51], olla viljakad ja täita maa[52], teeb Tema plaani võimalikus. Abielu kaudu toome me siia maailma Tema vaimulapsi ja aitame Temaga koos Ta lastel Tema plaanis osaleda.[53]

Isa plaan annab meile võimaluse pärida igavese elu, selle elu, mida elavad meie taevased vanemad. Selles plaanis „ei ole naine meheta ega mees naiseta Issandas".[54] Igavese elu sügavaim olemus sisaldab igavest abielu mehe ja naise vahel, mis on oluline osa meie taevaste vanemate sarnaseks saamisel.[55]

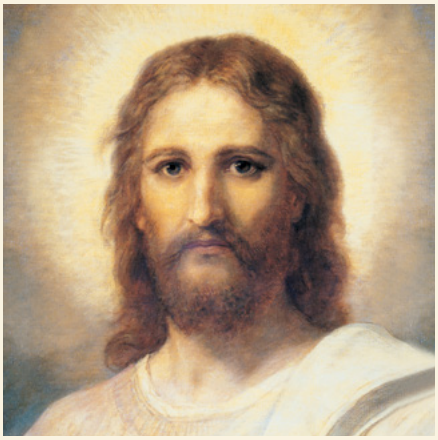

JAMES HOHNSONI ILLUSTRATSIOON; HEINRICH HOFFMANN, „KRISTUSE KUJUTIS"

Vastavalt Isa halastavale plaanile ületas Päästja ülestõusmine langemise tagajärjed.

Abielu mehe ja naise vahel

Abielus täiustame me teineteist, nagu vaid mehel ja naisel oma unikaalsete ja oluliste erinevustega on võimalik. Mehe ja naisena koos surelikkusest läbi minnes kasvame me kokku ja läheneme Päästjale, kui kuuletume, teeme ohverdusi, et täita Jumala tahet, ja ehitame koos üles Tema kuningriiki. Teades, et igavene abielu on käsk Jumalalt ning et Tema valmistab tee oma lastele täita kõiki Tema käske,[56] teame me, et meie abielu on edukas, kui me üheskoos peame sõlmitud lepinguid.

Surelikkuse katsumustega võideldes saame me preesterluse talitustest ja nendega kaasnevatest lepingutest kinni pidades jumalikkuse väge.[57] Templitalitused annavad meile väe kõrgest ja võimaldavad meil naasta Taevase Isa juurde.[58] Pitseerimistalitus võimaldab mehel ja naisel koos Jumala väes kasvada ja olla üks Issandaga.[59] Ükskõik milline sellise abielu asendus ei täida Tema pühasid eesmärke meie ega Tema laste tulevaste põlvkondade jaoks.[60]

Kalduvused ja ihad

Igaüks meist tuleb siia langenud maailma nõrkuste või probleemidega, mis on inimeseks olemisele omased.[61] Jumala plaani mõistmine võimaldab meil näha kõiki inimnõrkusi ajutistena, sealhulgas kalduvusi või ihasid, mis on Tema plaaniga vastuolus.[62] Teades, et me elasime enne kui taevaste vanemate armastatud pojad ja tütred, aitab meil leida oma isiklikku identiteeti meie jumalikust päritolust. Meie identiteedi tõeline allikas on meie staatus kui Jumala poeg või tütar – mitte meie nõrkused või kalduvused.[63]

Selle perspektiiviga oleme me rohkem võimelised kannatlikult Issandat ootama,[64] usaldades, et usu, kuulekuse

Kui me rakendame iga päev oma teadmisi Isa plaanist, saab meie elu sügavama mõtte.

ja lõpuni vastupidamise kaudu puhastatakse meie kalduvused ja ihad, meie kehad pühitsetakse ja me saame tõepoolest Kristuse poegadeks ja tütardeks, täiustatuna Tema lepituse kaudu.

Plaani igavikuline vaatenurk toob kindluse, et ustavatele saabub kindlalt päev, mil Jumal „pühib ära kõik pisarad nende silmist; .. ega vaeva ei ole enam. Sest endised asjad on möödunud!"[65] See „täiusliku lootuse sära"[66] kinnitab meie meelt ja südant ning võimaldab meil kannatlikult, ustavalt Issandat oodata.

Lubadus neile, kes peavad ustavalt vastu

Inimesed, kes kahtlevad, kas nende praegune olukord või seisund takistab neil saada igavest elu, peaksid meeles pidama, et „keegi pole määratud saama vähem kui kõike, mis Isal oma lastele varuks on".[67]

Ustavatel ei jää saamata ükski õnnistus. President Lorenzo Snow kuulutas: „Pole ühtegi viimse aja püha, kes pärast surma, elanud ustava elu, kaotaks midagi, kuna tal pole olnud võimalust midagi ette võtta. Teisisõnu, kui noor mees või noor naine ei saa võimalust abielluda ja nad elavad vääriliselt kuni surmani, siis saavad nad kõik samasugused õnnistused, ülenduse ja hiilguse nagu mehed ja naised, kellel need võimalused olid ja kes neid kasutasid. See on kindel."[68]

Lubadus kõigile, kes plaani teavad ja seda iga päev rakendavad

Meist igaüks toetas surelikkusele eelnevas elus Isa plaani kogu südamest. Me teadsime, et Ta armastab meid, ja meid pani imestama, et Ta heldelt pakkus meile kõike, mis Temal on, sealhulgas igavest elu. Surelikkusel eelnevas elus oli meie edu võti toetus Isa plaanile. Samamoodi on see ka sureliku elu edu võtmeks.

Seega on minu üleskutse, et me üheskoos

toetaksime jälle Isa plaani. Me teeme seda, kui tunneme armastust kõigi vastu, plaan ise on Jumala armastuse väljendus.

Kui me rakendame iga päev oma teadmisi Isa plaanist, saab meie elu sügavama mõtte. Me astume oma katsumustele vastu suurema usuga. Me rühime edasi kindla, ereda, kirka lootusega igavesele elule. ■

VIITED

1. Jk 6:8; Al 12:25–26, 30, 32; 17:16; 18:39; 29:2; 39:18; 42:11.
2. Al 42:8, 16.
3. Jm 1:2; Al 24:14; 42:5; Ms 6:62.
4. Vt Al 12:32; vt ka Boyd K. Packer, The Great Plan of Happiness and Personal Revelation (Church Educational System broadcast for young adults, 7. nov 1993).
5. ÕL 14:7.
6. Vt Harold B. Lee, *The Teachings of Harold B. Lee,* toim Clyde J. Williams 1996, lk 72; vt ka Bruce R. McConkie in Conference Report, apr 1970, lk 26.
7. Al 12:32; rõhutus lisatud; vt ka salm 25.
8. Vt 2Ne 2:13–16; ÕL 101:78.
9. Vt George Q. Cannon, *Gospel Truth: Two Volumes in One: Discourses and Writings of President George Q. Cannon* valinud Jerreld L. Newquist 1974, lk 296.
10. Vt Richard G. Scott, How to Live Well amid Increasing Evil. – Liahona, mai 2004, lk 102; Robert D. Hales, *Return: Four Phases of Our Mortal Journey Home* 2010, lk 33.
11. Perekond: läkitus maailmale 35602 124; vt ka Ap 17:29; Rm 8:16–17; Hb 12:9; Aabr 3:18–25.
12. Vt Al 12:30; vt ka Ii 38:4–7; Aabr 3:22–28.
13. Vt 2Ne 2:13; vt ka Howard W. Hunter, To Know God. – Ensign, nov 1974, lk 97; *Teachings of Presidents of the Church: Heber J. Grant* 2002, lk 30: Iga käsk on antud eesmärgiga, et me võiksime .. saada väärilisteks ja valmis naasma ning elama oma Taevase Isa juures. Need ülesanded ja kohustused on loodud muutma meid Jumala-sarnaseks. Need on loodud, et muuta meid jumalateks ja teha meid sobivaks ja vastavaks, et me võiksime saada .. kaaspärijateks meie Issanda ja Päästja Jeesuse Kristusega.
14. Vt ÕL 136:31; Aabr 3:24–25.
15. Vt Ii 38:7.
16. Vt ÕL 88:34–36, 39–40.
17. Vt Js 53:3–5; 2Ne 2:8; 9:10–11; 31:21; Mo 3:17; Al 7:11–13.
18. Vt 1Pt 1:20; Ms 4:2.
19. Aabr 3:27.
20. Vt Js 14:12–16.
21. Vt Ms 4:3–4; vt ka 1:19.
22. Vt Ilm 12:7–9.
23. Vt ÕL 10:26–27.
24. Vt ÕL 59:18–19.
25. Vt Aabr 3:24–26.
26. Vt 1Ms 1:26–28
27. Vt Al 42:2–6; Ms 4:25, 28–31.
28. Vt 2Ne 2:23; Ms 5:11; vt ka Boyd K. Packer, Õnneplaan. – 2015. a kevadine üldkonverents.
29. Vt Al 39:3–5; 41:3–4, 10–15.
30. 2Ne 2:27.
31. Vt 2Ne 2:11.
32. Vt 2Ne 2:26–29; Al 34:32–35.
33. Vt Jb 4:7; Et 12:27; ÕL 62:1.
34. Vt Al 12:30–32.
35. Vt Mn 7:16–19; ÕL 88:7, 11–13.
36. Vt 2Ne 31:12–14, 18.
37. Vt 1Jh 1:8.
38. Vt Lk 22:39–42; ÕL 19:16–19.
39. Vt 1Kr 15:20–23; 2Ne 9:10–13; Al 11:42–45.
40. Vt Al 42:2–15, 22–31; Mn 10:32–33.
41. Vt 2Ne 31:10–21; 3Ne 27:13–22.
42. Vt Jh 5:22; Rm 14:10; Ilm 20:12–13; 2Ne 9:41; Al 11:41–44; 3Ne 27:14–17, 20, 22.
43. Vt Al 34:14–17.
44. Vt Mo 3:21–27; Hl 14:15–19; ÕL 88:21–24, 29–32.
45. Vt Mr 3:20–22.
46. The Neal A. Maxwell Quote Book, toim Cory H. Maxwell, 1997, lk 252.
47. Vt Thomas S. Monson, Ole eeskujuks. – 2005. a kevadine üldkonverents.
48. Vt JSA 1:35.
49. ÕL 101:78.
50. Vt D. Todd Christofferson, Milleks abielu, milleks perekond? – 2015. a kevadine üldkonverents.
51. Vt Mt 19:5.
52. Vt 1Ms 9:1
53. Vt ÕL 93:36–40.
54. 1Kr 11:11.
55. Vt Dallin H. Oaks, Apostasy and Restoration, – Ensign, mai 1995, lk 87; vt ka Dallin H. Oaks, Sul ei tohi olla muid jumalaid. – 2013. a sügisene üldkonverents.
56. Vt 1Ne 3:7.
57. Vt ÕL 84:19–21.
58. Vt ÕL 109:13–26, 38.
59. Vt ÕL 132:1–21.
60. vt 1Pt 3:7; ÕL 131:1–4; vt ka Joseph Fielding Smith, *Answers to Gospel Questions,* 5. kd 1957–1966, 4:197: Inimesed, kes on templis ajaks ja igavikuks abiellunud, saavad *igaveste elude* õnnistuse. Ma rõhutan *igaveste elude*. Igavene elu on Jumala elu, seega on see olla Tema-sarnane. *Igavesed elud* tähendab igavest juurdekasvu – seemne jätkumist, nagu ütleb ilmutus, igavesti. Väljaspool templit sõlmitakse abielu vaid ajaks. Surm lahutab – see on igavene lahutus, kui nad vahepeal meelt ei paranda ega leia võimalust minna templisse ja oma viga parandada.
61. Vt Et 12:27.
62. Vt Et 12:37.
63. Vt Perekond: läkitus maailmale, 35602 124; vt ka God Loveth His Children (brošüür, 2007), lk 1.
64. Vt Js 40:31.
65. Ilm 21:4; vt ka salmid 1–3.
66. 2Ne 31:20.
67. Vt D. Todd Christofferson, Milleks abielu, milleks perekond? – 2015. a kevadine üldkonverents.
68. „Kiriku presidentide õpetused: Lorenzo Snow" 2012, lk 119. Vt ka Gordon B. Hinckley, Daughters of God. – Ensign, nov 1991, lk 98: „Mõned, kes pole abielus ilma, et neil selles mingit süüd oleks, küsivad kas nemad ei kündi selle kuningriigi kõrgeima auhiilguseni. Ma olen kindel, et armastava Taevase Isa ja jumaliku Lunastaja plaani kohaselt ei jää teil igavesti saamata ükski õnnistus, mille väärilised te olete."

WALTER RANE, *ÕPETAGE NEID MÕISTMA*

Kui mind ohvitseride söögisaali juhatati, siis laeva kapten parajasti karjus ja osutas sõrmega ühe noore ohvitseri peale.

KUI TÄHTIS SEE OLLA VÕIB?

Minu teenistuskorra ajal *USS West Virginia* pardal otsiti portugali keelt oskavat ohvitseri, kes läheks kolmenädalaseks vahetuseks Brasiilia mereväkke. Mina olin allveelaeva väes ainus, kes portugali keelt rääkis.

Esialgu ei tahtnud ma minna. Olin just lõpetanud kolmekuulise patrulli ja soovisin näha oma peret, kuid vahetus ei läinud mul meelest. Pöördusin palves Taevase Isa poole ja sain tugeva vastuse, et peaksin minema ja ülesande vastu võtma.

Ettevalmistused olid täis takistusi. Ühel hetkel tahtsin ma isegi alla anda. Mõtlesin: „Kui tähtis see olla võib?" Kuid Püha Vaim õhutas mind siiski minema.

Lõpuks saabusin pärast mitmeid viivitusi Brasiilia laevale. Kui mind ohvitseride söögisaali juhatati, siis laeva kapten parajasti karjus ja osutas sõrmega ühe noore ohvitseri peale. Kui kapten mind märkas, lõpetas ta karjumise ja lausus vigases inglise keeles: „Aa, minu ameeriklasest sõber on kohale jõudnud. Tere tulemast! Kas võin teile midagi juua pakkuda?"

Vastasin portugali keeles, et jooksin üht populaarset Brasiilia limonaadi, mida ma polnud misjonil teenimisest saati maitsnud. Kapten lausus, et laeval on igasugust alkoholi, kuid vastasin, et alkoholi ma ei joo.

Hiljem koputas keegi minu kajuti uksele. Kui ma ukse avasin, seisis seal see noor ohvitser söögisaalist.

„Sa oled ameeriklane," ütles ta. „Sa ei joo alkoholi. Sa räägid portugali keelt. Kas võib olla, et sa oled mormoon?"

„Jah, olen küll!" vastasin mina.

Ta pani oma käed minu ümber ja hakkas nuuksuma.

See ohvitser, leitnant Mendes, oli päris uus usku pöördunu ja hiljuti oli ta lõpetanud Brasiilia mereakadeemia. Laeva pardal sai talle kiirelt selgeks, et kapten ootas, et ta sadamaid külastades teiste ohvitseride metsikust eluviisist osa võtaks. Selle

ALLEN GARNSI ILLUSTRATSIOONID

asemel võttis leitnant Mendes vabatahtlikult enda peale sadamateenistuse ja hoidus lõbustustest. Kaptenit hakkas see ära tüütama. Kui ma söögisaali astusin, karjus ta leitnant Mendesi peale, et see teistega koos lõbutsema läheks.

„Järgmises sadamas lähed sa koos ohvitseridega välja lõbutsema," oli ta leitnanti käskinud. „Sa näitad meid külastavale ameerika ohvitserile, mida tähendab hästi aega veeta. Ta ootab meilt seda."

Leitnant Mendes oli juba mitu kuud palvetanud, et kapten mõistaks ja aktsepteeriks tema põhimõtteid. Minu saabumisega sai söögisaalis enamike jutuajamiste keskseks teemaks evangeelium. Me rääkisime ohvitseridega Joseph Smithist, taastamisest, Tarkuse Sõnast ja kõlbelise puhtuse seadusest. Tunded leitnant Mendesi vastu muutusid. Ohvitserid eemaldasid avalikult väljapandud pornograafia ja järgmises sadamas läksime me kõik restorani, selle asemel et klubisse minna.

Minu kolmenädalase pardal oleku lõppedes ja pärast paljusid arutelusid kapteni ja ohvitseridega meie usu teemal pehmenes meeste süda. „Nüüd ma mõistan," ütles kapten leitnant Mendesele enne minu lahkumist, lisades, et ta ei käsi tal enam tema põhimõtetele vastu minna.

Ma ei unusta seda kogemust kunagi. Leitnant Mendes ja mina õppisime, et meie Taevane Isa tunneb meist igaüht, armastab meid ja muretseb meie isikliku elu pärast. ■

Kelly Laing, Washingtoni osariik, Ameerika Ühendriigid

ÕDE SPAFFORD KÕNELES MINUGA

Ühel hilisõhtul mängiisin ma internetis restoranimängu, kui minu abikaasa mööda jalutas ja teatas, et läheb magama.

„Ma tulen varsti järele," ütlesin talle.

„Seda usun ma siis, kui seda näen," vastas tema.

Ma mängisin mängu, kus ma valmistasin virtuaalses restoranis virtuaalsetele külalistele virtuaalset toitu. Vaatasin arvutiekraanile ja ütlesin: „Tegelikult pean ma 15 minuti pärast süüa tegema."

Et ootamine kiiremini läheks, võtsin ma kätte raamatu „Daughters in My Kingdom: The History and Work of Relief Society" („Tütred minu kuningriigis; Abiühingu ajalugu ja töö"), mis oli laual lebanud ajast, mil ma selle Abiühingust koju tõin. Hakkasin eessõna lugema. Kolmandal leheküljel leidsin järgmised sõnad Belle S. Spaffordilt, üheksandalt Abiühingu üldjuhatajalt.

„Ma usun, et ühel tavalisel tänapäeva naisel," kirjutas ta, „oleks hea oma huvide üle järele mõelda, hinnata tegevusi, millega ta seotud on, ja seejärel astuda samme oma elu lihtsustamiseks, pannes olulisimad asjad esimeseks, pannes rõhku sellele, mis toob kõige suuremat ja kestvamat tasu, ning heites kõrvale kõik vähemtasuvad tegevused." (2011, xiii)

Kui pühakirjad välja arvata, ei ole loetu mind kunagi nii sügavalt puudutanud. See naine, kes suri rohkem kui 30 aastat tagasi, kõneles minule. Tema sõnad on tähendusrikkamad praegu kui ajal, mil ta need ütles.

Ma teadsin kohe, et ei mängi enam kunagi internetis mänge. Lülitasin arvuti välja, läksin voodisse ja rääkisin oma otsusest abikaasale. Järgmisel päeval ei lülitanud ma arvutit isegi sisse. Selle asemel arvestasin välja, kui palju aega olin iga päev nende mängude peale raisanud.

Korrutasin kolm tundi päevas 365-ga (päevi aastas) ja jagasin 24-ga (tunde päevas). Olin rabatud, kui sain teada, et olin kulutanud aastas 45,62 päeva. Need kallihinnalised tunnid ja päevad on igaveseks läinud. Ma oleks võinud need veeta pühakirju lugedes, oma laste ja abikaasaga aega veetes, teisi teenides või oma kutsetes paremini teenides.

Üldjuhid kõnelevad tihti sellel teemal üldkonverentsidel. Siiski ei jõudnud see mulle kunagi kohale ja ma arvasin, et see ei käi minu kohta.

Ma olen tänulik, et Püha Vaim aitas mul ära tunda, et üldjuhid ja Belle S. Spafford kõnelesid minule. ■

Sandy Howson, Ohio osariik, Ameerika Ühendriigid

MA EI TEADNUD, MIKS MA SEAL OLIN

Me olime emaga just lõpetanud oma õhtupalve. Me kallistasime teineteist ja ütlesime „Ma armastan sind". Seejärel läksin ma oma magamistuppa. Kui ma ukselinki vajutasin, tundsin ma tugevat tunnet, et järgmisel päeval minu ema sureb.

Mu aju ja süda püüdsid selle mõttega võidelda. Polnud võimalik, et minu emaga midagi juhtub. Küllap kõik on korras.

Kui ma oma tuppa jõudsin, laskusin põlvili ja ütlesin Taevasele Isale, et see tunne ema kohta ei saanud tõsi olla. Ma palusin, et ta selle mõtte ära võtaks, kuid see ei lahkunud. Läksin tagasi vanemate tuppa ja ütlesin emale, et tahan enne voodisse minekut veel ühte kallistust ja musi. Me ütlesime taas „Ma armastan sind" ja ma läksin tagasi oma tuppa. Sel ööl võttis uinumine aega.

Kui ma järgmisel hommikul ärkasin, olin ma ärevil. Õnneks nägin oma ema rõõmsa ja tervena. Kuid mul oli ikka veel see ärev tunne, et midagi on valesti. Paastu ja tunnistuste koosolekul sel päeval tõusis mu ema ja jagas kaunist tunnistust.

Pärast sakramendikoosolekut läks ta oma Algühingu tundi ja mina läksin pühapäevakooli. Jälle tuli mulle selge mulje, seekord andis see teada, et peaksin pühapäevakoolist välja minema. Ma ei tahtnud endale tähelepanu tõmmata, kuid miski ajas mind toolilt püsti ja uksest välja. Mõne minuti pärast leidsin ennast istumas oma ema Algühingu tunnis tema õpetust kuulamas. Ma ei tadnud, miks ma seal olen, kuid teadsin, et pean seal olema.

Hiljem sel pärastlõunal mu venna kodus vaatas ema mulle viimast korda otse silma, enne kui ta kokku kukkus ja kopsuarteri trombi tagajärjel suri. Taevane Isa oli saatnud omal põhjusel ja armus Püha Vaimu mind ette valmistama. Need õhutused andsid mulle lisaaega olla koos emaga, mida ma poleks saanud, kui oleksin seda tasast väikest häält eiranud.

Minu Taevase Isa armastus polnud mulle enne neid sündmusi, mis mu ema surma ümbritsesid, kunagi nii selge olnud. Kui õnnistatud me oleme, et meil on Taevane Isa, kes armastab meid küllalt, et anda meile Püha Vaimu eriline and. ■

Amber Cheney, Alabama osariik, Ameerika Ühendriigid

Ma läksin tagasi vanemate tuppa ja ütlesin emale, et tahan enne voodisse minekut veel ühte kallistust ja musi.

KATHLEEN PETERSENI ILLUSTRATSIOON

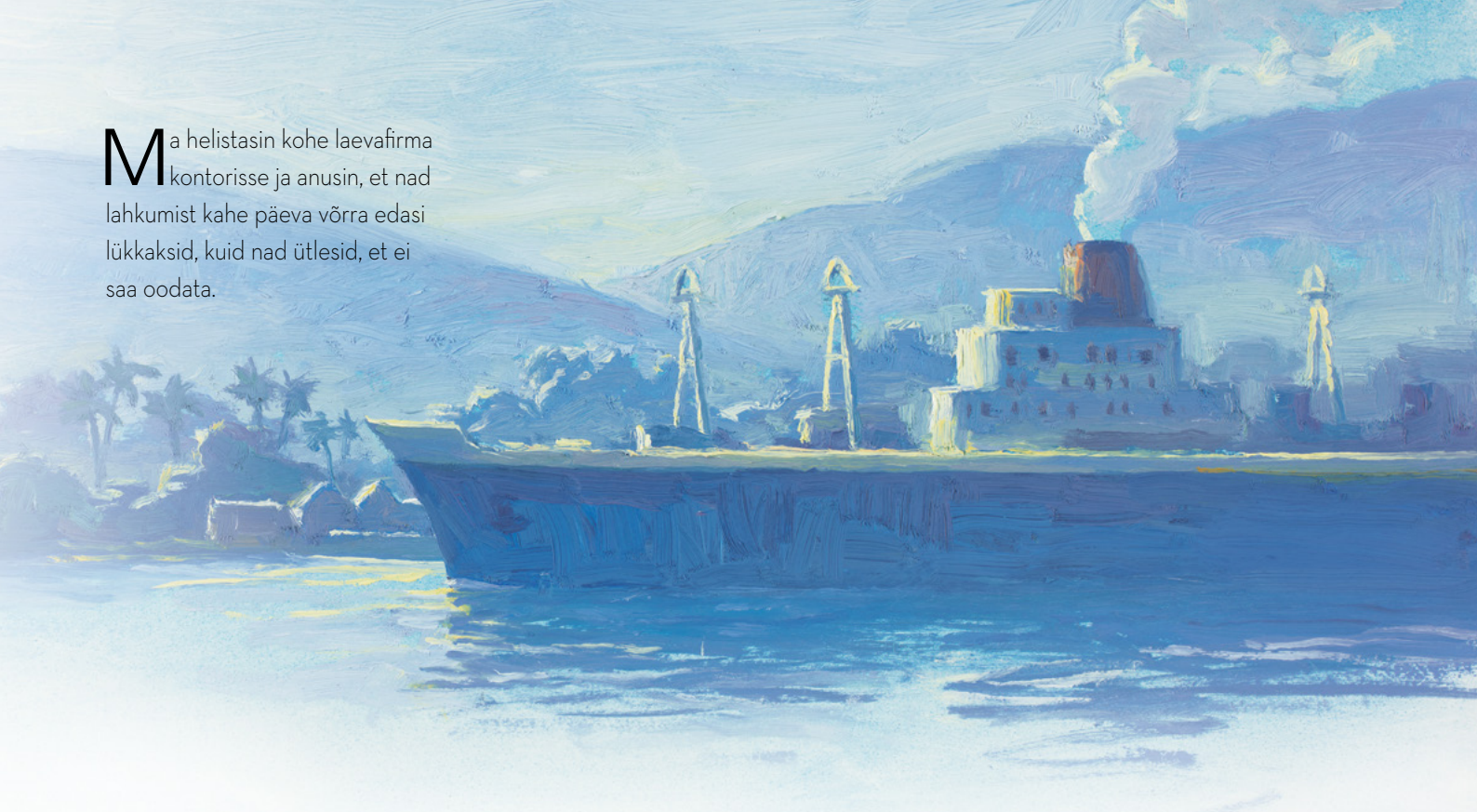

Ma helistasin kohe laevafirma kontorisse ja anusin, et nad lahkumist kahe päeva võrra edasi lükkaksid, kuid nad ütlesid, et ei saa oodata.

PALVETADES ENDALE TEE ROTUMALE

„*Westerland* lahkus eile," ütles mu vennanaine meid Fidžil Nadi rahvusvahelises lennujaamas tervitades.

Ma olin selle uudise üle kurb ja pettunud. *MV Westerland* oli laev, mis pidi meid viima minu vanema venna juurde Rotuma saarele. Rotuma asub Fidži suurimast saarest Viti Levust umbes 600 km loodes. Kui sa laevast maha jääd, pead sa enamasti mitu päeva või isegi nädalat järgmist laeva ootama.

Aasta varem olin ma käinud Rotumal, et aidata oma vennal meie vanaema maja renoveerida, ja lahkusin tema juurest tööga seotud erimeelsuste tõttu. Nüüd soovisin temaga isiklikult kokku saada, et tema ees vabandada.

Nädal enne seda, kui me koos naise Akataga Austraaliast Fidžile lendasime, ütles mu vennatütar, et *Westerland* sõidab Rotumale päev enne meie planeeritud saabumist. Helistasin kohe laevafirma kontorisse ja anusin, et nad lahkumist kahe päeva võrra edasi lükkaksid.

„Ei, me ei saaks seda teha, isegi kui tahaksime," kõlas vastus. „Rotuma saare nõukogu on teinud ettevalmistusi tervituspidusöögiks ja laev peab lahkuma graafiku järgi."

Mul vilksas peast läbi mõte ja ma otsustasin paastuda ja palvetada.

„Kallis Taevane Isa," palusin ma, „sooviksin väga jõuda Rotuma laeva peale. Ma usun, et nemad ei saa lahkumisega paar päeva viivitada, aga Sinul on vägi seda teha. Kas Sa võiksid eemaldada vaid ühe poldi laeva küljest, et nende lahkumist venitada, kuni ma pardale jõuan? Pean Rotumale minema, et oma vennaga ära leppida."

Kui kuulsime pettumust valmistavat uudist, läksime sadamasse, mis asus teisel pool saart. Seal kuulsime, et laeval oli olnud mootoririke ja see ei olnud veel lahkunud. Taevane Isa oli vastanud minu palvele! Tuli välja, et terve mootor – mitte ainult üks polt – tuli eemaldada, et parandada suurt õlileket.

Kui laev viimaks nädal hiljem lahkus, olin ma selle pardal. Kui ma Rotumale saabusin, embasin oma venda ja vabandasin ning me silusime oma suhted. See oli tõepoolest rõõmupäev.

Ma olen igavesti tänulik selle imelise vaimse kogemuse eest ja taastatud Jeesuse Kristuse evangeeliumi eest. See on tunnistus, et imed sünnivad ka tänapäeval, et Taevane Isa elab ja vastab meie siirastele palvetele, et palve ja paastumine käivad käsikäes ja et evangeelium on tõsi – isegi väikeses külas väikesel Rotuma saarel. ■

John K. Muaror, New South Wales, Austraalia

(Autor on surnud.)

ALLEN GARNSI ILLUSTRATSIOONID

Randall L. Ridd
Teenis aastatel 2013 kuni 2015 teise nõuandjana Noorte Meeste üldjuhatuses.

ELADA tõsise kavatsusega

Ma õppisin tõsise kavatsuse tähtsusest, kui olin noor seminariõpilane. Meie õpetaja esitas meile väljakutse lugeda Mormoni Raamatut. Et aidata meil oma progressi jälgida, tegi ta tabeli, mille küljel olid meie nimed ja üleval reas Mormoni Raamatu raamatute nimed. Iga kord, kui me ühe raamatu läbi lugesime, pani ta nime kõrvale tähekese.

Esiti ei pööranud ma lugemisele eriti tähelepanu ja ei läinud kaua, kui nägin, et jään üha enam teistest maha. Kannustatuna piinlikkustundest ja loomupärasest võistlusvaimust hakkasin ma lugema. Iga kord, kui tähekese sain, tundsin ma end hästi. Ja mida rohkem tähekesi ma kogusin, seda enam motiveeris see mind lugema – vahetundides, pärast kooli, igal vabal minutil.

See oleks hea lugu, kui võiksin teile öelda, et tulin klassis esimeseks – aga see ei olnud nii. Ja ka sellest poleks lugu, kui võiksin öelda, et sain midagi paremat kui esikoht – tunnistuse Mormoni Raamatust. Kuid ka seda ei juhtunud. Ma ei saanud tunnistust. Sain hoopis tähekesi. Sain tähekesi, kuna see oli põhjus, miks ma lugesin. Moroni sõnu kasutades oli see minu tõsine kavatsus.

Moroni ütleb selgelt, kuidas saada teada, kas Mormoni Raamat on õige: „Ja kui te saate need asjad, tahan ma teid õhutada, et te küsiksite Jumalalt, Igaveselt Isalt, Kristuse nimel, kas need asjad ei ole mitte õiged; ja kui te küsite siira südamega, *tõsise kavatsusega*, uskudes Kristusesse, teeb ta teile selle kohta ilmsiks tõe Püha Vaimu väel” (Mn 10:4; rõhutus lisatud).

Tõsine kavatsus tähendab teha õigeid asju õigel põhjusel.

Õiged põhjused

Tagasi vaadates näen ma, et Issand oli minu vastu täiesti õiglane. Miks peaksin ma leidma midagi muud kui seda, mida otsin? Tõsine kavatsus on teha õiget asja õigetel põhjustel; mina lugesin õiget raamatut *valedel* põhjustel.

Alles aastaid hiljem lugesin ma Mormoni Raamatut tõsise kavatsusega. Nüüd ma tean, et Mormoni Raamat täidab oma jumalikku eesmärki,

SERGEY NIVENS/ISTOCK/THINKSTOCK FOTOILLUSTRATSIOON

milleks on Jeesuse Kristuse elust ja missioonist tunnistamine, sest ma olen seda lugenud tõsise kavatsusega.

Õppetund, mille sain tõelisest kavatsusest ja Mormoni Raamatust, käib meie kõigi kohta igas meie elu aspektis. Liiga tihti järgime me mustreid ja harjumusi, mida oleme aastatega välja kujundanud – lihtsalt tegutseme automaatselt ilma mõtlemata, kuhu me nii välja jõuame. Tõsise kavatsusega elamine lisab meie ellu selgust, annab eesmärgi ja võib meie elu täielikult muuta. Tõsise kavatsusega elada tähendab mõista, miks me midagi teeme, ja olla teadlik oma tegevuse motiividest. Sokrates ütles: „Hindamata elu pole elamist väärt."[1] Mõtisklege, millele te oma aega kulutate, ja küsige endalt regulaarselt: „Miks?" See aitab teil arendada võimet näha hetkeolukorrast kaugemale. On palju parem vaadata ettepoole ja küsida endalt „Miks ma küll seda teeksin?" kui vaadata tagasi ja küsida „Miks, oo, miks ma küll seda tegin?"

Tõsise kavatsusega elada tähendab mõista, miks me midagi teeme, ja olla teadlik oma tegevuse motiividest. Sokrates ütles: „Hindamata elu pole elamist väärt."

Mida palub Issand sinul teha?

Kui ma olin noor mees, olin ma otsustanud, et ei lähe misjonile. Pärast ühte aastat ülikoolis ja ühte aastat sõjaväes oli mul kohalikus haiglas hea töökoht röntgenitehnikuna. Elu paistis hästi minevat ja misjon ei tundunud oluline.

Ühel päeval kutsus üks haigla kirurg, doktor James Pingree, mind lõunale. Meie vestluse käigus avastas dr Pingree, et ma ei plaaninud misjonile minna, ja küsis miks. Vastasin, et olen juba natuke vanem ja ilmselt minemisega hiljaks jäänud. Ta ütles mulle kiirelt, et see pole küll väga hea põhjus ja et tema ise oli teeninud misjonil alles pärast arstiteaduskonna lõpetamist. Seejärel jagas ta minuga tunnistust oma misjoni tähtsusest.

Tema tunnistusel oli minule märkimisväärne mõju. See pani mind palvetama, nagu ma veel varem palvetanud polnud – *tõelise kavatsusega*. Mul oli palju põhjuseid, miks misjonile mitte minna. Mul oli töökoht, mis mulle meeldis. Mul oli võimalus saada stipendiumi, mis pärast misjonit enam võimalik poleks olnud. Mis kõige tähtsam, mul oli pruut, kes oli oodanud mind, kui ma sõjaväes olin – ja ma teadsin, et ta ei ootaks veel kahte aastat! Ma palvetasin ja palvetasin, et saada kinnitust, et minu põhjused olid küllaldased ja et mul oli õigus, miks mitte minna.

Kuid minu pettumuseks ei saanud ma kerget jah-ei-vastust, mida lootnud olin. Siis tuli mulle mõtte: „Mida Issand tahab, et sa teeksid?" Ja ma pidin möönma, et Tema soovis, et ma misjonil teeniksin, ning sellest sai minu elus otsustav hetk. Kas ma teen seda, mida mina ise teha tahtsin, või täidan ma Issanda tahet? Oleks hea, kui me kõik endale tihti selle küsimuse esitaksime.

Olen tänulik, et tegin valiku misjonil teenida ja mind saadeti Mehhiko põhjamisjonile.

Igavikulised tagajärjed

Kolmkümmend viis aastat pärast seda innustas mu poeg mind koos

COMSTOCK/STOCKBYTE/THINKSTOCK FOTO

endaga Mehhikot külastama. Me lootsime leida mõnd inimest, keda ma olin õpetanud. Me osalesime sakramendikoosolekul ühes väikeses linnas, kus ma oma misjonit alustasin, kuid ma ei tundnud seal kedagi ära. Pärast koosolekut rääkisime ühe liikmega ja küsisime, kas ta tunneb kedagi nendest inimestest, keda ma aastate eest õpetanud olin. Me vaatasime temaga koos minu nimekirja üle, ilma et ta oleks ühegi nime ära tundnud, kuni jõudsime viimase nimeni: Leonor Lopez de Enriquez.

„Oh jaa," ütles mees. „See pere käib ühes teises koguduses, kuid neil on sama kogudusehoone. Nende sakramendikoosolek algab järgmisena.

Me ei pidanud kaua ootama, enne kui Leonor kogudusehoonesse sisse astus. Kuigi ta oli nüüdseks juba 70dates eluaastates, tundsin ma ta kohe ära ja tema tundis mind. Me kallistasime pikalt ja pühkisime pisaraid.

„Me oleme 35 aastat palunud, et sa tagasi tuleksid ja me saaksime sind tänada meie perele evangeeliumi toomise eest," rääkis ta.

Kui teised selle pere liikmed kogudusehoonesse astusid, kallistasime ka neid ja pisarad voolasid taas. Peagi saime teada, et piiskop on üks Leonori poegadest, klaverimängija ja muusikajuhataja on tema lapselapsed, samuti mitu noort meest Aaroni preesterluse hoidjate seas. Üks tema tütar on abielus vaia juhatuse nõuandjaga. Teine tütar on abielus teise koguduse piiskopiga. Enamik Leonori lapsi olid käinud misjonil ja nüüd olid misjonil teeninud ka lapselapsed.

Me saime teada, et Leonor oli palju parem misjonär, kui olime olnud meie. Tema lapsed meenutavad tänulikult tema väsimatuid püüdeid neile evangeeliumi õpetada. Ta õpetas neile, et väikesed otsused moodustavad aja jooksul õigemeelse ja õnneliku elu ning nemad õpetasid neid asju omakorda teistele. Kui kõik kokku lugeda on selle imelise pere püüdluste tulemusena kirikusse tulnud üle 500 inimese.

See kõik sai alguse lihtsast jutuajamisest lõunasöögi ajal. Ma mõtlen tihti, et kui dr Pingree oleks olnud rohkem keskendunud oma karjäärile või ajalikele asjadele, ei oleks ta minult ehk kunagi küsinud, miks ma misjonil ei teeni. Kuid tema oli keskendunud teistele ja Issanda töö tegemisele. Ta istutas seemne, mis on kasvanud ja kandnud vilja ja jätkuvalt suureneb ja astmeliselt kasvab (vt Mk 4:20). Minu misjon õpetas mulle üheainuma otsuse – teha Jumala tahet – igavikulistest tagajärgedest.

Mäletage oma igavikulist eesmärki

Olen tihti vaadanud tagasi oma elule ja imestanud, miks oli mul nii raske otsustada misjonile minna. See oli raske, kuna segavate asjade tõttu kaotasin ma silmist oma igavese eesmärgi – siin olemise tõelise põhjuse.

Minu soovid ja tahe ei olnud kooskõlas Issanda tahtega, muidu oleks olnud palju lihtsam seda otsust teha. Ja miks ei olnud meie tahted kooskõlas? Ma käisin pühapäeviti kirikus ja võtsin sakramenti, kuid ma ei keskendunud selle tähendusele. Ma palvetasin, kuid enamasti mehaaniliselt. Ma lugesin pühakirju, kuid ainult vahetevahel ja ilma tõsise kavatsuseta.

Ma innustan teid elama eesmärgipärast ja keskendatud elu – isegi kui te ei ole minevikus seda järjepidevalt teinud. Ärge laske end heidutada mõtetest, mida te olete või ei ole juba teinud. Laske Päästjal leht puhtaks pühkida. Pidage meeles, mida Issand on öelnud: „Aga nii sageli, kui nad parandasid meelt ja otsisid andestust *tõsise kavatsusega*, neile ka andestati" (Mn 6:8; rõhutus lisatud).

Alustage nüüd. Elage eesmärgipärast elu, mõistes, miks te teete, mida teete, ja kuhu see teid välja viib. Kui te neid asju teete, avastate, et kõige tähtsam „miks" kõikide teie tegude taga on teie armastus Issanda vastu ja Tema täiuslik armastus teie vastu. Ma loodan, et te kõik leiate suurt rõõmu oma täiuseotsingutel ja Tema tahte mõistmisel ja täitmisel. ■

11. jaanuaril 2015 Brigham Youngi ülikoolis Idahos toimunud ülemaailmse pühaliku koosoleku kõnest „Eesmärgipärane elu: tõsise kavatsuse tähtsus". Täispika ingliskeelse kõne lugemiseks vt devotionals.lds.org.

VIIDE

1. Apology. The Dialogues of Plato. Tõlkinud Benjamin Jowett, lk 38a.

Usk, teenimine ja leivapäts

Nissanka (Nissh) Muthu Mudalige

Ma kolisin 2007. aastal Sri Lankalt Armeeniasse, et koolis käia, kui kohtasin misjonäre ja sain aasta hiljem ristitud. Pärast ristimist soovisin ma teenida põhimisjonil. Seda ma teha ei saanud, sest olin vanem kui 25, kuid misjonijuhataja kutsus mind teenima minimisjonile. Minu vastutuste hulka kuulus misjonäridega töötamine ja evangeeliumi jutlustamine. See meeldis mulle.

Julguse proovilepanek

Samal ajal oli mul rahaga kitsas käes. Seejärel läks mu isa äri pakrotti ning ta ei saanud mulle enam raha saata. Mul oli raha vaid mõne päeva söögi ostmiseks. Ülikool asus mu kodu lähedal, kuid misjonikontor oli 30-minutilise bussisõidu kaugusel. Sõit sinna ja tagasi läks mulle maksma 200 drammi (umbes 40 eurosenti).

Ma soovisin oma misjonärikutses paremini teenida. Kui misjonär kutsus mind koos endaga mõnd liiget külastama ja palus, et me saaksime kokku Keskkoguduse hoones – mis asus rohkem kui 40-minutise bussisõidu kaugusel – vastasin ma jah, kuigi mul oli raha vaid ühe pätsi leiva jaoks. Keskkoguduse hoone juurde läksin ma jala. Oli palav suvepäev ja ma pidin teel puhkama ja vett jooma. Sinna jõudmiseks kulus mul kaks tundi. Kahetunnisel jalutuskäigul tagasi koju kulutasin ma viimase raha, et osta päts leiba.

Suurem proovilepanek

Peagi pärast koju jõudmist helistas mulle sama misjonär. Ta ütles: „Nissh, ma väga vabandan, et jälle sulle helistan, aga üks liige on väga haige. Kas sa võiksid tulla koos minu ja mu kaaslasega, et talle õnnistust anda?" Ma tahtsin talle öelda, et olin pärast neljatunnist palavuses kõndimist väsinud, kuid mu süda ei lubanud. Minu usk andis mulle jõudu ja julgust ning ma lubasin minna.

Just siis saabus minu toakaaslane. Ma küsisin, kas saaksin temalt bussiraha laenata, et misjonikontorisse sõita. Tema vastas, et tal on vaid raha kuu lõpuni toidu ostmiseks ja seega ei saa ta laenata.

Kui ma koju jalutasin, ei tundnud ma väsimust. Ainus asi, millele suutsin mõelda oli vana naise naeratus.

Ühtäkki jäi mu pilk äsja ostetud värskele leivale, mis laual lebas – ainsale toidule, mis mul oli. Ma võtsin selle pihku ja ütlesin: „Ma ostsin just selle leiva, kas sa võtaksid selle ja annaksid mulle 100 drammi?" Toakaaslane naeratas ja ütles, et on nõus.

DOUG FAKKELI ILLUSTRATSIOONID

Ma võtsin raha ja sõitsin bussiga misjonikontorisse.

Me külastasime Kiriku liiget, üht voodihaiget vanemat naist. Ta suutis vaevu silmi avada, et meid vaadata, kuid naeratas mulle. Ta kõneles spetsiaalselt mulle, meenutades oma elu varasemaid sündmusi. Ta oli nii rõõmus meid oma kodus nähes. Koos vanematega andsime talle õnnistuse. Tema naeratas meile ja ma nägin valgust tema näos. Ta tütar mainis, et meie külaskäik oli esimene kord mitme kuu jooksul, mil ta nägi oma ema naeratamas.

Taas kõndisin ma kaks tundi koduni, kuid seekord ei tundnud ma väsimust. Ainus asi, millele suutsin mõelda, oli vana naise naeratus ja meie vestlus. Ma tundsin, et Taevane Isa tahtis, et ma teda külastaksin; võib-olla vajas ta just seda, et oma viimastel päevadel suuremat rõõmu tunda. Ma olin väga tänulik võimaluse eest teda külastada. Palusin Taevast Isa, et ta seda naist õnnistaks. Samuti palusin ma, et Ta õnnistaks mind igapäevase toiduga mu rahaliselt raskel ajal.

Õnnistused ülalt

Jumal ei jätnud mind üksi. Minu sõber jagas tol kuul minuga oma toitu. Ma ei läinud kunagi näljasena magama, kuigi mul ei olnud enam sentigi hinge taga. Iga päev käisin ma jala misjonikontoris ega tundnud ennast kunagi väsinuna. Ohverdus tegi mind õnnelikuks.

Sel kuul kutsuti mind mitmel korral lõunat ja õhtust sööma. Ühel päeval olid meil toakaaslasega mõlemal näpud põhjas ja hommikuks sõime me vaid väikese viilu leiba. Õhtuks olime väga näljased. Olime teel sõbra juurde, et temalt raha laenata, kui meie kõrval peatus auto kahe kohaliku armeenlasega. Mehed küsisid, kust me pärit oleme. Kui vastasime, et Sri Lankalt, kutsusid nad meid oma koju õhtusöögile. Neile meeldis kuulda lugusid Sri Lanka kohta ja meil oli imeline õhtusöök.

Ma armastan oma Taevast Isa ja kõiki õnnistusi, mida Ta mulle jätkuvalt annab. Ta aitab mind alati ja ma tunnen iga päev Tema armastavat hoolitsust. ■

Autor elab Armeenias.

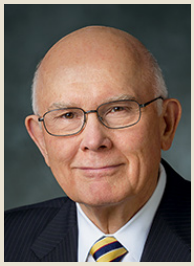

Vanem
Dallin H. Oaks
Kaheteistkümne
Apostli Kvoorumist

PORNOGRAAFIALÕKSUST
PÄÄSEMINE

Kõik me peame õppima seksuaalse sisuga meediale õigesti reageerima.

Kümne aasta eest kõnelesin ma üldkonverentsil pornograafiast. Ma lisasin oma hääle teiste juhtide häälele, kes on hoiatanud pornograafia laastava vaimse mõju eest. Ma hoiatasin, et liiga paljud mehed ja poisid saavad haavata „kirjandusest, mis tõukab tagant kõlvatuid seksuaalsuhteid".[1] Igasugune pornograafia kasutamine on kurjast: see hävitab vaimset tundlikkust, see nõrgendab võimet rakendada preesterluse väge ja see rikub kalleid suhteid.

Nüüd, kümme aastat hiljem, olen ma tänulik, et paljud on prohvetlikku hoiatust kuuldes ja sellele kuuletudes vältinud pornograafiat ning püsinud sellest puhtana ja määrdumata. Olen samuti tänulik, et paljud on kuuletunud porohvetlikele kutsetele pornograafiast ära pöörata, parandada murdunud südameid ja suhteid ning liikuda edasi jüngrirajal. Kuid ma tunnen suuremat muret kui kunagi varem, et teised meie seas langevad jätkuvalt pornograafia lõksu, eriti meie noored mehed ja isegi suurenev hulk noori naisi.

Pornograafiaprobleemi süvenemise peamine põhjus on see, et tänapäeva maailmas on seksuaalse sisu ja mõjuga sõnad ja kujundid kõikjal: neid võib leida filmides, televisiooniprogrammides, telefonirakendustes, reklaamides, raamatutes, muusikas ja igapäevavestlustes. Selle tõttu on möödapääsmatu, et me kõik puutume seksualiseeritud sõnumitega regulaarselt kokku.

DOMI8NIC/ISTOCK/THINKSTOCKI ILLUSTRATSIOON

Alandlikult Issanda poole pöördumine aitab aktsepteerida teatud tõdesid, mis, kui neid täielikult mõista, annavad tuge ja kõrvaldavad häbi.

I. Seotuse tasemed

Et aidata meil selle kasvava kurjusega toime tulla, soovin välja tuua pornograafiaga seotuse eri tasemeid ja soovitada viise, kuidas me peaksime neist igaühele reageerima.

Varasematel aegadel ja oludes keskendus meie nõuanne pornogaafia suhtes peaasjalikult sellele, kuidas aidata inimestel esmast kokkupuudet vältida ja sõltuvusest vabaneda. Kuigi need püüdlused on ikka veel tähtsad, on mineviku kogemused ja praegune olukord näidanud, et on vaja pöörata tähelepanu pornograafia tasemetele, mis asuvad nende kahe äärmuse – vältimise ja sõltuvuse – vahepeal. On kasulik keskenduda pornograafiaga seotuse neljale eri tasemele: 1) tahtmatu kokkupuude, 2) aeg-ajalt kasutamine, 3) intensiivne kasutamine ja 4) kompulsiivne kasutamine (sõltuvus).

> Jeesuse Kristuse armu kaudu võivad kõik saada andestust ja väe muutuda.

1. **Tahtmatu kokkupuude.** Ma arvan, et igaüks on tahtmatult pornograafiaga kokku puutunud. Selles pole mingit pattu, kui me sellest pöördume ega püüa seda vaadata. See on nagu eksitus, mis nõuab pigem parandamist kui meeleparandust.[2]
2. **Aeg-ajalt kasutamine.** Selline pornograafia kasutamine võib tulla ette aeg-ajalt või isegi sagedasti, kuid on alati tahtlik ja tahtlikkuses peitub selle kurjus.

   Pornograafia äratab ja suurendab vägevaid seksuaalseid tundeid. Looja andis meile need tunded Tema targal eesmärgil, kuid samuti andis ta käsu, mis lubab neid kasutada vaid abielus oleva mehe ja naise vahel. Pornograafia väärastab sobilikku seksuaalset väljendust ja julgustab seksuaalsete tunnete väljendust väljaspool abielu. Pornograafiat kasutavad inimesed mängivad jõududega, mis on nii vägevad, et võivad luua elu või seda hävitada. Ärge tehke seda!

   Igasuguse tahtliku pornograafia kasutamise oht, ükskõik kui juhuslikult või harva seda kasutada, on selles, et see viib alati sagedasema kokkupuuteni, mis paratamatult suurendab seksuaalsete tunnete ja käitumisega tegelemist. Teadlased on avastanud, et seksuaalsed kujundid tekitavad ajus kemikaale, mis äratavad seksuaalseid tundeid, need omakorda ergutavad pöörama suuremat tähelepanu seksuaalsele käitumisele.[3] Igasugune ebamoraalne seksuaalne käitumine tekitab häbi, mis ajapikku inimeses süveneb.
3. **Intensiivne kasutamine.** Korduv tahtlik pornograafia kasutamine võib muuta kasutamise harjumuseks, „automaatseks kujunenud tegevuseks, mille sooritamine muutub sageli vajaduseks".[4] Harjumusliku kasutamise puhul vajavad inimesed suuremat stiimulit, et saada sama reaktsiooni, mida on vaja rahulduse saamiseks.
4. **Kompulsiivne kasutamine (sõltuvus).** Inimese käitumine on kompulsiivne, kui see tekitab „sõltuvuse" (meditsiinitermin, mida kasutatakse narkootikumide ja alkoholi tarbimise, hasartmängusunduse kohta jne), mis võib muutuda „vastupandamatuks sunduseks", mis „jätab tagaplaanile peaaegu kõik muu elus".[5]

II Nende tasemete mõistmise tähtsus

Kui me mõistame neid eri tasemeid, siis mõistame ka, et igaüks, kes tahtlikult pornograafiat kasutab, ei ole sellest sõltuvuses. Tegelikult enamik noori mehi ja noori naisi, kellel on probleeme pornograafiaga, ei ole sõltuvuses. On väga tähtis sellel vahet teha – mitte ainult lapsevanematel, abikaasadel ja juhtidel, kes soovivad aidata, vaid ka neil, kes selle probleemiga heitlevad. Ja seda järgmistel põhjustel.

Esiteks, mida sügavam on inimese seotus – tahtmatust kokkupuutest aeg-ajalt vaatamise või korduva, tahtliku,

intensiivse kasutamiseni, kuni kompulsiivse (sõltuvusliku) kasutamiseni – seda raskem on sellest üle saada. Kui käitumist liigitatakse ekslikult sõltuvuseks, siis võib kasutaja arvata, et ta on kaotanud valikuvabaduse ja võime probleemist üle saada. See võib nõrgendada ka kavatsust üle saada ja meelt parandada. Teisest küljest, kui meil on probleemi sügavusest selgem arusaam – et see ei pruugi olla nii sügavalt juurdunud või äärmuslik, kui me kartsime – võib see anda lootust ja suuremat võimet rakendada tahtejõudu, et kahjulik tegevus lõpetada ja sellest meelt parandada.

Teiseks, nagu igasugune patune käitumine, ajab pornograafia tahtlik kasutamine ära Püha Vaimu. Mõni, kes on seda kogenud, tunneb õhutust meelt parandada. Teised võivad tunda piinlikkust ja püüavad pettuse kaudu oma süüd varjata. Nad võivad hakata tundma ka häbi, mis võib viia enese põlgamiseni. Kui see juhtub, võivad kasutajad hakata uskuma ühte Saatana suurimatest valedest: see, mida nad on teinud või mille tegemist nad jätkavad, teeb neid halvaks inimeseks, kes ei vääri Päästja armu, ega ole suutelised meelt parandama. See ei ole tõsi. Me ei ole kunagi Päästja ja Tema lepituse haardeulatusest liiga kaugel.

Lõpuks on tähtis, et me ei nimeta isegi intensiivset või harjumuslikku pornograafia kasutamist sõltuvuseks, kuna see ei kirjelda õigesti vajaliku meeleparanduse ja sellest ülesaamise tingimusi. Kui meil on parem arusaam sellest, kus inimene protsessis asub, saame ka parema arusaama, milline tegevus on vajalik probleemi ületamiseks.

III Pornograafiast pääsemine

Kaalume nüüd, kuidas võivad inimesed pääseda või üle saada pornograafia lõksust. See ei ole abiks ainult neile, kes püüavad pornograafia kasutamisest vabaneda, vaid ka lapsevanematele ja juhtidele, kes neid aitavad. Inimesed on edukamad nii pornograafia vältimises kui ka sellest ülesaamises, kui nad arutavad seda teemat oma vanemate ja juhtidega.[6]

Olenemata tahtlikult pornograafia vaatlemisega seotuse tasemest nõuab selle ületamine, puhtaks saamine ja

MAJIVECKA/ISTOCK/THINKSTOCKI ILLUSTRATSIOON

Nende tõdede ajel tegutsemine nõuab ühtlasi, et inimene pühenduks uuesti elama Issanda Jeesuse Kristuse jüngrina ja tegema neid asju, mis teda puhastavad ja tugevdavad tuleviku kiusatustele vastu seisma.

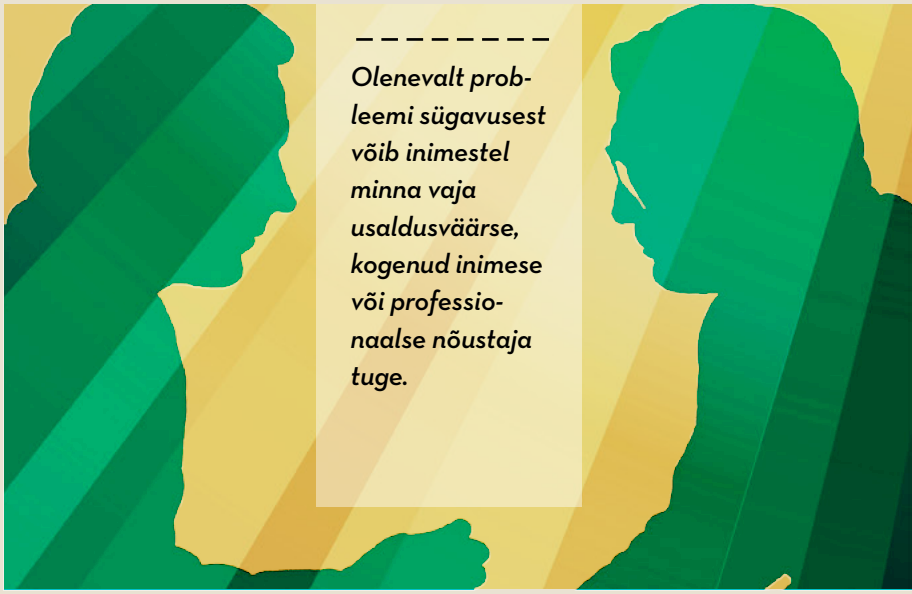

Olenevalt probleemi sügavusest võib inimestel minna vaja usaldusväärse, kogenud inimese või professionaalse nõustaja tuge.

meeleparandus samu põhimõtteid: alandlikkust, jüngriks olemist, pühendumist isiklikule muutumisplaanile, vastutust ja tuge ning usus vastupidamist.

A. Alandlikkus

Et tõeliselt pornograafiast ja sellega seotud käitumisest võitu saada, peab inimene arendama alandlikkust (vt Et 12:27). Alandlikult Issanda poole pöördumine aitab aktsepteerida teatud tõdesid, mis, kui neid täielikult mõista, annavad tuge ja kõrvaldavad häbi. Mõned nendest tõdedest on järgmised:

- Igaüks meist on armastava Taevase Isa armastatud laps.
- Meie Päästja Jeesus Kristus armastab ja tunneb meist igaühte isiklikult.
- Meie Päästja lepitus kehtib kõikidele Jumala lastele.
- Jeesuse Kristuse armu kaudu võivad kõik saada andestust ja väe muutuda.
- Igaühel meist on hindamatu valikuvabaduse and, mis võimaldab meil ammutada lepituse väge ja jõudu.
- Pornograafiaga võitlevad inimesed võivad leida lootust tõsiasjast, et teised on selles võitluses edukad olnud.
- Pornograafia on halb, kuid selle kasutamine ei tee inimest halvaks.
- Iga inimene võib pääseda pornograafia lõksust ja sellest täielikult üle saada, kuid see on võimalik ainult lepituse väe kaudu.
- Tõeline meeleparandus pornograafiast nõuab rohkemat kui lihtsalt selle kasutamisest loobumist. Selline meeleparandus nõuab südame muutust Kristuse lepituse kaudu.

Nende tõdede omaksvõtmine valmistab inimest vaimselt nende järgi tegutsema, mis avab ukse Issanda abile, et teha vajalikud muudatused, meelt parandada ja probleemist üle saada.

B. Jüngriks olemine

Nende tõdede ajel tegutsemine nõuab ühtlasi, et inimene pühenduks uuesti elama Issanda Jeesuse Kristuse jüngrina ja tegema neid asju, mis teda puhastavad ja tugevdavad tuleviku kiusatustele vastu seisma. See tähendab pühendumist isiklikele usulistele tegevustele: igapäevane tähendusrikas palve ja pühakirjade uurimine, kirikukoosolekutel, teenistuses, paastumises osalemine ja (kui piiskop selle heaks kiidab) sakramendi võtmine ja templis Jumala kummardamine.

C. Pühendumine isiklikule muutumisplaanile

Alandlikud Jeesuse Kristuse jüngrid omandavad tundlikkuse märgata sügavaid tundeid, sotsiaalseid situatsioone ja füüsilisi keskkondi, mis vallandavad kiusatust pornograafiat kasutada. Neid põhjuseid uurides arendavad nad isikliku põgenemisplaani, mis aitab neil:

- Tunda ära põhjuseid ja ihasid, kui need tekivad.
- Koostada tegevusplaani, mis aitab kiusatust vältida.
- Suunata mõtted ja energia ümber Issanda poole.
- Planeerida igapäevaseid tegevusi, mis kindlustavad nende isiklikku pühendumist elada õigemeelselt.

Isiklikku plaani välja töötades peaksid inimesed kasutama ära Kiriku suurepäraseid ressursse. Näiteks sisaldab Kiriku veebileht OvercomingPornography.org informatsiooni nii üksikisikutele kui ka nende pereliikmetele ja preesterluse juhtidele, kuidas neid toetada. Lisaks on Kiriku „Sõltuvusest ülesaamise programm" saadaval kõikidele liikmetele,

INGRAM PUBLISHING/ISTOCK/THINKSTOCK| FOTOILLUSTRATSIOON

kes heitlevad mistahes sõltuvusliku käitumise käes ning aitab ka nende pereliikmeid.

D. Vastutus ja tugi

Jeesuse Kristuse alandlikud järgijad, kes tunnistavad, et vajavad Päästjat, otsivad abi ka oma piiskopilt, keda Issand on kutsunud nende preesterluse juhiks ja kes hoiab nende meeleparanduse võimaldamiseks vajalikke võtmeid. Asjaga seotud inimeste nõusolekul ja kui piiskop tunneb selleks vajadust, võib ta kutsuda ka kellegi teise nendega töötama ja neid aitama. Olgu olukord milline tahes, alati kehtib järgmine nõuanne president Gordon B. Hinckleylt (1910–2008):

„Paluge Issandat kogu oma hinge sügavusest, et Ta võtaks teilt ära sõltuvuse, mis teid orjastab. Ja olgu teil julgust otsida armastavat juhatust oma piiskopilt ning kui vaja, ka hoolitsevate professionaalide nõuandeid."[7]

Olenevalt probleemi sügavusest võib inimestel minna vaja usaldusväärse, kogenud inimese või professionaalse nõustaja tuge, kelle poole nad võivad igal ajal pöörduda, et saada nõrkushetkel tuge, ja kes aitab neil isiklikult oma plaani eest vastutada.

Igaühel meist on hindamatu valikuvabaduse and, mis võimaldab meil ammutada lepituse väge ja jõudu.

E. Usus vastupidamine

Inimesed, kes on meelt parandanud ja kes on õnnistuseks saanud võitu oma soovist pornograafiat kasutada, peavad olema jätkuvalt valvsad, kuna vastane püüab nende inimlikku nõrkust ära kasutada. Tahtmatu kokkupuude võib ikka juhtuda hoolimata kõigist püüetest seda vältida. Kogu elu peavad inimesed õppima, kuidas kontrollida neile Jumala antud seksuaalseid tundeid ja jätkata jõupingutusi, et olla puhas.

IV Kaastunne kõikide vastu

Nüüd paar sõna selle kohta, kuidas me kohtleme neid, kes on sattunud pornograafia küüsi. Me kõik vajame Jeesuse Kristuse lepitust. Need, kes heitlevad pornograafiaga, vajavad meie kaastunnet ja armastust, kui nad järgivad probleemi ületamiseks vajalikke põhimõtteid ja samme. Palun ärge mõistke neid hukka. Nad ei ole halvad või lootusetud. Nad on meie Taevase Isa pojad ja tütred. Korrakohase ja täieliku meeleparanduse kaudu võivad nad saada puhtaks ja iga lepingu ja templiõnnistuse väärilseks, mida Jumal on lubanud.

Kui saabub aeg abielluda julgustan ma noori naisi ja noori mehi hoolikalt valima oma igaveseks kaaslaks inimese, kes on Issand ees puhas ja väärilne, et siseneda templisse. Isikud, kes täielikult pornograafiast meelt parandavad, on nende õnnistuste väärilised.

V. Kokkuvõte

Kogu elu puutume me kõik kokku seksuaalse sisuga materjalidega. Oma armastava Päästja juhatusel, sealhulgas sakramendilepingute kinnituse järgi, kui Tema Vaim on alati koos meiega (vt ÕL 20:77), reageerime me igal juhul õigesti. Ma tunnistan, et see on see, mida me peame tegema, et nautida õnnistusi Temalt, keda me kummardame. Kui me seda teeme, saame me suuremat rahu Päästjalt ja püsime oma igavikulise saatuse ja ülenduse rajal. ■

VIITED

1. Dallin H. Oaks, Pornography. – 2005. a kevadine üldkonverents.
2. Vt Dallin H. Oaks, Sins and Mistakes. – Ensign, okt 1996, lk 62–67.
3. Vt Donald L. Hilton Jr., M.D., Pornography Addiction—a Supranormal Stimulus Considered in the Context of Neuroplasticity. – Socioaffective Neuroscience and Psychology, 3. kd 2013, socioaffectiveneuroscipsychol.net/index.php/snp/article/view/20767; vt ka Porn Changes the Brain, fightthenewdrug.org.
4. Eesti keele seletav sõnaraamat, märksõna „Harjumus"; www.eki.ee/dict/ekss/index.cgi?Q=harjumus&F=M
5. American College of Physicians Complete Home Medical Guide 1999, lk 564.
6. Sellele lisaks peaksid noored inimesed oma vanematega otsekoheselt vestlema inimese reproduktiivsuset. Noored, kes kuulevad inimeste seksuaalsusest vanemate asemel oma eakaaslastelt, otsivad suurema tõenäosusega selle kohta teavet pornograafia kaudu.
7. Gordon B. Hinckley, A Tragic Evil among Us. – Liahona, nov 2004, lk 62.

ÕIGEL AJAL ÕIGES KOHAS

PÜHAPÄEVASED TUNNID

Selle kuu teema:
Kristlikumaks saamine

Kas keegi on sulle kunagi öelnud, et midagi, mida sa tegid või ütlesid, oli just see, mida nad vajasid? See juhtub mõnikord, kuna Taevane Isa saadab sind just õigel ajal appi. Sa olid Vaimuga ühel lainepikkusel ja tundsid ära Taevase Isa õhutuse. Püsi vääriline ja abivalmis – sa ei tea kunagi, millal Ta soovib, et sa kellelegi ingliks oleksid.

Siin on kaks lugu inimestest, kes tegid just nii.

PARKIMISPILET

Fátima Rocha Gutiérrez

Ma läksin koos mõne sõbraga kirikust kinno. Kui me kaubanduskeskusesse sisenesime, anti meile parkimispilet. Kui film lõppes, avastasime, et olime parkimispileti kaotanud. Alguses arvasime, et võime pileti eest lihtsalt maksta, kuid kellelgi meist ei olnud 180 peesot, mis oli vaja trahvi maksmiseks.

Kui me ei oleks parkimise eest maksnud, oleksime pidanud auto kaubanduskeskusesse jätma, kust see oleks minema veetud, ja nii oleks see veelgi rohkem maksma läinud. Minu sõpru valdas meeleheide, eriti autojuhti, sest sõiduk kuulus tema isale. Ma astusin eemale, et palvetada. Palusin Taevast Isa kogu oma usus ja alandlikkuses anda meile viis, kuidas probleem lahendada ja turvaliselt koju jõuda. Ma ei unusta kunagi, mis juhtus vaid mõni sekund pärast seda, kui olin palve lõpetanud.

Kui ma tagasi auto juurde sammusin, hüüdis keegi minu taga mind nimepidi. See oli Francisco, sõber keskkoolist. Ta küsis, mida ma teen, ja ma rääkisin talle juhtunust. Ilma kõhklemata võttis ta välja rahakoti ja andis mulle küllalt raha, et kaotatud pileti eest tasuda. See lahke tegu oli otsene vastus minu palvele.

Francisco ei pruugi kunagi teada, milline suur abi temast oli, kuid mina tean, et olen terve elu sügavalt tänulik.

Mõnikord on Taevase Isa vastused meie palvetele üllatavad, kuid need ei ole kokkusattumused. Meie Taevane Isa ja Jeesus Kristus tunnevad meid täiuslikult ja juhivad meie elulõngu.

Ma tean, et kui me elame õigemeelselt, saame me lugematul hulgal õnnistusi, mida võib anda vaid Taevane Isa, sealhulgas Tema

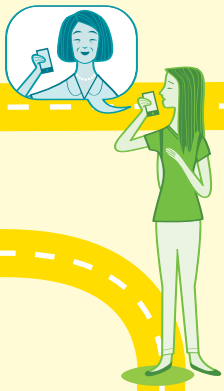

lubadus meile, et „kui sa neid asju teed, siis sind tõstetakse üles viimsel päeval" (Al 37:37). ■

Artikli autor elab Baja Californias Mehhikos.

ÕIGEAEGNE TELEFONIKÕNE

Chen Ching Chuan

Üles kasvades ei uskunud ma Jumalat. Minu elu oli täis segadust ja elu süngeimatel hetkedel olin ma nii suures depressioonis, et tahtsin eneselt elu võtta. Just siis tulid misjonärid ja koputasid minu uksele. Evangeelium oli just see, mida ma vajasin, ja see tõmbas mind nagu magnet.

Minu katsumused ei lõppenud, kui ma Kirikuga liitusin, kuid ma olin paremal positsioonil, et vastase mõjule vastu panna. Esimest korda elus teadsin ma, mis tunne on olla õnnelik.

Kuid depressioon ei andnud kergelt järele. Ühel hetkel tahtsin ma jälle alla anda. Sel hetkel helistas mulle õde Ting, piiskopi abikaasa. Ta ütles mulle, et oli tundnud, et peaks mulle helistama. Ta küsis kuidas mul läheb. Ma puistasin talle oma hinge. Minu jaoks oli ta Jumala saadetud ingel.

See juhtum andis mulle jõudu. Minu usk tugevnes. Ma tundsin, nagu suudaksin surmast võitu saada. Ma tundsin, et mind oli vabastatud, nagu öeldakse Alma 36:2–3:

„Nad olid orjuses ja mitte keegi teine ei saanud neid vabastada kui .. Jumal. ..

Kes iganes paneb oma lootuse Jumalale, saab abi oma katsumustes ja oma hädades ja oma kannatustes ja ta tõstetakse üles viimsel päeval.

Ma kogen jätkuvalt kannatusi, kuid minust ei ole enam kerge võitu saada. Jumal on mind toetanud läbi kõikide minu katsumuste ja murede. Ta on mind päästnud vaimsest vanglast ja kammitsaist, isegi surmast. Ta on mu Päästja. ■

Artikli autor elab Tais Taichungis.

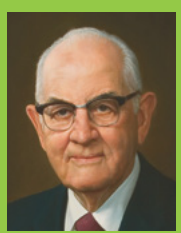

JUMAL VAATAB MEIE ÜLE

„Jumal märkab meid ja vaatab meie üle. Kuid tavaliselt hoolitseb Ta meie vajaduste eest teiste inimeste kaudu. Seepärast on oluline, et me kuningriigis üksteist teenime."

President Spencer W. Kimball (1895–1985). ***Teachings of Presidents of the Church: Spencer W. Kimball*** **2006, lk 82.**

BRYAN BEACHI ILLUSTRATSIOONIDD

SINU ELURAAMAT

*Mida **sina** sellesse kirjutad?*

Iga päev toob uue lehe, millele kirjutada. Ela nii, et iga lehekülg ütleks „Olen rõõmus, et seda tegin”, mitte „soovin, et oleksin seda teinud”.

(Vt L. Tom Perry. How to Fill Your Book of Life. – Liahona, veebr 2014, lk 61.)

FOTOILLUSTRATSIOON WELDER C. ANDERSEN, TRAVIS DEMINGI JA CHERYL E. JOHNSON/ISTOCK!
FOTOILLUSTATRIOON. © HEMERA/THINKSTOCK, PHOTODISC/THINKSTOCK JA ISTOCK/THINKSTOCK

1. Moosese 1:26–27

Mida tähendab olla loodud Jumala näo järgi?

JUMALA NÄGU

„Meist enesest kõrgema väe tunnistamine ei alanda, vaid ülendab meid. Kui me mõistame, et meid on loodud Jumala näo järgi, siis leiame, et Tema poole pole raske pöörduda. .. See usu kaudu saadud teadmine toob meile sisemist vaikust ja sügavat rahu."

President Thomas S. Monson. The Lighthouse of the Lord. – Ensign, nov 1990, lk 95–96.

TEHKEM

See mitmuslik vorm jätab mulje, nagu räägiks Jumal kellegi teisega – seda sellepärast, et see nii ka on. Joseph Smith õpetas: „Alguses kutsus peajumal kokku jumalate nõukogu ja nad tulid kokku ja valmistasid plaani, et luua maailm ja see rahvastada" (*History of the Church,* 6:308). Sellesse nõukogusse kuulusid Issand Jeesus Kristus ja teised (vt Ms 2:26–27; Aabr 4:26–27).

MEIESARNASEKS

„Jumal ise oli kunagi selline, nagu oleme meie praegu, ja on ülendatud inimene ja istub troonitult taamal taevastes! See ongi see suur saladus. Kui tänasest rebitaks eesriie ja .. kui te näeksite Teda täna, siis näeksite Teda inimese kujul nagu endid, kogu isikut, ilmet ja inimese kuju."

Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith, 2007, lk 40.

26 Ja Jumal ütles: „Tehkem inimesed oma näo järgi, meie sarnaseks, et nad valitseksid kalade üle meres, lindude üle taeva all, loomade üle ja kogu maa üle ja kõigi roomajate üle, kes maa peal roomavad!
27 Ja Jumal lõi inimese oma näo järgi, Jumala näo järgi lõi ta tema, ta lõi tema meheks ja naiseks!"

„Inimene on Jumala laps, loodud Tema jumaliku näo järgi ja ülekülvatud jumalike omadustega ning nagu maise isa ja ema väikelaps on võimeline aja jooksul saama täiskasvanud inimeseks, nii on ka selestiliste vanemate arenemata järglane võimeline aegade ja miljardite aastate kogemuste kaudu Jumalaks arenema."

Esimene Presidentkond. The Origin of Man. – Improvement Era, nov 1909, lk 81; Ensign, veeb 2002, lk 30.

ET NAD VALITSEKSID

„Maa ja kõiki asju selle peal tuleks kasutada vastutustundlikult, et toetada inimperekonda. Kuid kõik on selle maa ja selle külluse majapidajad – mitte omanikud – ning vastutavad Jumala ees selle eest, mida nad Tema looduga teevad."

Environmental Stewardship and Conservation, mormonnewsroom.org; vt ka ÕL 104:13–15.

MEHEKS JA NAISEKS

„Kõik mehed ja naised on universaalse Isa ja Ema sarnased ning sõna otseses mõttes Jumaluse pojad ja tütred."

Esimene Presidentkond. The Origin of Man. – Improvement Era, nov 1909, lk 78; Ensign, veeb 2002, lk 29.

„Sugu on isiku surelikkusele eelneva, sureliku ning igavese identiteedi oluline omadus ning suunitlus."

Perekond: läkitus maailmale. – Liahona, nov 2010, lk 129.

Toimetaja märkus: lehekülje eesmärk ei ole nende seminari kuldsalmide laiahaardeline käsitlus. See on vaid lähtekohaks, kust ise uurimist alustada.

MINU TÕEOTSING

Mulle oli õpetatud, et Jumalat pole olemas, kuid ma otsustasin selles ise selgusele jõuda.

Peng Hua

Olles kasvanud võistlevas ja ateistlikus Aasia riigis, on mul alati olnud suur soov saada edukaks inimeseks, kuid mind ei juhtinud mingid igavesed põhimõtted või tõed. Minu riigis tähendas „edukus" rikkust ja mõjuvõimu.

Vanemad õpetasid mulle alati, et Jumalat pole olemas. Nende jaoks oli religioon või Jumal täielik mõttetus ja mõeldud ainult nõrkadele. Pikka aega pidasin ma ennast ateistiks. Nad õpetasid mulle, et ma ei tohi usaldada kedagi peale iseenda. Seega olen juba väikesest peale kasutanud oma suuri ambitsioone motivatsioonina, et väga hoolega õppida ja töötada.

Minu vanematel olid mulle suured ootused. Nad tahtsid, et mu hinded oleks alati head. Näha nende pettunud nägusid või kuulda neid omavahel vaidlemas, kui olin halva hinde saanud, kurvastas mind. Lisaks regulaarsele koolitööle pidin ma tegema nädalavahetustel lisaülesandeid, et võiksin hoida oma hinnete keskmist kõrgena.

Isegi pärast endale seatud eesmärkide saavutamist tundsin, et minu elul on mulle midagi veel varuks. Sügaval südames teadsin, et elu mõte peab olema midagi enamat.

Ühel päeval otsustasin, et uurin ise välja, kas Jumal on olemas. Kui Ta tõesti olemas on, siis soovisin teada, mis oli Tema plaan minu jaoks, või on religioon täielik mõttetus, inimeste kujutlusvõime vili. Ma ei kartnud saada kumbagi vastust. Tahtsin vaid tõde teada.

Samal ajal sain ma heaks sõbraks ühe oma korvpallimeeskonna liikme Tayloriga. Ühel hommikul palusin, et ta mu kooli sõidutaks. Ta lubas seda teha, kuid ütles, et pean selleks tund aega varem tõusma, et koos temaga seminari minna. Ma nõustusin vastumeelset, teadmata, mida seminar endast kujutab. Mulle seminaris meeldis, kuigi rohkem selle pärast, mida tundsin, kui selle pärast, mida õppisin.

Peagi pärast seda kutsus Taylor mind endaga kirikusse. Esiti arvasin ma, et kirik oli natuke igav ja imelik, kuid lõpuks liigutas mind see soe ja rahulik tunne, mida ma jumalateenistusel tundsin.

Ma ei olnud ikka veel veendunud, et see hea tunne kuidagi Jumalaga seotud on. Kuidas võisin ma teada, et see ei tule minust enesest? Kuidas võisin kindel olla, et ei kutsu endas ise sellist tunnet esile?

Pärast mitmeid sisemisi vaidlusi läksin vastuseid otsides Taylori ema juurde. Tema rääkis mulle, et võin saada vastuse pühakirju lugedes ja otsitava vastuse üle palvetades. Ma palvetasin, ilma et oleksin mingeid vastuseid saanud, ja mul oli probleeme õpitavate reeglite ja käskude pidamisega. Mitmel korral tegi see mulle meelehärmi. Ma ootasin imelist ja tähelepanuväärset Jumala ilmumist või mingit üleloomulikku sündmust, mis tõestaks, et Jumal on olemas. Ma tahtsin ühekorraga kõigutamatut tunnistust. Tegelikult, mida rohkem ma palvetasin, seda suuremat selgust tundsin ma oma elus. Mida rohkem ma käske järgisin, seda õnnelikumaks ma sain. Mida enam ma pühakirju lugesin, seda enam ilmutusi ma sain. Tasapisi suurenes minu tunnistus nagu tõusev hommikupäike.

Mul võttis kaks aastat aega, enne kui otsustasin saada Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku liikmeks. Kuigi ma elasin ka varem paljude heade moraalinormide ja põhimõtete järgi, võin ma nüüd öelda, et olen leidnud igavese ja ülima tõe: Jumal elab. Jeesus on Kristus, meie

DAN BURR ILLUSTRATSIOON

ME VÕIME USKUMIST VALIDA

„Uskumus, tunnistus ja usk ei ole passiivsed põhimõtted. Ei ole nii, et nad lihtsalt juhtuvad meiega. Uskumus on midagi, mida me valime – me loodame seda, me töötame selle nimel ja me ohverdame selle heaks. Me ei hakka juhuslikult Päästjasse ja Tema evangeeliumisse uskuma, nagu me ei hakka ka juhuslikult palvetama või kümnist maksma. Me peame uskumust valima, just nagu me otsustame pidada teisi käske."

Vanem L. Whitney Clayton Seitsmekümne juhatusest, Otsustage uskuda. – 2015. a kevadine üldkonverents.

Päästja ja Lunastaja Taevad on avatud. Jumala prohvet kõnnib maa peal tänapäeval. Jeesuse Kristuse lepitus on tõeline. Jumal tõepoolest andestab kõigile patustele, kes meelt parandavad. Ma ei pruugi olla nii tark või andekas kui teised inimesed, kuid see teadmine, mis mul on, on hindamatu. ■

Artikli autor elab California osariigis, Ameerika Ühendriikides.

Imetlusväärsed

NOORED MEHED *JA* NOORED NAISED PÜHAKIRJADES

Pühakirjades leidub lugusid paljudest õigemeelsetest noortest, kellelt te võite õppida ja kelle eeskuju järgida.

Gisela Guthier

Issand armastab Kiriku noori. Ta usaldab teid. Igal ajajärgul on Issand inspireerinud ustavaid noori mehi ja noori naisi oma rahvast juhtima ja õnnistama. Ta vajab nende loovust, julgust ja originaalsust. See on alati nii olnud ja on nii ka edaspidi.

Paljude noorte kangelaste eeskujud on kuldniidina läbi pühakirjade põimunud. Kuigi nad elasid kaua aega tagasi, võite te järgida nende eeskuju ja leida ühiseid jooni nende eluga. Nende peredes oli probleeme, nad elasid ebaõiglase rahva keskel, nad seisid silmitsi Koljatitega, kuid nende julgus, kuulekus ja usk Jeesusesse Kristusesse aitas neil raskusi ületada – just nagu need võivad aidata raskusi ületada ka teil.

Aabraham

Aabrahami otsustuskindlus, julgus ja tahe tõsta oma hääl kurjuse vastu oli imetlusväärne – isegi veel imetlusväärsem on see siis, kui arvesse võtta, et tema enda isa kummardas ebajumalaid. Noore mehena seisis ta nii tugevalt õigemeelsuse eest, et teda peaaegu ohvriannina tapeti. (vt Aabr 1:2–7.)

Egiptuse Joosep

Ta oli 17-aastane, kui tema vanemad vennad müüsid ta orjusesse, kuid Issanda õnnistuste abiga pööras Joosep selle raske olukorra heaks. Teda ei alistatud, kuna ta ei andnud kunagi alla. Ta usaldas jätkuvalt Issandat. Joosepi sisemine suuremeelsus ilmneb enim selles, kuidas ta endale tehtud ülekohtu üllalt andestas. (Vt 1Ms 37; 45.)

Taavet

Teismelisena oli Taavet lambakarjane ja võitles oma lammaste kaitsmiseks karude ja lõvidega. Tema enesekindlus ei tulnud tema karjase-võimetest, vaid tema usust Taevasesse Isasse, nagu võime näha tema võitlusest Koljatiga. (Vt 1Sm 17:32–54.)

Ester

Estril oli meelekindlust oma rahva päästmiseks omaenda elu ohtu seada. Mitte ilu, vaid vaimsed omadused tegid temast suursuguse inimese. (Vt Est 4–5.)

Taaniel

Ta kuuletus Issanda terviseseadusele hoolimata sellest, et teised tema

ANDREW BOSLEY ILLUSTRATSIOON

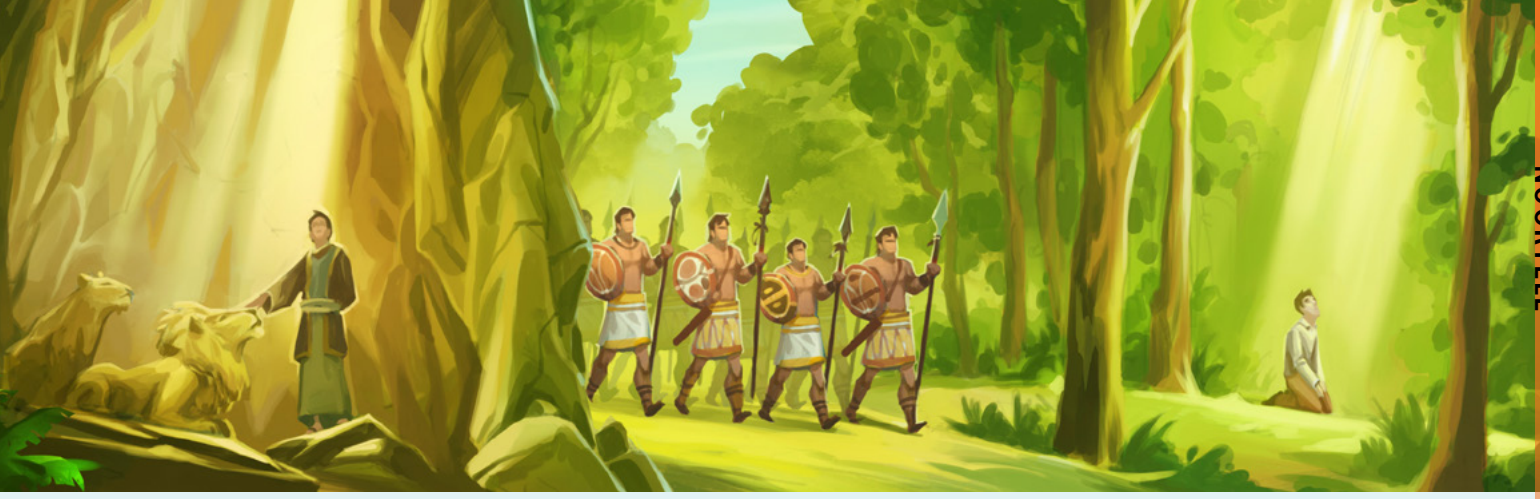

ümber seda ei teinud. Ta palvetas, kuigi Taevase Isa poole palvetamine oli kuninga käsu vastu. Tänu tema õigemeelsusele ja Vaimu inspiratsioonile avatusele õnnistas Issand Taanieli võimega seletada unenägusid ja nägemusi. Ta sai Taevaselt Isalt nii palju väge ja tarkust, et ohtu sattudes olid taeva väed tema kasutuses. (Vt Tn 1; 6.)

Nefi

Nefi oli imeline eeskuju, kui ta ütles: „Ma lähen ja teen seda, mida Issand on käskinud" (1Ne 3:7). Tal oli julgust teha, mida temalt paluti. Kas ta elas mugavas kodus? Ei, ta elas palju aastaid kõnnumaal. Kas asjad läksid tal hästi? Ei, tema vennad olid tema peale tihti vihased ja püüdsid teda mõnikord isegi tappa. Kõigi nende katsumuste jooksul kuuletus ta Issanda käskudele.

Kaks tuhat noort ammonlast

Need noored mehed kasvasid ustavate vanematega ja usk oma emade sõnadesse õnnistas neid. Nad õppisid täpselt kuulama ja kuuletuma ning lahingutes ei kahelnud nad, et Taevane Isa neid kaitseb. (Vt Al 56:45–48.)

Mormon

Kui ta oli 15-aastane külastas Issand teda, kuna ta oli alandlik ja puhas vaatamata teda ümbritsevate inimeste roojasusele. 15-aastaselt sai Mormon ka armee juhatajaks. Hiljem usaldati talle pühakirjade kirjutamine. (Vt Mr 1–2.)

Joseph Smith

14-aastasena uuris ta pühakirju ja palvetas, et teada, millise kirikuga liituda. Issand kutsus ta taastama Jeesuse Kristuse Kirikut. Joseph pühendas terve oma elu selle ülesande täitmisele paljudest takistustest ja raskustest hoolimata. 17-aastaselt külastas teda ingel Moroni, kes näitas talle kuldplaate. Isegi noorena oli Joseph Smith vägev õpetaja ja end ümbritsevatele inimestele suur eeskuju. (Vt JSA 1.)

Sinu päev

Kas imeliste noorte meeste ja noorte naiste päevad on möödas? Ei! Ingel Moroni rääkis Joseph Smithile, et Joeli prohvetlik kuulutus läheb varsti täide:

„Ja pärast seda sünnib, et ma valan oma Vaimu kõige liha peale! Siis teie pojad ja tütred hakkavad ennustama, teie vanemad uinuvad unenägusid nähes, teie noored mehed näevad nägemusi!

Ja neil päevil ma valan oma Vaimu ka sulaste ja ümmardajate peale" (Jl 2:28–29; vt JSA 1:41). ■

Autor, kes oli seminariõpetaja, elas Saksamaal ja suri 2012. aastal.

„Kui mu ema oli haige, paastusime ja palvetasime tema eest, kuid sellele vaatamata ta suri. Kuidas sellega leppida?”

See on sinu elus kurb aeg. On loomulik soovida kinnitust ja vastuseid oma paljudele küsimustele: „Miks ei jäänud ema elama? Kas ma näen teda kunagi taas? Kuidas suudan elada ilma temata?”

Jeesuse Kristuse evangeelium pakub nii lohutust kui ka vastuseid. Issand lubas, et „õnnistatud on kõik, kes leinavad, sest nemad tröösti takse” (3Ne 12:4). Otsi Püha Vaimu, sest Tema on Lohutaja.

Sa kahtled, kas sinu palveid võeti kuulda. Ära muretse: Taevane Isa kuuleb alati meie palveid. Pühakirjad ja elavad prohvetid lubavad meile, et see on tõsi. See, mida Issand ütles Joseph Smithile, käib ka sinu kohta: „Sinu palved ja sinu vendade palved on jõudnud üles minu kõrvu” (ÕL 90:1). Kuid me peame meeles pidama, et Taevane Isa vastab meie palvetele igavikulisest perspektiivist vaadates (vt Js 55:8–9). Sellepärast järgime me Päästja eeskuju, paludes õnnistusi, kuid siis paludes siiralt, et sünniks Isa tahtmine (vt Lk 22:42).

Kuigi on raske, võib see olla sinu jaoks kasvamise aeg. Sa võid õppida uskuma Jumala tahtesse, isegi kui see tähendab, et sinu ema ei saanud terveks. Muidugi soovisid sa, et ta jäks elama. Kuid selle sureliku elu proovilepanek on usaldada Jumalat igal ajal – eriti raskustes. Kui sa Teda usaldad, siis „kõik asjad kokku sünnivad teie heaks” (ÕL 90:24).

Surm on plaani osa

Taevase Isa õnneplaani järgi sõltub meie naasmine tema juurde surmast ja ülestõusmisest, mis aitab meil muutuda sellest surelikust olekust surematusse olekusse. Sa pead vaid leppima tõsiasjaga, et surm on plaani osa, ja uskuma, et ühel päeval saad sa taas olla koos oma lahkunud emaga. Tea, et sinu ema on vaimumaailmas ja ootab sind.

David M., 18-aastane, Lääne-Kasai provints, Kongo Demokraatlik Vabariik

Ta on vaimumaailmas

Minu emal diagnoositi kaks aastat tagasi vähk. Mulle ei meeldinud näha teda valu kannatamas ja ma soovisin, et võiksin midagi tema heaks teha. Ja kuigi mu ema paranes, oli see raske kogemus. Sinu ema on paigas, kus ta ei tunne valu ega kannatusi. On raske, et sa ei saa teda enam näha, kuid sa pole kunagi üksinda. Ta armastab sind alati ja meie Taevane Isa on alati sinuga, et sind masendusest välja aidata. Sind ei jäeta kunagi maha. Jeesus Kristus kannatas maailma valu, tema teab, kuidas sa ennast tunned ja mida läbi elad. Tee, nagu mina tegin oma katsumuse ajal: mine Tema juurde ja Tema teeb sinu koormad kergeks.

Makenzie C., 18-aastane, Chihuahua, Mehhiko

Vastused on mõeldud selleks, et pakkuda tuge ja nõu. Tegemist pole Kiriku ametliku õpetusega.

Teie pere saab taas kokku

Minu ema suri, kui ma olin ainult 12-aastane. Tol ajal ei olnud ma Kiriku liige. Kui ta oli haige, palvetasin ma palju, et mu ema terveks saaks. Mul oli palju usku ja ma usaldasin Jumalat lootuses, et mu ema tervis paraneb. Kahjuks ta ei saanud terveks. Ma küsisin, miks ta suri nii noorena ja jättis mind maha, kui ma olin alles teismeline. Olin vihane ja hakkasin kahtlema, kas Jumal üldse on olemas. Nüüd, kui ma olen Kiriku liige, mõistan ma päästmisplaani. Ma tean, et mu ema ootab mind ja meie pere saab taas kokku.

Inaê L., 19-aastane, Minas Gerais, Brasiilia

Proovilepanekud õpetavad meid

Minu ema suri kolm aastat tagasi. Sinu suhe sinu Taevase Isa ja Päästjaga kasvab kui sa vaatad oma vajaduse hetkel nende poole. Sa leiad, et kui laastav su proovilepanek ka ei ole on see samuti õnnistuseks. Palu, oma Taevaselt Isalt rahu ja kindlust. Usalda Issanda plaani sinu jaoks. Aktsepteeri, et Taevane Isa teab kuhu sa lähed ja mida sa pead tegema, et sinna jõuda. Issand armastab sind ja soovib, et sa tunneksid rõõmu. Meie proovilepanekud on mõeldud meid õpetama ja tugevdama.

Meghan B., 18-aastane, Ontario, Kanada

Sa näed teda taas

Minu vanaema suri, kui minu ema oli 17. Perekond paastus ja palvetas mitu nädalat enne tema surma. Ta sai ka preesterluse õnnistusi. Pemine asi, mis minu emale rahu tõi, oli teadmine, et ta näeb oma ema taas järgmises elus. Minu ema eesmärk on elada oma elu nii, et ta oleks selle õnnistuse väärline. Ma olen kurb, et ma teda selles elus ei kohanud, kuid ootan innukalt aega, mil me viimaks kohtume.

Cari R., 15-aastane, Utah' osariik, Ameerika Ühendriigid

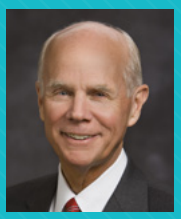

SA TEGID KÕIK, MIS OLI SINU VÕIMUSES

„Haigete tervendamise kohta on [Issand] selgelt öelnud: „Ja veel, sünnib, et see, kellel on usku minusse, et saada tervendatud *ja ei ole surmale määratud,* saab tervendatud" (ÕL 42:48; rõhutus lisatud). Siiski liiga sageli ei märka me kitsendavat fraasi „ja ei ole surmale määratud"... Palun ärge heitke meelt, kui olete innukalt palvetanud ja preesterluse õnnistused saanud ning teie lähedane ei parane või isegi sureb. Saage lohutust teadmisest, et teie tegite kõik, mis saite... Kõik palvetamise, paastumise ja usu kogemused võisid täiesti olla rohkem *meie* kui tema kasuks.

Vanem Lance B. Wickman, Seitsmekümne liige aastatel 1994–2010. But If Not. – Liahona, nov 2002, lk 30-31.

JÄRGMINE KÜSIMUS

„Mõned inimesed on mulle öelnud, et mul peab olema sõpru, kes ei jaga minuga samu käitumisnorme, et ma võiksin enda käitumisnorme tugevdada. Kas see on tõsi?"

Saatke oma vastus ja soovi korral ka kõrge resolutsiooniga foto 15. novembriks 2015 aadressil liahona.lds.org, e-posti aadressil liahona@ldschurch.org või kirja teel (vt aadressi lk 3).

E- või tavakirjadele peavad olema lisatud järgmised andmed ja nõusolek: 1) täisnimi, 2) sünniaeg, 3) kogudus, 4) ringkond, 5) sinu kirjalik nõusolek ja juhul, kui sa ei ole veel 18-aastane, sinu vanema kirjalik nõusolek (sobib ka e-kiri) sinu vastuse ja foto avaldamiseks.

Vastuseid võidakse pikkuse ja selguse huvides toimetada.

Võidukas otsus

See oli tema võimalus mängida võitjate meeskonnas – kuidas sai ta keelduda?

Marissa Widdison
Kiriku ajakirjad
Põhineb tõestisündinud lool

„Pea meeles hingamispäeva, et pidada seda pühana!" (Mo 13:16)

Miranda kiirustas esiuksest sisse ja oli tänulik, et kodus oli jahedam kui väljas valitsev suvine leitsak. Ta oli higine hooaja viimasest jalgpallimängust ja pettunud, et tema võistkond Sinakasrohelised Turbod oli kaotanud. Jälle.

Ema tuli tuppa, kandes veepudelit ja kotti mängust järele jäänud apelsiinilõikudega. „Sa mängisid hästi. Väravavaht ei ole kerge olla."

Miranda *oli tõesti* hästi mänginud – ta blokeeris palju sööte ja lõi kõvemini kui tavaliselt. Kuid enamik tema võistkonna tüdrukuid polnud varem kunagi jalgpalli mänginud ja pärast tänast mängu oli teada, et nad olid kaotanud kõik selle hooaja mängud.

„Ma tahaks lihtsalt olla võistkonnas, mis aeg-ajalt mängu ka võidab." Miranda silmanurgast veeres paar pisarat, mis ta sinakasrohelisele jalgpallisärgile kukkusid. Kui ta silmad kinni pigistas, helises telefon.

Ema vastas telefonile ja ütles hetke pärast: „See on sulle."

„Tere! Miranda? Siin räägib Tom, Tšilli Lööjate võistkonna treener. Ma jälgisin täna sinu mängu. Sa mängisid hästi."

Miranda süda hakkas kiiremini taguma. Tšilli Lööjad oli liiga parim jalgpallivõistkond!

„Meie võistkond läheb järgmisel kuul piirkondlikele meistrivõistlustele. Sa mängisid täna nii hästi, et ma tahtsin kutsuda sind meiega kaasa varuväravavahiks."

Miranda süda hüppas peaaegu rinnust välja. See oli tema võimalus mängida võitjate võistkonnas!

„Ma tuleksin meeleldi!" vastas Miranda. Nad rääkisid mõne minuti asjaga seotud detailidest, enne kui ta toru ära pani ja teise tuppa emale rääkima jooksis. Koos hakkasid nad treeningute ja mängude kuupäevi perekalendrisse üles märkima.

Ühtäkki lõpetas ema kirjutamise, pastakas ühe kalendriruudu kohal hõljumas.

„Oi, oi! Miranda, need mängud on pühapäeviti.

ILLUSTRATSIOON: BRAD TEARE

Vaata siia.” Ta osutas mängukavale ja pöördus murelikul pilgul Miranda poole. „Mida sa arvad, et me peaksime tegema?”

Miranda süda heitus ja ta hammustas oma valikute üle mõtiskledes huulde. Ema võis tal pühapäeviti mängida lubada, kui ta paluks, kuid kui ta mõtles pühapäeval mängimisele – ja eriti Kirikust puudumisele – tundis ta iiveldust. Ta teadis, et pühapäevad olid kirikus käimiseks ja Taevaisa kummardamiseks ning jalgpalli mängides ei saaks ta neid asju teha.

„Ma peaks talle tagasi helistama ja ütlema, et ma ei saa mängida,” üles Miranda. Ta pidi kõvasti pingutama, et mitte nutma puhkeda. Kuigi ta teadis, et tegi õige valiku, oli tal raske loobuda millestki, mida ta oli nii väga soovinud.

„Tead, mis mina arvan?” küsis ema teda tugevasti kallistades. „Ma arvan, et sa oled üks tore laps.”

Sel pühapäeval, kui Miranda Algühingus istus, mõtles ta õigele otsusele, mille oli teinud. Treener oli üllatunud, kui Miranda helistas ja ütles, et ei saa pühapäeviti jalgpalli mängida. Ta püüdis Mirandat ümber veenda, kuid tüdruk jäi oma otsusele kindlaks. Nüüd naeratas Miranda, kui ta Algühingu laule ja õpetusi kuulas. Rahutunne tema südames tunnistas talle, et ta on õiges kohas. Ta oli lõpuks ikkagi teinud võiduka otsuse. ■

RÕÕMUPÄEV

Pühakirjad õpetavad meile, et hingamispäev peaks olema rõõmupäev (vt Js 58:13). Milliseid asju võid sa pühapäeval teha? Mis on mõned ilusad, loovad viisid, kuidas sa võid Taevast Isa kummardada?

KÜSIMUSENURK

Mis sulle Kiriku liikmeks olemise juures kõige enam meeldib?

Mulle meeldib, et võime sakramendi ajal võtta leiba ja vett Jeesuse Kristuse mälestuseks. Leib meenutab meile Tema keha ja vesi Tema verd. Kui me sakramenti võtame, võime silmad kinni panna ja mõtelda kõigele, mis Jeesus meie heaks tegi.

Ava J., 9-aastane, Põhja-Carolina osariik, Ameerika Ühendriigid

Mulle meeldib õppida, et pered võivad olla koos igavesti. (Renee)

Mul on seal sõpru, võin lugeda pühakirju iga päev ja õppida evangeeliumi. (Ralph)

Renee, 9-aastane, ja Ralph E., 10-aastane, Metro Manila, Filipiinid

Mulle meeldib tunda Püha Vaimu. Ma võin tunda Püha Vaimu väga tugevasti, kui kuulan kõnesid ja õpetusi. Ma tunnen seda samuti teisi aidates.

Kaylee C, 7-aastane, Virginia osariik, Ameerika Ühendriigid

Minule meeldib, et me võime õppida ja mängida üheaegselt ja õppida rohkem Jeesuse Kristuse kohta. Mulle meeldib Tema kohta õppida, kuna Ta on minu Päästja. (Liz)

Mulle meeldib õppida Jeesuse kohta ja ma tean, et Jeesus armastab meid. (Lalo)

Liz, 8-aastane, ja Lalo, 6-aastane, California osariik, Ameerika Ühendriigid

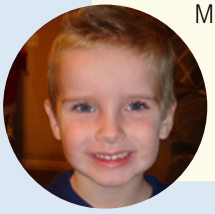

Mulle meeldib käia Algühingus ja laulda.

Hayden H., 5-aastane, Utah' osariik, Ameerika Ühendriigid

Mulle meeldib õppida Jeesusest Kristusest ja mulle meeldib käia Algühingus ning leida uusi sõpru.

Catherine W., 7-aastane, Põhja-Carolina osariik, Ameerika Ühendriigid

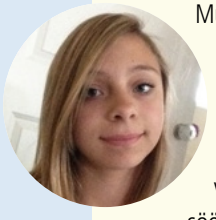

Mulle meeldib, et ma saan palju uusi sõpru ja võin õpetada evangeeliumi oma sõpradele, kes pole Kiriku liikmed. Ma võin kuulata üldkonverentsi ja kuulda kõnelemas prohvetit ja apostleid. Pereõhtu on samuti väga tore, sest vahel läheme me välja jäätist sööma. Nämma!

Savannah H., 12-aastane, Washingtoni osariik, Ameerika Ühendriigid

JÄRGMINE KÜSIMUS

„Kui mu ema ja isa omavahel riidelvad tunnen ma muret ja kurbust. Mida ma teha saan?"

Kas te oskate selles asjas nõu anda? Saatke meile oma vastus ja foto 31. oktoobriks 2015. Meie aadressi leiate lk 3 või saatke meile e-kiri aadressil liahona@lds-church.org. (Märkige teema lahtrisse „Question Corner" (Küsimusenurk).) Ärge unustage lisamast lapsevanema luba!

Vastused on mõeldud abiks ja teise vaatenurga nägemiseks, tegemist ei ole Kiriku ametliku õpetusega.

MEIE LEHEKÜLG

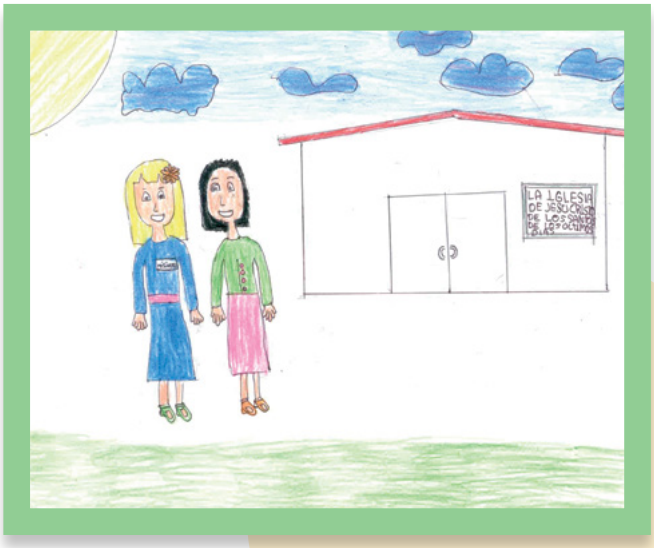

Õed misjonärid, Abril S., 9-aastane, Mehhiko

MA TÄNAN SIND, JUMAL

Ma tänan Sind, Jumal, valguse eest,
mis särab nii päeval kui ööl, minu sees.
Ma tänan Sind, Jumal, et andsid meil puud,
mille oksi tantsitab vägev tuul.
Ma tänan Sind, Jumal, ka kõigest muust,
milleks sõnu ei oska leida mu suu.
Ja kuigi eluga suurt pole kiidelda,
kuniks elan ma rahul ka sellega.

Nisha J., 10-aastane, Belau

Neli poissi ühest Argentina kogudusest said samal päeval ristitud. Nende piiskop (keskel) seisab koos nendega.

Minu vend ja peresõber said oma misjonikutsed. Me sõitsime kaheksa tundi Freibergi templisse Saksamaal, et nad võiksid saada oma templianni.

Me jäime templisse viieks päevaks, et mu pere võiks teha palju templitööd. Templi juures asub võõrastemaja peredele. Me aitasime koos teiste lastega aednikku ja tema andis meile jäätist. Meil oli väga tore.

Ma ootan järgmist aastat, kui saan 12-aastaseks ja võin templis asendusristimisi teha.

Alina S., 11-aastane, Slovakkia

Peetrus, Korneelius ja ingel

Erin Sanderson

Kui Jeesus üles tõusis ja taevasse naasis, jutlustasid Peetrus ja teised apostlid mitmes paigas, kuid ainult juutidele.

Korneelius oli Rooma armeeohvitser. Ta uskus Jumalat, kuid polnud juut. Talle ilmus ingel ja käskis tal kutsuda Peetrus. Korneelius saatis oma mehed Peetrust otsima ja Püha Vaim käskis Peetrusel nendega kaasa minna.

Korneeliuse majas õpetas Peetrus paljusid sinna kogunenud inimesi. Ta rääkis neile Jeesuse Kristuse evangeeliumist, nad tundsid Püha Vaimu ning teadsid, et see on tõde. Kui Peetruse sõbrad said teada, et ta õpetas inimesi, kes polnud juudid, olid nad üllatunud. Kuid Peetrus ütles neile, et oli teada saanud, et Jeesuse Kristuse evangeelium on kõikide jaoks. (Vt Ap 10:1–48; 11:1–18.) ■

Artikli autor elab Ameerika Ühendriikides Utah' osariigis.

VASAKUL: CRAIG STAPLEY ILLUSTRATSIOON; PAREMAL: HEINRICH HOFMANN, *KRISTUSE NÄOPILT*, FRAGMENT, AVALDATUD C. HARRISON CONROY CO LOAL.

VALMISTU JAGAMA

Üks viis, kuidas heaks misjonäriks saada, on püüda olla rohkem Jeesuse-sarnane. Lõigake välja nimesildid ja kirjutage, millist omadust soovite harjutada. Võib-olla soovite harjutada, kuidas olla „Vanem Lahke" või „Õde Tänulik". Pange oma nimesilt kohta, kus see teile teie eesmärki meelde tuletaks.

Vanem	Õde
Õde	Vanem

PEREVESTLUS

Loe Matteuse 28:19–20. Arutage, kuidas me saaksime kõigiga evangeeliumi jagada? Mõtelge, millised küsimused teie sõpradel või naabritel võivad evangeeliumi kohta olla. Te võite harjutada küsimuste esitamist ja neile vastamist oma perega rollimänge mängides.

Laul: Valige laul misjonitööst, näiteks „We'll Bring the World His Truth" (Ma Issandat nüüd misjonil teenin) (Children's Songbook, lk 172).

Pühakirjakoht: Matteuse 28:19–20

Video: Minge Biblevideos.org, et vaadata videot „Peter's Revelation to Take the Gospel to the Gentiles".

PÜHAKIRJA VIHJE

Me mõistame pühakirju paremini, kui me õpitavat jagame. Lugege pühakirjakohta koos perega ja arutage, mida keerulised sõnad või fraasid tähendavad, mida pühakirjakoht teie jaoks tähendab ja kuidas seda oma ellu rakendada.

ÕPPIGE ROHKEM

Enne kui Peetrus jüngriks kutsuti, oli ta kalamees nimega Siimon. Jeesus andis talle nimeks Peetrus, mis tähendab „kivi" või „kalju". Pärast seda, kui Jeesus maa pealt lahkus, oli Peetrus ülemapostel ja juhtis Kirikut. Tal olid preesterluse võtmed ehk volitus.

Käes oli juba kesköö, aga Tate teadis, et on aeg jutuajamiseks.

Abi leidmine

Kimberly Reid
Põhineb tõestisündinud lool

*„Taevaisa, palun Sind, iga päev sa hoia mind” (*Children’s Songbook, *19).*

Tate lebas pimeduses ärkvel ja hoidis pisaraid tagasi. Ta oli palvetanud, et abi saada, kuid tundus, nagu tema kohal oleks raske must pilv, mis Vaimu varjutab.

„Aga mis siis, kui ma kunagi seda kohutavat televisioonisaadet ei unusta?” muretses ta.

Mõne päeva eest oli ta kodused ülesanded varem valmis saanud ja hakanud televiisorit vaatama. Kuid ta ei oodanud, et näeb ekraanil midagi *sellist*. Tate oli sedavõrd vapustatud, et unustas televiisori nii kiiresti kinni panna, kui oleks pidanud.

MARK JARMANI ILLUSTRATSIOONID

See juhtus kogemata. Tal polnud kavas sellist stseeni vaadata, kuid nüüd ei suutnud ta seda unustada. Mõnikord torkas see talle pähe koolis, õhtusöögilauas – isegi kirikus. Sellistel hetkedel oli ta rõõmus, et ema ja isa ei suutnud ta mõtteid lugeda. Tate’i vanemad olid talle õpetanud mitte vaatama pilte ilma riieteta inimestest. Ta teadis, et nad ootasid, et ta väldiks ka vägivaldseid telesaateid, filme ja videomänge.

„Nüüd ma tean, miks,” ütles Tate endamisi.

Ta ronis voodist välja ja põlvitas taas. Mida teha?

„Taevane Isa,” sosistas Tate, „Palun aita mul nähtule mitte mõtelda.” Ta pühkis pisaraid, mis olid ta silmanurka valgunud, ja kuulatas. Süda lõi kiiremini. Ta arvas, et tundis Püha Vaimu õhutust, kuid see polnud selline vastus, mida ta oli tahtnud.

Ta pidi oma vanematele kõik ära rääkima.

„Miks?” Tate mõtiskles. Ta tunneks ennast titena, kui keset ööd oma vanemate tuppa läheks. Ja sellest neile *rääkida*? Ta tundis piinlikkust ja hakkas ennast taas halvasti tundma.

Siis tuli talle pähe selge mõte: Taevane Isa soovib, et ta oleks õnnelik. Taevane Isa tahab, et ta tunneks taas Vaimu, mõtleks headele asjadele ja oleks oma pere vastu aus. Eriti soovib ta, et Tate saaks vääriliseks Aaroni preesterluse hoidjaks, kui ta mõne kuu pärast 12-aastaseks saab. Tate mõistis, et kui ta nähtut salajas hoiab, siis jääb ta õnnetuks.

Ta teadis, et vajas abi – ja Taevane Isa oli talle öelnud, kust abi leida.

Tate vaatas digitaalkella helendavaid numbreid oma voodi kõrval. Kell oli peaaegu üks öösel. Ta tõusis püsti ja läks mööda pimedat koridori oma vanemate tuppa. Närviliselt neelatades koputas ta nende uksele.

„Ema? Isa?”

„Tate, kas see oled sina?” küsis ema unine hääl.

„Kas midagi on viga?” küsis isa.

„Jah,” vastas Tate. „Kas me võiks rääkida? Ja kas ma võiksin ehk õnnistuse saada?”

Isa pani lambi oma voodi kõrval põlema ja kutsus Tate’i sisse. Esimest korda mitme päeva jooksul tundis Tate soojust, lootust ja valgust. ■

Artikli autor elab Utah’ osariigis Ameerika Ühendriikides.

Oo, ei! Mis nüüd saab?

See võib juhtuda kus tahes – kodus, koolis või sõbra juures. Ühtäkki näed sa midagi, mille kohta sa *tead,* et see ei ole hea – telefonis, televiisoris, arvutis või mänguseadmes või raamatus või ajakirjas. Mida *nüüd* teha, et ennast paremini tunda?

Mine sellest eemale. Lülita välja. Pane käest. Kohtle seda, nagu oleks see mürk sinu ajule – kuna just seda see on.

Räägi oma emale või isale. Vanemad tunnevad sind kõige paremini ja soovivad aidata, et võiksid end tunda turvaliselt ja õnnelikult. Ära tunne piinlikkust. Mis juhtus sinuga, juhtub millalgi pea-aegu kõigiga.

Ära lihtsalt istu. Vaata või loe midagi head. Tee midagi aktiivset. Tee mõni heategu. Veeda aega pere või sõpradega.

Räägi sellest. Kui miski päeva jooksul nähtust sinus ebamugavust tekitas, võib olla abiks, kui räägid sellest oma emale või isale. Vanemad võivad aidata sul teha plaani, kuidas ennast ebasobivate asjade nägemise eest kaitsta. Kui tunned, et oled lõksus, mures või et soovid uuesti näha midagi sobimatut, siis räägi neile kindlasti ka sellest.

Pea meeles, kes sa oled. Sa ei ole nähtu pärast halb. Sa oled Jumala laps ja Ta armastab sind ja soovib aidata sul ennast turvaliselt tunda.

Las sel minna. Kujuta ette, et lased lahti õhupalli ja vaatad, kuidas see minema hõljub. Püüa lõõgastuda ja lase nähtul oma peast minema hõljuda. Nüüd kujuta ette templit, oma peret või midagi muud, mida sulle näha meeldib.

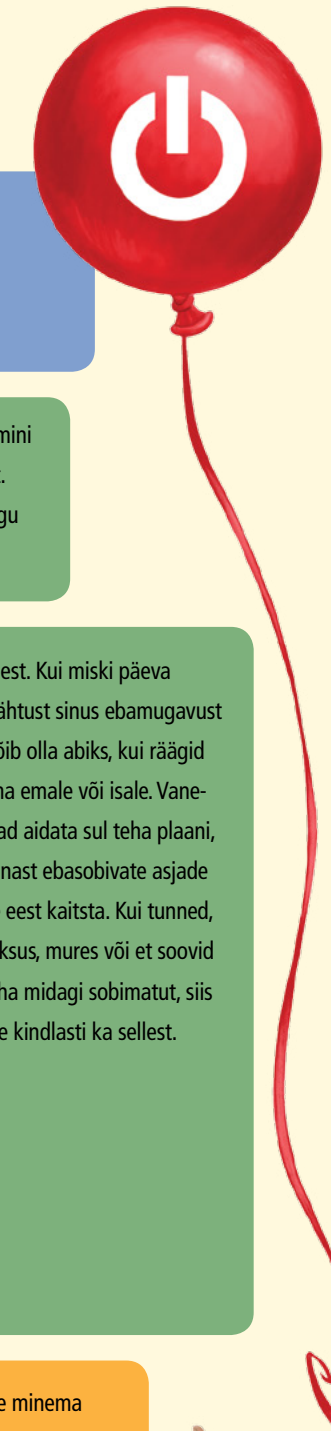

SHAWNA J. C. TENNEY ILLUSTRATSIOONID

Pauli kõrvitsad

Ray Goldrup
Baseret på en sand historie

AMY WUMMERI ILLUSTRATSIOONID

Paul aitas isal aiamaale seemneid külvata. Ta soovis, et tema vend Eric võiks neil abiks olla. Eric oli aga kaugel misjonil.

„Ma ei kasva kunagi suureks nagu Eric," ütles Paul. „Kuidas saan mina misjonile minna nagu tema?"

„Ära muretse," ütles isa. „Küll sa kasvad."

Isa ulatas Paulile mõned kõrvitsaseemned. Ta aitas Paulil neid istutada.

„Kas need väikesed seemned kasvavad suurteks kõrvitsateks?" küsis Paul.

„Kui sa nende eest hästi hoolitsed," vastas isa.

Paul käis iga päev aiamaad vaatamas. Ta kastis seda ja peagi ilmusid väikesed võrsed. Lehed kasvasid suuremaks. Paul tõmbas hoolikalt umbrohtu üles.

Sügiseks olid tema kõrvitsataimed kasvanud. Ja nendest olid saanud suured oranžid kõrvitsad!

Paul kutsus isa, et talle neid näidata. „Sa hoolitsesid oma kõrvitsataimede eest hästi!" ütles isa.

„Jah! Ja ma hoolitsen hästi ka enda eest, et ka mina suureks kasvaksin." naeratas Paul. „Ja kui ma olen suur, saan ma misjonile minna just nagu Eric!" ■

Artikli autor elab Ameerika Ühendriikides Utah' osariigis.

Kõrvitsapõld

Mitu kõrvitsat Paul kasvatas?
Kas sa leiad üles peidetud esemed? ■

Meid kokku on miljon

Sõnad: Jan Pinborough
Viis: Michael F. Moody

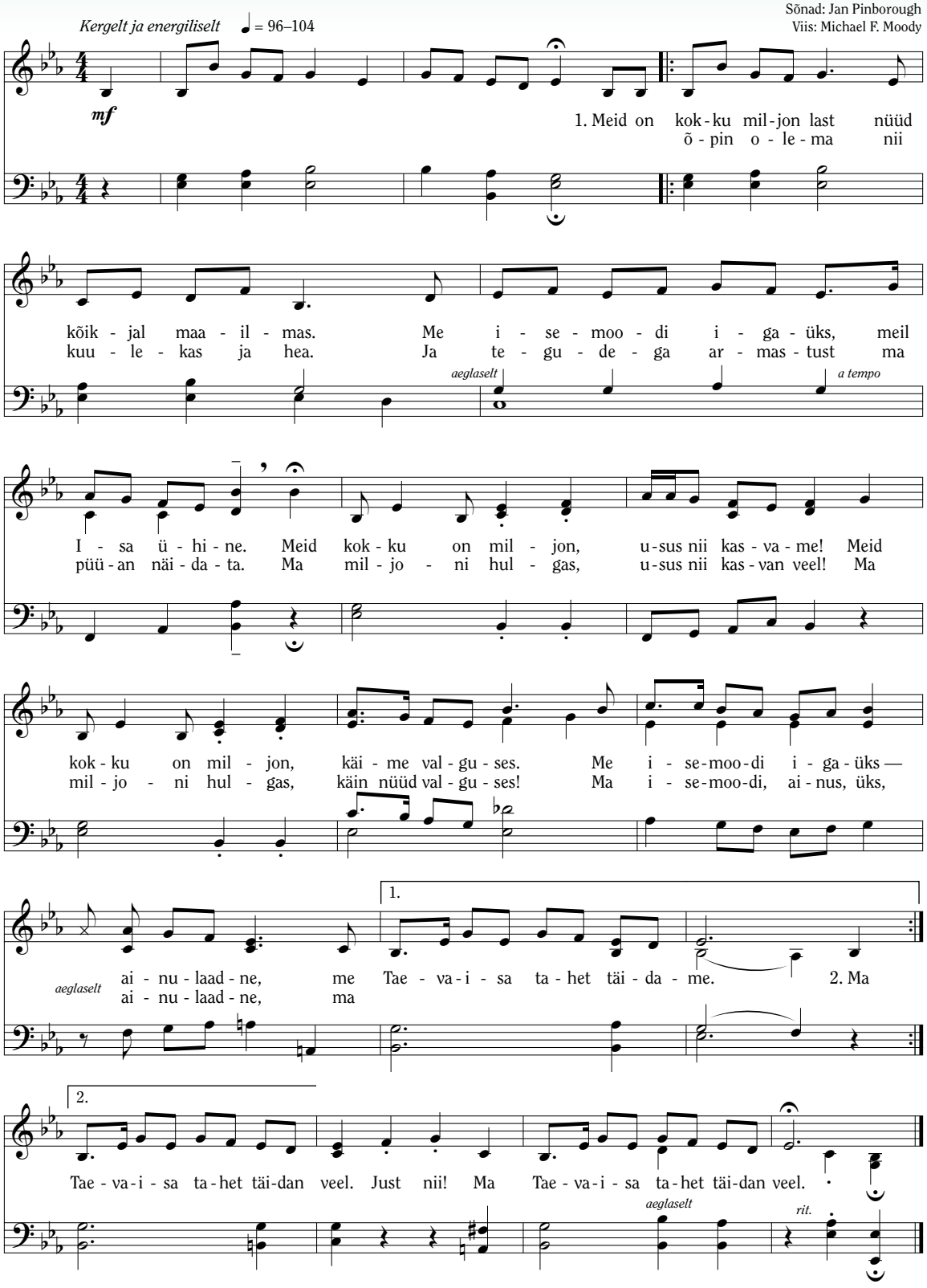

© 2010 Jan Pinborough ja Michael F. Moody. Kõik õigused kuuluvad Intellectual Reserve Inc'ile.
Laulu võib paljundada kirikus ja kodus kasutamiseks. See teave peab olema märgitud igale koopiale.

President Henry B. Eyring
Esimene nõuandja Esimeses Presidentkonnas

TEE VARJUPAIKA

Üks viis, kuidas me teame, et hoiatus tuleb Issandalt, on tugineda tunnistajate, volitatud tunnistajate, seadusele.

Päästja soovil meid ohutusse juhtida ei paista olevat lõppu. Ja viis, kuidas ta meile rada kätte juhatab, on järjepidev. Ta kutsub enam kui ühel viisil, et see kutse jõuaks nendeni, kes on valmis seda vastu võtma. Ja nende viiside hulka kuulub alati sõnumi saatmine Tema prohvetite suu kaudu, kui inimesed on väärilised omama endi keskel prohvetit. Neile volitatud teenijaile antakse alati ülesandeks inimesi hoiatada, rääkida neile, kust leida turvalisust.

Kui 1838. a sügisel Ameerika Ühendriikide Missiouri osariigi põhjaosas pinged teravnesid, kutsus Joseph Smith kõiki pühasid kogunema ohust eemale Far Westi. Paljud elasid eraldatud talumaadel või laialipillutatud asulates. Ta andis erilist nõu Jacob Haunile, väikese Haun's Milli nimelise asula rajajale. Selleaegne ülestähendus sisaldab järgmist: „Vend Joseph oli saatnud sõna Hauniga, kellele kuulus veski, et informeerida vendi, kes seal

elasid, et nad lahkuksid ja tuleksid Far Westi, kuid härra Haun ei andnud seda sõnumit edasi" (Philo Dibble, teoses „Early Scenes in Church History", teoses *Four Faith Promoting Classics* 1968, lk 90). Hiljem kirjutas prohvet Joseph Smith oma ajaloos: „Selle päevani oli Jumal andnud mulle tarkust päästa inimesi, kes võtsid kuulda nõu. Kedagi, kes minu nõu [kuulda võttis], polnud surmatud" (*History of the Church,* 5:137). Seejärel pani prohvet kirja kurva tõsiasja, et süütuid elusid oleks saanud Haun's Milli asulas päästa, kui tema nõu oleks kuulda võetud ja järgitud.

Meie endi ajal on antud meile hoiatavat nõu, kust leida varjupaika patu ja kurbuse eest. Üks võti nende hoiatuste äratundmisel on see, et neid korratakse. Näiteks olete te rohkem kui korra nendel üldkonverentsidel kuulnud meie prohvetit ütlemas, et ta tsiteerib eelmist prohvetit ja on seega teine ja mõnikord isegi kolmas tunnistaja. Apostel Paulus kirjutas, et „kahe ja kolme tunnistaja suu läbi tehakse iga asi kindlaks" (2Kr 13:1). Üks viis, kuidas me teame, et hoiatus tuleb Issandalt, on tugineda tunnistajate, volitatud tunnistajate, seadusele. Kui prohveti sõnad tunduvad korduvatena, peaks see köitma meie tähelepanu ja täitma meie südame tänutundega, et elame sellisel õnnistatud ajal. ..

Meie Taevane Isa armastab meid. Ta saatis oma Ainusündinud Poja meie Päästjaks. Ta teadis, et surelikkuses varitseb meid suur oht, eriti meie kohutava vastase kiusatused. See on üks põhjus, miks Päästja on andnud preesterluse võtmed, et need, kellel on kõrvad, et kuulda, ja usku kuuletuda, võiksid leida varjupaika. ■

Kõnest „Finding Safety in Counsel". – Liahona, juuli 1997, lk 23–25.

TÄHELEPANEKUD

Kui tihti me ütleme teistele häid sõnu?

„Võiksime endale kontrolliks mõned küsimused esitada. … 1. Millal ma viimati oma kaaslast siiralt kas omaette või laste ees kiitsin? 2. Millal ma viimati palves tema eest tänasin, tema vastu armastust väljendasin või tema eest siiralt usuga palvetasin? 3. Millal ma jätsin viimati ütlemata midagi sellist, mis oleks võinud talle haiget teha? 4. Millal ma viimati vabandasin ja alandlikult andeks palusin – lisamata sõnu „kui sa vaid oleks" või „kui sa vaid poleks"? 5. Millal otsustasin viimati olla õnnelik, selle asemel, et oma õigust taga ajada?"

Linda K. Burton, Abiühingu üldjuhataja. Me tõuseme koos taevasse. – 2015. a kevadine üldkonverents.

Selle väljaande teemad

NOORTELE TÄISKASVANUTELE

ELADA **tõsise kavatsusega**

Oma tegude põhjuste mõistmine aitab teil teha õigeid asju õigetel eesmärkidel. Õppige elama rahvusvahelist elu!

lk 44

NOORTELE

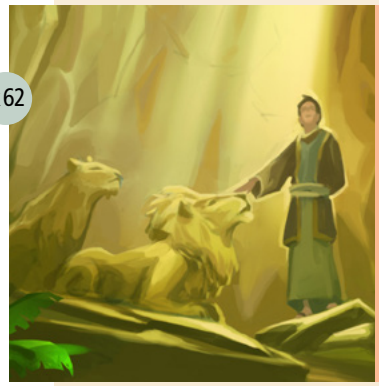

lk 62

IMELISED NOORED PÜHAKIRJADES

Lahingud, millega seisid silmitsi noored pühakirjades, olid teie omadest erinevad, kuid oma katsumuste ületamisel võite siiski järgida nende julguse, usu ja kuulekuse eeskuju.

LASTELE

Abi leidmine

Tate ei saanud seda, mida oli televiisoris näinud, mõtetest välja, ja seepärast palvetas ta Taevase Isa poole, et teada, mida teha.

lk 72

ESTONIAN
4 021257 01242

VIIMSE AJA PÜHADE
JEESUSE KRISTUSE
KIRIK